

大正大学綜合佛教研究所年報
平成 11 年 3 月 第 21 号

Transcription of the *Abhisamācārika-Dharma*

Chapter V - VII

比丘威儀法研究会
(*Abhisamācārika-Dharma* Study Group)

Transcription of the *Abhisamācārika-Dharma* Chapter V - VII

比丘威儀法研究会 (*Abhisamācārika-Dharma Study Group*)

序

大正大学綜合佛教研究所は1990年4月以来,中国民族図書館との間に仏教文献学術交流事業を展開してきた。日中共同事業の成果として,西藏自治区政府文物管理委員会の承認を得て,1994年に『瑜伽師地論声聞地梵文影印本』を,1997年に『不空羂索神変真言經梵文影印版』を公刊した。そして,1998年にその第三の成果として『大衆部説出世部律・比丘威儀法 (the *Abhisamācārika-Dharma* of the *Mahāsāṃghikā-Lokottaravādin*) 梵文写本影印版』(以下『影印版』)を出版した。これらの出版に対する反響は国内外から数多く寄せられており,研究会一同,出版の実現に向けて多大なご尽力を注がれた日中双方の関係者の皆様に深く感謝の意を表する次第である。

この写本の存在が世に知られこととなったのは,ラーフラ・サンクリトヤーヤナ(*Rāhula Sāṅkṛtyāyana*)が1934年に行なった梵文写本調査において,当写本をシャル(*Za-lu*)寺で見い出したことによる¹⁾。ラーフラはこれを写真撮影し,そのネガは後にパトナのBihar Research Societyに収められた。デリー大学のジナーナンダ(B. Jinānanda)博士はその不鮮明な写真²⁾に基づき,校訂本を出版した³⁾。しかしながら,この校

- 1) R. Sāṅkṛtyāyana, Sanskrit Palm-leaf MSS. in Tibet, *Journal of the Bihar and Orissa Research Society*, 21-1, 1935, pp. 21-43, esp. p. 28 (ここでは, Bhiksупrakīrnakavinaaya という名で報告されている).
- 2) この度の原写本からカラー印刷に付された『影印版』は,当然ながらラーフラ撮影の写真に比べ格段に鮮明であり,全体の99%以上の文字が判読可能である.
- 3) B. Jinānanda (ed.) : *Abhisamācārikā [Bhiksупrakīrnaka]*, (Tibetan Sanskrit Works Series vol. IX.), Patna, 1969 (この年号は表紙によるが,序文には 12th, March, 1971 と記されている).

訂には種々の疑問が呈されており⁴⁾、当写本が漢訳の『摩訶僧祇律』第34～35巻の『威儀法』に対応することすら看過されている⁵⁾。

そこで研究会としては『影印版』を出版するに当たり、まずメンバー全員により梵漢対照表を作成し、松濤が文字の一覧表を作成した。そしてそれに基づいて各担当者が（全VII章の内）I～IV章の転写テクストを作成した。さらに、その転写作業の過程で知り得た知見を古宇田が覚書としてまとめ、松濤が当写本の研究史を含む序説を執筆した。これらの成果は『影印版』手引として添付されたので、本写本の詳細に関してはそちらを参照されたい⁶⁾。

今回は、第V章以降の転写テクストを発表するものである。担当分担は以下の通りである。

V. 1-6	Ms. 30b5-36a1	米澤 嘉康	(Yoshiyasu YONEZAWA)
V. 7-10	Ms. 36a1-39b3	吉澤 秀知	(Hidetoshi YOSHIZAWA)
VI. 1-10	Ms. 39b3-45a1	松濤 泰雄	(Yasuo MATSUNAMI)
VII. 1-5	Ms. 45a1-48a1	前田 崇	(Takashi MAEDA)
VII. 6-10	Ms. 48a1-50b3	鈴木 晃信	(Koshin SUZUKI)

これら担当者が予め準備した転写テクストを研究会において検討し、それを基に担当者が各々の担当部分を責任編集した。

当研究会では単独写本という状況を鑑み、正確な転写テクストを作成することを課題とし、此度ようやくその作業を一通り完了した。当然、その作業過程において種々の言語学的問題が浮上してきており、未解決の問題も少なくはないが、より高度な言語学的研究への足掛りとして本稿を活用して頂ければ幸いである。
（文責 古宇田亮修）

4) Cf. J. W. de Jong's Review, *Indo-Iranian Journal* vol. XVI, 1974, pp. 150-152.

5) 大正藏22巻、pp. 499-514. ; Cf. 平川彰「解説摩訶僧祇律」『國譯一切經、印度撰述部、律部11』、大東出版社、1974、pp. 313-323.

6) 比丘威儀法研究会編『大衆部說出世部律・比丘威儀法』梵文写本影印版手引(A Guide to the Facsimile edition of the *Abhisamācārika-Dharma* of the Mahāsāṃghika-Lokottaravādin Taishō Univ.)、1998.

凡　例

本転写テクストにおいては，性・数・格，Sandhi, Danda等の点で写本に不適正な部分がある場合でも，原則的に写本の文字を忠実に転写することを目指した。但し，明らかに写本筆記者の誤写と思われる場合には，以下の規定に従って訂正案を併記した。尚，個々の訂正案に関しては，研究会において検討を加え可能な限り統一することを目指したが，最終的な判断は各章担当者の責任に委ねることとした。

- (1) 誤写により写本の文字が欠落している場合，[ ] 内に補った。

例： bha[ga]vān. sīvayi[tu]kāmo. na[m]galānām. prati[balo].

- (2) 誤写により写本に余分な文字が筆記されている場合，もしくはVirāmaが欠落している場合，< > で削除した。

例： apadu<cca>ritavyam̄. bhagavān<a>. thapi</>yāṇam̄.

- (3) 誤写により別の文字が筆記されている場合，下線でその部分を指摘し，直後の( )内に正しいと思われる文字をイタリックで表記した。

例： yeca(va). pañcārthavam̄sā(sām̄). te(o)varṣiyanti. u(du)tthitakam̄.

- (4) 文字が判読困難な場合，あるいは別の読みの可能性が残されている場合，その文字の下に点線を付して注意を促した。

例： adhotakehi. āttamano. bhikṣu.

- (5) 文字が判読不能な場合，文字の数だけ[+]記号を入れた。

例： [+]ṣṭato. [++]paryaṅkena.

- (6) 写本の「়」に対しては，“়”によって転写した。

- (7) 写本の Siddham̄ に対しては，“়”によって転写した。

- (8) 文字のキャンセルについては，原則としてキャンセル済みの読みを転写した。

- (9) J. とは，Jinānanda Text の本文を指す。J.との異同は，以下の各項に該当する場合を除き，脚注において全て指摘した。従って， Jinānanda Text の脚注には原則として言及しない。

a) r に後続する子音が重複している場合。例：Ms. dharmmam ; J. dharmam.

b) Ms. cch... ; J. ch... の場合。例：Ms. cchāyanikā ; J. chāyanikā.

c) 鼻音の種類が相違する場合。例：Ms. bhagavān ; J. bhagavām̄.

d) 明らかな複合語を J. が分離させている場合。

例 : Ms. jarādurbalo ; J. jarā durbalo.

e) Ms. nti(tti) ; J. nti の場合。

例えば写本に taṭṭaṭṭanti (Ms.49a3) とある場合、転写方法としては写本の読みを重視して “taṭṭa ṭaṭṭan ti” とするか、あるいは誤写を想定して “taṭṭa ṭaṭṭa nti(tti)” とする方式が考えられる。しかしながら、現時点では Sanskrit の iti に対応する ti の前で鼻音が発生する必然性が十分に論証されていない為、当研究会としては Gustav Roth 博士の説 (*Selected Papers*, p.185, footnote 26) に従い、後者的方式を採用した。因みに Bhikṣuṇī-Vinaya における iti/ti の問題* を論じた Boris Oguibénine 博士 (Strasbourg) から頂戴した私信においても明確な結論には至っていないようである。

* Sandhi et la particule *iti/ti* dans le Bhikṣuṇī-Vinaya, *Dharmadūta*.

Mélanges offerts au Vénérable Thích Huyễn-Vi à l'occasion de son soixante-dixième anniversaire, Paris 1997, pp. 169-182.

f) ābhisaṁcārika- 及び atikrāmati における ā の長短が相違する場合。

(10) 複合語において母音連続(hiatus)が生じている場合 ,ハイフンを入れた。

例 : mūṣa-ulkkārā. gr̥hi-ālāpena.

また **ଓমର୍କଣ** という語は omaīla と転写した。

(11) 改行 (段落分け) は , 各章担当者の判断に委ねた。

Abbreviations

BhiV *Bhikṣuṇī-Vinaya*, ed. by G Roth, Panta, 1970.

Ch. *Taishō-Shinshū-Daizōkyō* (*the Tripitaka in Chinese*), vol.22, 1926.

GDhp *Gāndhāri Dharmapada*, ed. by Brough, London, 1962.

Mv *Mahāvastu*, ed. par É. Senart, tome 1-3, Paris, 1882, 1890, 1897.

Mvy *Māhavyutpatti*, ed. by R. Sakaki, 2vols, Kyoto, 1926.

Pali Dhp *Dhammapada*, PTS, Oxford, 1995.

Patna Dhp Patna Dharmapada, ed. by G. Roth in *Selected Papers*,

Delhi, pp.289-350, 1986.

Uv *Udānavarga*, hg. von F. Bernhard, Band I, Göttingen, 1965.

V.1-2 Ms. 30b5 (J.140.1); Ch. 509c26

bhagavān samyaksambuddho yad artham̄ samudāgato tam
 artham abhisambhāvayitvā śrāvastyām vi(30b6)harati vistareṇa
 5 nidānam kṛtvā yāva āraṇyakam̄ tāva śeyyāsanam̄ grāmāntikañ ca
 ekabhaktatarppaṇañ ca grāmāntike śeyyāsane āraṇyakānāñ ca
 grāmāntikānāñ ca anugraho sādhīyati / tehi dāni grāmāntikehi
 pratikṛtyeva¹⁾ gaṇḍīm̄ āhaniyāṇam̄ sthitāḥ / te dāni āraṇyakā
 deśakale grāmāntikam̄ śeyyāsanam̄ āgatā āhaṁsu / āyuṣmam̄
 10 deśakalo āhanatha gaṇḍīm̄²⁾ te (30b7) dāni grāmāntikā āhaṁsu /
 āhatā-y-iyam̄³⁾ gaṇḍī bhukta[m] pi amhehi te dāni āhaṁsu /
 āyuṣman / evam̄ yūyam̄ atyanukālye gaṇḍīm̄ āhaniya bhuñjatha /
 te dāni grāmāntikā āhaṁsu / evam̄ ca yūyam̄ ati-uvahne⁴⁾
 āgacchatha / te dāni āraṇyakehi aparejjukāto kalyato yevā(va)
 15 utthihiya bhaktakāni sarvvāṇi u[t]kṣiptāni⁵⁾ / te dāni grāmāntikā
 deśakālasmin / kulāni upasam̄krama(31a1)nti / āhaṁsu / upāsike⁶⁾
 detha / bhaktāni ukkhitāni⁷⁾ bhaktāni⁸⁾ kena āhaṁsu /
 āraṇyakehi te dāni teṣām̄ āraṇyakānām̄ āhaṁsu / āyuṣman kin
 dāni (J.141) yuṣmābhīḥ sarvvāṇi bhaktakāni utkṣiptāni / te dāni
 20 āhaṁsu⁹⁾ / tathā tumhehim̄¹⁰⁾ pratikṛtyeva gaṇḍī¹¹⁾ āhaniyāṇam̄
 bhuñjatha / te dāni vivaditāḥ / bhagavato mūlam̄ gatāḥ /
 bhagavān āha / nāyam̄ tāva¹²⁾ kṣamati pratikṛtyeva gaṇḍīm̄
 āhaniyāṇam̄ bhuñji(31a2)tum̄ / nāpi kṣamati / aparehi kalyato
 25 yeva sarvvāṇi bhaktāni utkṣipitum̄ / tena hi / evam̄ āraṇyake
 vihāre pratipadyitavyam̄ / evam̄ grāmāntike vihāre
 pratipadyitavyam̄ / kin ti dāni evam̄ āraṇyake vihāre

1) J. prakṛtyeva.

2) J. gaṇḍī gaṇḍī.

3) J. āhatā piyam̄.

4) J. atitavarge.

5) J. ukṣiptāni.

6) J. upāsikehi.

7) Writing error of ukkhitāni? Read as J. utkṣiptāni.

8) J. [bhaktāni] which seems to indicate the deletion. 9) J. āhaṁsu.

10) J. tumhehi.

11) J. gaṇḍīm̄.

12) J. tāvat.

pratipadyitavyam / evam grāma(mā)[nti]ke vihāre pratipadyi-
 tavyam / etam dāni grāmāntikam ca śeyyāsanam āraṇyakañ ca
 śeyyāsanam ca¹⁾ ekabhaktatarppanam bhavati / tato yadi tāva
 grāmāntike śe(31a3)yyāsane bhaktam pacyati / na dāni kṣamati /
 5 grāmāntikehi pratikṛtyeca(va) gaṇḍīm āhaniyānam cetiyam
 vandiyānam bhuñjitum / atha khalu grāmāntikehi duve²⁾ sā(thā)liyo
 ādrāhayitavyā / yā ekā grāmāntikānām / ekā āraṇyakānām³⁾
 grāmāntikānām thālī tahiṁ / taṇḍulā prakṣipitavyāḥ / yā
 10 āraṇyakānām thālī yadi tāva āraṇyakā āgatā bhavanti / tahiṁ⁴⁾
 (31a4) taṇḍulā prakṣipitavyāḥ / atha dāni nāgacchanti / nāpi
 kṣamati tahiṁ taṇḍulāni prakṣipitum / atha khalu kaḍhanti⁵⁾
 thapitavyā / ekena bhikṣuṇā vihārakam ukkasiya
 15 nidhyāy(i)tavyam⁶⁾ / yadi tāva (J.142) āraṇyakā āgacchanti /
 vaktavyam / āyuṣman ete āraṇyakā āgacchanti prakṣipatha
 taṇḍulāni / atha dāni kālaparyantam nāgacchanti grāmāntikehi
 gaṇḍīm āhani(31a5)yānam bhuñjitavyam / āraṇyakānām sthālī
 otāriyānam vodhi(dhovi)yānam sthāne stha<m>payitavyā / anekāye
 20 āraṇyakānām co[ra]bhayaṁ vā bhaveya udakabhayaṁ vā
 simḥhabhayaṁ vā / vyāghrabhayaṁ vā yathāpi te nāgacchanti⁷⁾ /
 8) yadi koci upāsako samgham bhaktena nimantrayati / āha /
 25 aryo(rye) āraṇyakānām pi⁸⁾ ārocetha nti(tti)⁹⁾ / tehi dāni
 grāmāntikehi āraṇyakānām / (31a6) pi ārocitavyam / āyuṣmam
 śuve bhaktam vā purebhaktikam vā yavāgūpānam¹⁰⁾ vā bhavisyati
 / mā piṇḍakena vihariṣyatha / karṇṇa(lla)to¹¹⁾ yyeva āgacchatha /
 tehi pi dāni āraṇyakehi na vighnayitavyam / yadi arthikā
 25 bhavisyanti pratipālayisyantī / atha khalu kālena kālam

1) *J. omits.*2) *J. duve.*3) *J. adds [yā].*4) *J. [tahiṁ pi].*5) *J. ekānte.*6) *J. nirdhāvitavyam.*7) *J. na gaccanti.*8) *Cf. Ch. 510a12ff.*9) *J. ārocethatti.*10) *J. yavagu°.*11) *J. antato. Read kalyato.*

gantavyam / yadi na sajjam¹⁾ bhavati / na dāni bhaktāgram
avaṣṭabhayitavyo²⁾ āsayitavyam / atha khalu ve(ce)tiyam vanditvā
ekānte (31a7) svādhyāyo karttavyo / dharmmam vā cintayantehi
āsitavyam eso dāni koci grāmāntikām bhaktena nimantreti /
5 vaktavyam / āraṇyakānām pi nimantrehi nti(tti) / atha dāni āha /
nāsti mama tahiṁ³⁾ śraddhā nāpi prasādo tti vaktavyam / vayam
pi na praticchāme(mo)⁴⁾ nti(tti) / atha dāni āraṇyakānām pi
nimantreti bhaktaṁ sajjayitavyam / (J.143) pānīyam pari-
śrāvayitavyam / āsanaprajñapti karttavyā / dānapati āgato bhavati
10 / (31b1) āraṇyakā ca nāgacchanti / dānapati āha bhante āhanetha
gaṇḍim⁵⁾ kālo pi tāva adyāpi bhavati vaktavyam / prāgo tāva
adyāpi āraṇyakā pi tāva nāgacchanti / atha dāni dānapati āha
bhante āhanetha tumhe a(ā)rānyakā pi eṣyantītī kiṁ karttavyam
/ gaṇḍī tāva vistareṇa āhaniyāṇam ve(ce)ti</>yo vistareṇa
15 vanditavyo / cetiyam vistareṇa vandiyāṇam yadi tāva āraṇyakā
āga(31b2)tā bhavanti / tato bhumijitavyam / atha dāni āraṇyakā
nāgatā bhavanti / anantarikānām āsanāni varja[ya]ntehi⁶⁾
āsitavyam / pariveśā<va>kena⁷⁾ pṛechitavyam / ko āraṇyakānām
lābhagrāho yadi tāvaj⁸⁾ jalpanti / aham pi aham pi tti vaktavyam
20 / āraṇyakānām piṇḍapātam ukkadḍhatha tehi āraṇyakānām
piṇḍapāto ukkadḍhayitavyo / ukkadḍhiyāṇām sāṁghikam
kalpiyakuṭīyam sthāpa(31b3)yatavyo / yadi tāvat sakāle āgacchanti
/ bhuñjanāya dātavyo / atha dāni vikāle āgacchanti / na
vāgacchanti⁹⁾ / aparejjukāto śrāmaṇerāṇām dātavyam / nāpi dāni

1) *J. samjjam.*2) *J. avaṣṭambhayitavyo.*3) *J. tahi.*4) *J. praticchāme.* See Ms. 32a1. 5) *J. gaṇḍim.*6) *J. varjantehi.* See Ms. 32a3.7) *J. pariveśikena.* Read pariveśakena. See Ms. 32b3, 4.8) *J. tāva.*9) *J. vā gacchanti.*

kṣamati / āraṇyakehi ⁽¹⁾yatra pu(u)llu(lла)gikāye^{..1)} āsitum / atha khalu kālena kālam grāmāntikam̄ śeyyāsanaṁ gantavyam̄ / āgacchiya pādām dhoviya hastām nirmmādiya ceti</>yo vistare(31b4)na vanditavyo / yadi (J.144) tāva anukalyo adyāpi
 5 tāva bhavati / tatraiva sthānacāmkramanīṣadyāyogam anuyuktena viharitavyam̄ / uddeśaprayuktehi vā manasikārapravayuktehi vā / atha dāni deśakālo bhavati / samghārāmam̄ pravisiyāṇam̄²⁾ grāmāntikam̄ bhikṣum̄ pratisam̄modiyāṇam̄ svakasvakehi āsanehi upaviśitavyam̄ / gaṇḍī āhatāyam̄ vandi(31b5)ya³⁾ cetiyam̄ nāpi
 10 dāni āraṇyakehi grāmāntikā kutsetavyā⁴⁾ bahukṛtyā bahukaraṇīyā⁵⁾ jihvāgre yūyam̄ rasāgrāṇi paryeṣatha / atha khalu samṛādhayitavyā / vaktavyam̄ āyuṣman sobhanaṁ kriyati bahukarā yūyam̄ bhāram̄ vahatha / dharmmadeśanām̄ karetha / samghārāmo kelāpiyati / dhūmo kriyati kulāni prasādīyantīti / evam̄
 15 samṛādhayitavyāḥ /

atha (31b6) dāni āraṇyake śeyyāsane grāmāntikānām̄⁶⁾ ca āraṇyakānāñ ca bhaktam̄ sajjīyati / nāpi dāni kṣamati / āraṇyakehi pi pratikṛtyeva gaṇḍīm̄ āhaniyāṇam̄ cetiyam̄ vandiya⁷⁾ bhuñjitum̄ / atha khalu duve sthāliyo a(ā)drāhayitavyāyo⁸⁾ / ekā āraṇyakānām̄
 20 ekā grāmāntikānām̄ yā āraṇyakānām̄ sthālī tahim̄ taṇḍulā prakṣipitavyāḥ / yā grāmānti<m>kānām̄ sthālī yadi tāva grāmāntikā (31b7) āgatā bhavanti / tahim̄ pi taṇḍulā prakṣipitavyāḥ / atha dāni grāmāntikā nāgacchanti / na kṣamati tahim̄ taṇḍulām̄⁹⁾ prakṣipitum̄ / jānitavyam̄ / anekāye grāmāntikānām̄ grāmo paro
 25 vā bhave corā vā patitā bhavem̄suḥ¹⁰⁾ / yathā nāgacchantīti /

1) *J.* yatrollagnāye.2) *J.* pravisiyāṇam̄.3) *J.* vandiya.4) *J.* kutsitavyā.5) *J.* bahukaraṇīyā.6) *J.* grāmāntakānām̄.7) *J.* vandiya[āṇam̄].8) *J.* adrāhayitavyo. See Ms. 31a3.9) *J.* taṇḍulā.10) *J.* bhavem̄su.

ekena bhikṣuṇā vihāram ukkasiyāṇam nivyā(dhyā)[palyantena¹]
āśitavyam / kiṃ grāmāntikā (J.145) āgacchanti / ^(2..)na hi tti / yadi
tāva āgacchanti⁽²⁾ teṣām pi (32a1) taṇḍulā prakṣipitavyā / atha
dāni nāgacchanti / deśakāle gaṇḍīm āhaniya cetiyam vandiya
5 bhuñjitavyam ^(3..)grāmāntikā[nām] thālī-y-otāriya thā[li] toyaliptām⁽³⁾ kariya thapitavyāḥ / eso dāni koci āraṇyakānām
bhaktenopanimantrayati⁽⁴⁾ vaktavyam / grāmāntikānām api
nimantrehīti⁽⁵⁾ / atha dāni āhaṁsuḥ⁽⁶⁾ / nāsti mama ta<m>him
śraddhā nāsti prasādo vaktavyam vayam pi na praticchāmo nti(tti)
10 / atha dāni (32a2) grāmāntikānām api nimam̄treti bhaktam
sajjayitavyam / āsanaprajñaptih karttavyā / pāṇiyam
pariśrāvayitavyam / puṣpam sajjayitavyam / gandho sajjayitavyo /
yadi tāva grāmāntikā nāgacchanti / dānapatir āgato bhavati / āha
/ bhante / āhaṇatha gaṇḍīm anukālyo va tāva adyāpi bhavati /
15 vaktavyam / prāgo tāva adyāpi grāmāntikā ca bhikṣavo nāgacchanti
/ atha dāni āha / āhaṇatha (32a3) tumhe grāmāntikā pi eṣyantī
/ kiṃ karttavyam / gaṇḍī tāva vistareṇa āha</>niyāṇam ve(ce)tiyo
vistareṇa vanditavyo / ve(ce)ti[yam]⁽⁷⁾ vistareṇa vandiyāṇam yadi
tāva grāmāntikā āgatā bhavanti bhuñjitavyam / atha dāni
20 grāmāntikā nāgacchanti / āsanāni (J.146) vamjāya(rjayaṇ)tehi
upaviśitavyam / parithapa(veṣa)kena⁽⁸⁾ vaktavyam / ko
grāmāntikānām bhikṣuṇām lābhagrāhī yadi tāva ā(32a4)haṁsu /
ahaṁ pi ahaṁ pi tti vaktavyam / grāmāntikānām bhikṣuṇām
piṇḍapātam parigr̄hnatha nti(tti) / atha dāni teṣām na koci
25 lābhagrāhako bhavati / pariveṣakena⁽⁹⁾ sarvvesām ekasthāne
piṇḍapātam ukkadḍhiyāṇām sāṁghikāyam kalpiyakuṭiyam

1) *J.* nirdhāvantena. 2) *J.* omits.3) *J.* grāmāntikā thāliyo dhoviya liptopaliptām. Cf. Ms. 31a5. Or thātoya
might be dhoviya. 4) *J.* bhaktenopanimantriyati.5) *J.* nimantrehītti. 6) *J.* āhaṁsu. 7) *J.* cetiyo.8) *J.* parivesikena. See below. 9) *J.* pariveṣikena.

thapitavyo / yadi tāva kāle āgacchanti bhuñjanāye¹⁾ dātavyaṁ /
 atha dāni vikāle āgatā bhavanti / na vā āgacchanti /
 aparejju(32a5)kāto śrāmanerāṇāṁ vā ārāmikānām vā dātavyo nāpi
 5 dāni kṣamati grāmāntikehi²⁾ yatrollagnāye āsitum // atha khalu
 kālena kālam āraṇyakam śeyyāsanām ukkasitavyam pādāṁ
 prakṣāliya hastām³⁾ nirmmādiya stūpaṁ vistareṇa vanditavyam /
 yadi tāva anukālyo⁴⁾ bhavati / ārāmehi vṛkṣamūlehi caṅkramehi
 niṣadyāhi sthānacaṅkramaniṣadyānu(32a6)yogam anuyuktehi
 vītināmayitavyā / uddeśaprayuktehi vā manasikāraprayuktehi vā
 10 atha dāni deśakālo bhavati vihāraṁ praviśiyāṇām āraṇyakāṁ
 bhikṣūm⁵⁾ pratīsaṁmodiyāṇām svakasvakehi āsanehi
 upaviśitavyam / gaṇḍīyam āhatāyam⁶⁾ stūpaṁ vandiyāṇām
 bhumiṣṭyāṇām gantavyam / nāpi dāni grāmāntikehi āraṇyakā
 kutsetavyā⁷⁾ / paṁsetavyā⁸⁾ / (J.147) śūnyāgāramātā⁹⁾ yūyam
 15 prajñā(32a7)vaitakṣī(ṇski)yā¹⁰⁾ śṛgālā pi āraṇye vasanti divasāṁ
 yūyam varṣāṇi piṇḍentā āsatha / atha khalu vaktavyā durāvāsakāni
 āraṇyakāni śeyyāsanāni prāptāni viviktāni¹¹⁾ vigatajanapadāni
 manusyarahāśayyakāni pratīsaṁlayanasāropīyāni duṣkaram pra-
 20 ti(vi)vekena durabhiramām ekām param rātri vinayamāno mānasām
 ādhyātmam¹²⁾ veti / āyuṣman<a> śobhanām kriyati āraṇyakām
 śeyyā(32b1)sanām kelāpiyati / uktam cedam bhagavatā yāvakiyam
 ca bhikṣavo āraṇyakāni śeyyāsanāni adhyāvāsiyatha / tāva vṛddhī
 yevo pratikāmksitavyā / kuśalehi dharmmehi no pariḥāṇi na ca
 vo māraḥ / pāpiyām¹³⁾ avatāram adhigamiṣyati / saddharmmasya
 25 antarḍdhānāya sa[m]mohāya nti(tti) / evam samṛāyi(dhi)ya
 gantavyam / evam āraṇyakehi pratipadyitavyam / na pratipadyati

1) *J.* bhuñjanāya.2) *J.* omits.3) *J.* hastā.4) *J.* anukalyo.5) *J.* bhikṣūm.6) *J.* āhatāya.7) *J.* kutsitavyā.8) *J.* paṁtsitavyā.9) *J.* śūnyāgāragatā.10) *Read* prajñāvaitamṣikā. *J.* prajñāvaitakṣiya.11) *J.* vivuktāni.12) *J.* adhyātmam.13) *J.* pāpīmām.

/ ābhīsamācārikān dharmmān atikrā(32b2)mati // ४ //

V. 3-4 Ms. 32b2 (J.147.13); Ch. 508b22

bhagavān śrāvastyām viharati / tena dāni kālena tena

5 samayena āyuṣmanto nandanopanandanā pāṇiyam pratijāgaranti / te dāni bhiksū tato yyeva mukham tato yyeva hastām nirmmādiyanti / pātrapariśrāvanāni dhovanti / te dāni kalyato yeva nandanopanandanā utthiyāṇa hastām nirmmādiya pāṇiyam pariśrāviya (J.148) pāṇiyamaṇḍapam parighat̄tiya tāyita-
10 mudritam¹⁾ kariya gocaram (32b3) praviṣṭāḥ / āgantukā bhiksū āgatāḥ / pāṇiyam mārggenti / na labhanti²⁾ / te dāni odhyāyanti kin dāni ayam pāṇiyamaṇḍapo tāyitamudrito^{1) 3)} thapito etam prakaraṇam bhiksūhi⁴⁾ śrutam / bhiksū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha⁵⁾ nandanopanandanām / te dāni
15 śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam bhikṣavo nand[an]opanandanā // pe // yāva āgantukā(32b4)nām bhiksūnām gaṇo āgato pāṇiyam mārgganti / na labhanti / te dāni odhyāyanti kin dāni ayam pāṇiyamaṇḍapo tāyitamudrito¹⁾ kariya thapito⁶⁾ āhamṣuh⁷⁾ / āma bhagavan

20 bhagavān āha / tena hi evam pāṇiye pratipadyitavyam / evam pādadhoverīye pratipadyitavyam / kin ti dāni evam pāṇiye pratipadyitavyam / evam pādadhoverīye pratipadyitavyam / nāyam kṣamati (32b5) pāṇiyam pariśrāviya pāṇiyamaṇḍapam ghat̄tiya (1...tāpi(yi)ya mudritam¹⁾) kariya anyena gantum / atha khalu
25 pāṇiyavāriko⁸⁾ tāva uddisitavyo / navakānte patipa(pā)tikāya vā yasya vā prāpuṇati⁹⁾ / eko vā dvayo vā trayo vā yattakā vā abhisambhuṇanti / tehi kalyata eva utthiya hastām nirmmādiya

1) J. tāpitamudritam.

2) J. labhenti.

3) J. adds [kariya].

4) J. bhiksuhī.

5) J. śabdāpa'yatha.

6) J. thāpito.

7) J. āhamṣu.

8) See Mvy 9070.

9) J. prāpuṇāti.

pānīyam pariśrāviya golakā vā maṇikā vā uṣṭ[r]ikā (32b6) vā
 thaganakā vā āramjarā vā ghaṭṭā vā karakīyo vā appihāṇā¹⁾
 karttavyā / śīla(śīlā)maya²⁾ vā mr̄ttikāmaya vā kāṣṭhamaya vā
 acchehi³⁾ vā celaśa(pa)t̄ehi vā bandhitavyā / yo⁴⁾ subhāvitā kariya
 5 thapetavyā / yathā pānīyam caukṣam bhaveya / na dāni (J.149)
 kukkuṭapāśakena bandhitvā sthāpetavyam / tehi bhājanehi
 prakṣipitavyā pāṭalāgulika⁵⁾ vā campakagulikā vā śarkarā vā
 sarvvañ ka(32b7)rttavyam / yathā sugandhā bhavem̄su / tato yadi
 tāva anyam pibanāye⁶⁾ pānīyam bhavati / anyam pādadhovanīyam
 10 pariśrāvitavyam / parivodha(dhova)nīyena pānīyena śirikuṇḍikā
 pūrayitavyā / ākalpiyakarkkari⁷⁾ pūrayitavyā / pādadhovanikā
 pūrayitavyā / varccakumbhikā pūrayitavyā / bhikṣūṇām hasto-
 dakasya pātrodakasya⁸⁾ pāribhogikasya⁹⁾ kumbhikā ca karakā ca
 pūrayitavyā / go(33a1)<go>trasthāpa(sthapā)nīyam¹⁰⁾ bhavati /
 15 yathā pāṭaliputre śonapānīyam rājagrhe tayota(poda)m vārāṇasyām
 buddhavicīrṇā¹¹⁾ nāma puṣkiriṇī campāyām gamgāpānīya[m] vā
 śrāvastyām pe(po)taleyaṁ¹²⁾ sākete dharapānīyam¹³⁾ / mathurāyām
 yamunā na kṣamati tato pānīyato kalpiyakarakī vā akalpiyakarakī
 vā^{14...varccakumbhikā vā¹⁴⁾}

20 pānīyam dātum / atha khalu tato pibanāye¹⁵⁾ (33a2) dātavyam /
 atha dāni śrāddho bhikṣur bhavati / tato eva śrīkuṇḍikām pūreti
 anāpattiḥ / bhikṣusya cakṣu duḥkhanti vaidyo āha / bhante

1) J. apyihānā. 2) J. śīlamaya. Ch. 若石... 蓋覆上 (508b28).

3) J. acchihi. 4) J. so. 5) J. pāṭala°. 6) J. pivanāya.

7) J. akalpiya karkari. 8) Read as J. pādodakasya. 9) J. paribhogikasya.

10) J. go gotrasthapānīyam, but suggests to delete the first go in the footnote. Ch. 名水 (508c1). 11) J. duddhavicīrṇā.

12) J. petaleyaṁ, and suggests pretalehyām in the footnote. Ch. 石蜜水 (508c3). But see Ch. 舍衛城有蒲多梨水 (246a17-18 摩訶僧祇律卷三).

13) J. ghara°. Ch. 懸注水 (508c4); 沙祇國有玄注水 (246a17). Or ghāra?

14) J. omits. 15) J. pivanāye.

gotrasthena pānīyena akṣiṇi dhovāhi tti labhyā dāni pātrapūram
 vā eso dāni (J.150) dhovanikām vā rājanikām vā kareti / tasya
 udakena kāryam bhavati / pānīyadhbā(vā)rikām¹⁾ yācati icchāmi
 pānīyam diyamānan ti²⁾ na kṣamatī / gotrastham udakam dātum
 5 / atha (33a3) khalu pāridhovanīyam³⁾ udakam dātavyam /
 bhaktāgre<ṇa>⁴⁾ pānīyam vā(cā)rentena hastām sunirmmāditām
 kṛtvā bhājanam sunirmmāditam kṛtvā caukṣam⁵⁾ pānīyam
 vā(cā)retavyam / pānīyam gr̄hnantena⁶⁾ gharttitavyam / yathā
 ekahasto nirāmiṣo bhavati / atha dāni sahasākāreṇa sāmīṣikṛto
 10 bhavati / prakṣālayitvā ya(pa)traśākhāya vā pātram⁷⁾ vā
 oṣṭhāci(33a4)kkaṇam⁸⁾ bhavati nirmmādayitvā pātavyam / na dāni
 atibahu[m]⁹⁾ oṣṭha prakṣipitavyā / keśā vā ālihitum vā niḍālam¹⁰⁾
 vā¹¹⁾ / atha khalu oṣṭha pramārjitvā agroṣṭhehi yā(pā)tavyam /
 tato yyeva stokam varjayitavyam / tenaiva antena prakṣālayantena
 15 ujjhitavyam / pānīyam vā(cā)rentena upalakṣayitavyam / yadi koci
 atibahum¹²⁾ oṣṭham vā volayati keśā vā ālayam(33a5)ti nilāṭe¹³⁾
 vā apanetavyam tam bhājanam ekānte sthapitvā¹⁴⁾ trṇam vā
 kulikam vā upari dātavyā / abhijñānam / yathājñāye akalpiyan ti
 / puno vā nirmmādayitavyam / paścādbhaktam pānīyam cārentena
 20 hastām sunirmmāditā kariya // pe // yāva ekinā¹⁵⁾ hastena pānīyam
 parigṛhṇitavyam / apareṇa pānīyagṛhaṇikām paṭicchantena
 cīvara(rā)m̄tarikāya¹⁶⁾ vā pātrāntarikāye (33a6) vā gr̄hnitavyam /
 yāva¹⁷⁾ tenaiva antarakena ujjhitavyam / jentake cārentena oṣṭhā

1) *J. pānīyadhbārikām.*4) *J. bhaktāgreṇa.*7) *Read patram(?)*10) *See footnote 13).*13) *J. ekena.*2) *J. pi.*5) *J. cokṣam.*8) *J. oddhāṭikkaṇam.*11) *The sentence is corrupted(?) See. Ch. 飲時不得**没脣不得使器縁著額(508c9-10).*14) *J. sthāpitvā.*3) *J. paridhovanīyam.*6) *J. gr̄hyantena.*9) *J. ati bahu.*12) *J. ativaddham.*17) *J. tāva.*16) *J. cīvaraṁtarikāya.*

pānīyacārikāye¹⁾ pātram²⁾ bandhitavyam / pibantena³⁾ oṣṭhā patraśākhāye nirmmādayitvā agroṣṭhakehi pātavyam // pe // tam yyeva⁴⁾ (J.151) karttavyam prahāṇe cārentena yadi bhūmyāstaro bhavati bhājanāni patraśākhāhi sthapitavyāni / omhāya⁵⁾ vā vālikāya vā bhājanehi⁶⁾ vā thapitavyam / yadi aṣṭa(33a7)bhāga caturbhāgam ca niṣaṇṇakā bhavanti / ekena madhyamavā(cā)rake⁷⁾ sthitakena vā(cā)retavyam / apareṇa pranetavyam / atha dāni paṭipāṭikāye dūre dūram⁸⁾ prahāṇasya upaviṣṭā bhavanti / ekena cāretavyam⁹⁾ // pe // labhyā dāni pāridhovanikāto¹⁰⁾ mukham vā dhovitum / hastam vā nirmmādayitum / pātrapariśrāvaṇam vā dhovitum / na dāni kṣamati / jhallajhallāye ujjhitum / mātrāye (33b1) upanāmetavyam / na dāni kṣamati / pāridhovaniyāto¹¹⁾ snāpi(yi)tum¹²⁾ vā cīvaram vā dhovitum / rañjanam vā kaḍhitum¹³⁾ / atha dāni bhikṣū cīvarakarmma karomti / udakañ ca āvilam bhavati / bhājanam ca atiriktam ti le(/ la)bhyā dāni pāpicakadharmmiya¹⁴⁾ yācitum / āha / āyuṣman dehi bhūyo āniya dāsyāmi tti / kiñ cāpi deti anāpattiḥ / tam pi dāni / gr̥hniya āniya kālena kālam dātavyam / atha dā(33b2)ni āsaṁnodako saṁghārāmo bhavati / kiñ cāpi tato yeva pibati¹⁵⁾ tato yeva pāridhovaniyam karoti / tato yeva hastām dhovati raṅgam vā karoti / (J.152) anāpattiḥ / evam pāniye pratipadyitavyam / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ४ //

V. 5-6 Ms. 33b2 (J.152.3); Ch. 507c21

25   bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto

1) J. pāniyavārikāye.

2) Read patram(?)

3) J. pivantena.

4) J. pyeva.

5) Read amhāya.

6) J. bhājane hi.

7) J. °vārake.

8) J. dūre.

9) J. cāritavyam.

10) J. paridhovanikāto.

11) J. paridhovaniyāto.

12) J. snāpitum.

13) J. karitum.

14) J. pāyittakadharma.

15) J. pivati.

nandanopanandanā¹⁾ śaḍvarggikā ca pādadho<m>vanikāyāṁ jha(33b3)llajhallāṁ²⁾ pādāṁ dhoviyāṇam̄ sarvvam̄ udakam̄ sthā(ccho)riya³⁾ pādadhovanikāṁ omuddhikāṁ kariya ā[r]dra-pādakam̄⁴⁾ upanāhāhi prakṣipiya naiva karddamam̄ parihaaranti
 5 na pāṁsu karddamam̄ marddantā pāṁsu marddentā dīrghacām̄kramam̄ cām̄kramanti / bhikṣu⁵⁾ āgacchanti pādadhovanāyā⁶⁾ / te dāni āhamṣuh⁷⁾ / mātrāye yūyam̄ āyuṣmanto pādāṁ⁸⁾ dhovatha / udake pi khalu mātrā (33b4) uktā bhagavatā tathaiva sarvvehi bāhirakehi⁹⁾ jīvitapariṣkārehi te dāni bhikṣu⁵⁾ paśyanti /
 10 tāṁ pādadhovanikāṁ ṛktāṁ¹⁰⁾ te dāni odhyāyanti / kim̄ dāni ayam̄ pādadhovanikā omuddhikṛtā etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣū bhagavato ārocayemṣuh¹¹⁾ / bhagavān̄ āha / śabdāpayatha / nandanopanandanāṁ śaḍvarggikāṁ ca / te dāni śabdāpitā / bhagavān̄ āha / satyam̄ bhikṣa(33b5)vo nandanopanandanā śaḍvarggikā ca
 15 evam̄ nāma <evam̄ nāma> yūyam̄ pādadhovanikāyāṁ gacchiya jhallajhallāye pādāṁ dhoviya udakam̄ cchoriya pādadhovanikāṁ omuddhikāṁ kariya ādrapādāṁ⁴⁾ upānahāsu prakṣipiya naiva pāṁsu parihaaratha na karddamam̄ karddamam̄ marddantā pāṁsu marddantā dīrghacām̄kramam̄¹²⁾ cām̄kramatha bhikṣū āgacchanti
 20 / pādadhovanikāye pādāṁ⁸⁾ dho (33b6)vanāye yūyam̄ jalpatha mātrāye āyuṣmanto pādāṁ dhovatha¹³⁾ udake pi khalu bhagavatā (J.153) mātrā uktā / tathaiva sarvvehi jīvitapariṣkārehi te dāni bhikṣu⁵⁾ paśyanti pādadhovanikāṁ omuddhikāṁ kṛtāṁ āhamṣu / āma bhagavan̄
 25   bhagavān̄ āha / duṣkr̄tam̄¹⁴⁾ vo¹⁵⁾ <nandano> nandanopanandanā śaḍvarggikā ca / tena hi evam̄ pādā dhovitavyā / evam̄

1) *J.* adds ca.2) *J.* jhallajhallā.3) *J.* sthāriya. See below.4) *J.* ādrapādakam̄. See below.5) *J.* bhikṣū.6) *J.* pādā dhovanāyā.7) *J.* āhamṣu.8) *J.* pādā.9) *J.* vāhirakehi.10) *J.* riktā.11) *J.* ārocayemṣu.12) *J.* cām̄kramam̄.13) *J.* dhovitha.14) *J.* duṣkr̄tāṁ.15) *J.* [bhikṣa]vo.

dhovitapādehi pratipadyitavyam̄ kin ti (33b7) dāni / evam̄ pādā dhovitavyā / kin ti dāni dhovitapādehi pratipadyitavyam̄ / bhagavān dāni bhiksūn¹⁾ āmantrayati / evam̄ bhikṣavo pādām̄ dhovatha / yathā sāriputto sthaviro

5 ekam idam̄ bhikṣavo samayaṁ sāriputto²⁾ sthaviro vaiśālyām viharati / mahāvane kūṭagārāśālāyām̄ sthaviro dāni kālasyaiva nivāsayitvā pātracīvaram̄ ādāya vaiśalīn³⁾ nagarīm̄ piṇḍāya praviṣṭo prāsā(34a1)dikena atikrāntena pratikrāntena ālokita-vilokitenā sanmiñjitatprasāritena samghātīpātracīvaradhāraṇena
 10 antarggatehi indriyehi abahirggatena⁴⁾ manasena⁵⁾ sthitena dharmmatāvasthaprāptena smṛto samprajāno mārgo viya kāritakāraṇo veśalīm⁶⁾ nagarīm̄ piṇḍāya carati / sthaviro dāni apareṇa brāhmaṇena dṛṣṭo tasya brāhmaṇasya bhavati / ime iti (34a2) kitikāya putrāḥ / śramaṇakāḥ⁷⁾ grāmānte īryāpatham⁸⁾
 15 paṭhayanti⁹⁾ nirddhāvitā ca bhavanti vikopenti / so dāni praduṣṭacitto sthavirasya pṛṣṭhimena pṛṣṭhimam̄ anubaddho¹⁰⁾ yatra yeva ayam̄ śramaṇako īryāpatham̄ vikopayiṣyati / tatraiva
 20 (11...śe (śirṣe) khaṭakam̄^{...11)} dāsyāmi / sthaviro dāni grāmāranya-samena (J.154) īryāpathena samanvāgato vaiśalīm̄ piṇḍāya caritvā nirddhāvito vihāram̄ āgato sthavi(34a3)ro dāni vihārakesmin pātraṁ nikṣipiyya hastām̄ prakṣāliya samghātīm̄ prasphoṭiya sāhariya abhyantareṇa dviguṇikām̄ kariya cīvaraṇam̄se sthapayitvā¹²⁾ pāniyasya dakānakam̄ pūriya pīṭhakā¹³⁾ prajñāpiya pādataddha(tīha)kam̄¹⁴⁾ upanāmayitvā upānahikāyo¹⁵⁾ upanāmiya

1) *J. bhiksūnām.*2) *J. sāriputto.*3) *J. vaiśalī.*4) *J. avahir°.*5) *J. mānasena.*6) *J. vaiśalīm̄.*7) *J. śramaṇakāḥ.*8) *J. īryāpatham̄.*9) *J. paṭhayanti.*10) *J. anuvaddho.*11) See *Ch.* 當以手拍頭 (507c29). *J. viheṭakam̄.*12) *J. sthāpayitvā.*13) *J. pīṭhikā.*14) Cf. Ms. 9a3. *J. pādataddhakam̄.*15) *J. upānahāhi kāyo.*

upānahāyo(*po*)cchanno¹⁾ upanāmiya pādām dhovati / sthaviro dāni dakṣiṇēna hastena udakam ā(34a4)siñcati / vāmena hastena pādām dhovati / sthavireṇa dāni vāmā jamghā dhovitā dakṣiṇā jamghā dhovitā vāmo pādo dhovito dakṣiṇo pādo dhovito
 5 upānahāyo(*po*)cchatu(*nna*)kam²⁾ gr̄hniya upānahā samputam kariya ekasya upānaho(*hā*)vaddhro³⁾ yo(*po*)cchito dvitīyasya⁴⁾ upānahāvaddhro³⁾ pocchito ekasya upānahātalam yo(*po*)cchitam dvitīyasya upānahā(34a5) talam pocchitam / upānahikāyo nikṣipiya dakānakāto vāmāye kalāciye udakam āvarjayitvā dakṣiṇēna hastena
 10 upānahāyo(*po*)cchanakam dhoviya niśpīditvā ātape śoṣayetam⁵⁾ kalāciya⁶⁾ udakam āvarjiya hastā dhotā hastam (J.155) dhoviya dakānakam dhoviya pāniyāvāšeṣam cchoriya ātape śoṣitam so dāni brāhmaṇo tasya (34a6) ācāragocaram paṣyiyā tuṣṭo so dāni prasannacitto āha / yathāpi imam bhavatā śāriputreṇa dakānakam
 15 / upacīrṇṇam yo pi so brāhmaṇānām uṣṇodakakarako so pi na evam śucī labhyā khalu ito pāniyam pātum / sthavireṇa dāni tasya brāhmaṇasya prasannacittasya catvāry āryasatyāni pradarśitāni duḥkham āryasatyam duḥkhasamudayam āryasatyam duḥkhani(34a7)rodham āryasatyam duḥkhanirodhagāminī
 20 pratipadam āryasatyam / tena dāni brāhmaṇēna tatraiva sthāne sthitena śrotāpattiphalam sākṣātkṛtam
 25 bhikṣū dāni bhagavantam āhamṣu / yasya bhagavān^(7...)katham ayan^{...7)} brāhmaṇa sthavirasyācāragocareṇa tuṣṭo bhagavān āha / na etarhi evam anyadāpi eṣo etasya ācāragocareṇa tuṣṭo nyadāpi bhagavan⁸⁾ anyadāpi (34b1) bhikṣavo

bhūtāpūrvvam bhikṣavo atītam adhvānam etahim ca nagaram

1) J. upānahāyo cchattro.

2) Two letters nana seem to be cancelled between ccha and tu.

3) J. upānahā ūrddho.

4) J. ditīyasya.

5) J. śoṣapitam.

6) J. kalāciye.

7) J. atha mayam.

8) J. bhagavān.

vārāṇasī kāśijanapado / tatra dāni agrakuliko āḍhyo mahādhano
 mahābhogo prabhūtadhanadhānyakośakoṣṭhāgāro prabhūtajāta-
 rūparajatavittopakaraṇo prabhūtahastyāśva-ajagaveḍako prabhū-
 tadāśidāsa(J.156)karmmakarapauruṣeyo¹⁾ / tasya dāni eko putro
 5 acirajāto so (34b2) dāni mātāpitṛbhir unniyati varddhīyatī / yaṁ
 kālam saptavarṣo ṣṭavarṣo vā so dāni mātāpitṛñām²⁾ pūrvvothāyī
 paścānnipātī priyavādī mana-apavādī³⁾ / kiṁkarapariśrāvako tasya
 dāni śreṣṭhikasya kulaputrakā gṛham ocaranti / tasya gṛha[m]_
 guptañ ca surakṣitañ ca na pārenti otāram vindanāya / kadāci
 10 dāni so śreṣṭhi aparehiṁ⁴⁾ jñātisāle⁵⁾ nimantritako gato
 va(34b3)rṣārātrikam tam dāra[ka]ṁ rakṣapālam thapiyāṇam
 putra⁶⁾ dvāram ghaṭṭiyāṇam rakṣamāṇo āsesi / so dāni dārako
 śreṣṭhinā saparivāreṇa gatena gṛhasya dvāram ghaṭṭiyāṇam
 rakṣamāṇo āsatī tehi dāni kulaputrakehi otāro⁷⁾ labdho / te dāni
 15 tam gṛham okkhandiyāṇam⁸⁾ praviṣṭā te dāni ulkāyo ca dīpikāyo
 ca prajvāliyāṇam mārgganti / so eko dā(34b4)rako dṛṣṭo te dāni
 prccanti / dāraka kahim tumhāṇam hiranayam vā suvarṇam vā
 / so dān āha / ahaṁ pi na jānāmi / etam gṛham śūnyakam
 mārggiya mārggiya yaṁ labhatha tam gṛhnatha tehi dāni mārggiya
 20 mārggiya prabhūtam hiranayasuvarṇam gṛhasya
 madhyamāgāre mahāntam^(9)..kūṭam kṛtam..9) yo teṣām
 corasenāpatih / so gṛhasya (J.157) madhyāgāre¹⁰⁾ upaviṣṭah / so
 dāna(ni) co(34b5)rasenāpatih pipāsitaḥ / tasya dārakasyāha /
 haṁgho dāraka pipāsito smi / icchāmi pāniyam pātum so dāni
 25 dārako caukṣasamudācāro bhājanam gṛhniya parimārjiya hastām
 sudhā(dho)tām kṛtvā bhājanam sudhotam kṛtvā udakasya pūriya

1) J. ḡpauraṣeyo.

2) J. ḡpitṛñām.

3) Read mana-āpavādī.

4) J. aparehi.

5) J. jñāti sālo[hitehi].

6) J. gupta.

7) J. otaro.

8) J. okyandiyāṇam.

9) J. kūṭikṛtam.

10) Read madhyamāgāre.

yatra dīpā dīpyanti¹⁾ tatra allīno so dāni supratyavekṣitam̄ kariya corasenāpatisyā allīno senā(34b6)pati pibāhi²⁾ tti tenāpi dāni corasenāpatinā tasya dārakasya pānīyam̄ dentasya sarvvam̄ upalakṣitaṁ / so dāni pṛcchati haṁgho dāraka kasya kṛtena tvam̄
 5 atra dīpamūlam̄ allīnosi so dāni āha / senāpati pānīyam̄ pratyavekṣitum̄ / mā atra pānīyasmim̄ tṛṇo vā bhavē prāṇako vā tena senāpatisyā aphāsu bhavēya / so dāni senāpati tasya ācāragocareṇa tuṣṭo (34b7) tasya bhavati senāpatisyā mā tāva
 (3...mā tāva...³⁾) asmākam̄ tāva eṣo vad hakānām̄ pratyarthikānām̄
 10 pratyamitrāṇām̄ arthakāmo hitakāmo ko punarvvādo yo etasya mātāpitā vā jñātikā vā tehi eṣo katham̄ amaitracitto bhaviṣyati yadi vayam imasya dārakasya evam̄ dharmmiṣṭhasya imam̄ hiraṇyasuvarṇam̄ harāma praticorehi pi muṣyema grahaṇam̄ pi gacchēma / rājakule pi vadhyēma / so dāni (35a1) corasenāpati
 15 pānīyam̄ pibīya⁴⁾ tām̄ sarvvām̄ corām̄ śabdāpiya pṛcchati / ko⁵⁾ bhaṇe ko aham̄ yuṣmākam̄ te dāni āhaṁsu / senāpati āha / bhavanto aham̄ imasya dārakasya evam̄ ca evam̄ ca ācāragocareṇa tuṣṭo yadi vayam̄ etasya dharmmiṣṭasya etam̄ hiraṇyam̄ (J.158) suvarṇam̄ harema praticorehi vā vayam̄ muṣyema grahaṇam̄ pi
 20 gacchēma / rājakule pi vadhyēma / yadi yuṣmākam̄ anukūlam̄ (35a2) bhavē muñcēma vayam̄ etam̄³⁾ etasya hiraṇyasuvarṇam̄ anyam̄⁶⁾ vayam̄ corayiṣyāmah̄ / te dāni āhaṁsu⁷⁾ / yathā senāpatikasya rucyati⁸⁾ / so dāni dārakasyāha / haṁgho dārakā⁹⁾ imam̄ vayam̄ tava sarvvam̄ hiraṇyam̄ suvarṇam̄ demi te dāni
 25 corā nirddhāpitāḥ¹⁰⁾ / tena dārakena dvārāṇi sarvvāṇi ghaṭītāni¹¹⁾ devatā gāthām̄ bhāṣatē /

1) *J.* dīpyante.2) *J.* pivāhi.3) *J.* omits.4) *J.* piviya.5) *J.* bho.6) *J.* anye.7) *J.* āhaṁsu.8) *J.* rucyate.9) *J.* dāraka.10) *J.* nirdhāvitāḥ.11) *J.* ghaṭītāni.

ācāraguṇasampannāḥ / ye bhavanti tu¹⁾ mānavāḥ /
(35a3) labhanti vipulāṁ arthāṁ yathā pāniyadāyakah /²⁾
 ācāram śikṣitam śreyo anācāram na śikṣitam /
 corehi gṛhīto samto mukto ācārakāraṇāt //²⁾

5   ghātyā³⁾ bhavanty aghātyācāram⁴⁾ śikṣiyāṇam vinayam ca
 sthāneṣu ca aiśvaryam labhanti ācāraguṇayuktāḥ //
 vadhyā bhavanty avadhyā ācāram śikṣiyāṇam⁵⁾ vinayam ca /
 tasmān⁶⁾ nareṇa satataṁ ācāraguṇena bhavi**(35a4)**tavyam /
 raudrā lohitapāṇī caurā tuṣyanti tāḍrīśā santā /
 10   ācāreṇa anāryā āryā jātāvakraṇtāḥ //

(J.159) bhagavānetasmin vastuni dharmmapadam bhāṣate⁷⁾ /
 na brāhmaṇasya prahareya nāsyā muṃceya brāhmaṇo /
 dhig brāhmaṇasya hantāram tam pi dhik yo sya muṃcati //⁸⁾
 bhagavān āha / syād vo bhiksavo evam asyādanyo⁹⁾ sau tena
 15   kālena tena samayena [++]¹⁰⁾**(35a5)** bhavati agrakulikasya¹¹⁾ putro
 naitad evam draṣṭavyam / eso sāriputro sthaviro anyo so
 corasenāpati eso brāhmaṇo tadāpi¹²⁾ etasya eso ācāragocareṇa tuṣṭo
 etarhi pi eso sthavirasya ācāragocareṇa tuṣṭo /

20   eso dāni bhikṣu¹³⁾ yadā grāmātō nirggato bhavati / tato
 grāmapraveśikam cīvaram prasphoṭitvā atyantapari**(35a6)**karma
 māṁ sāharitvā¹⁴⁾ sthapetavyam / ārāmacaraṇakam prāvaritvā
 āsanam prajñapetavyam pādopavā(dhā)nakam¹⁵⁾ udakadānam pi
 ca uṣṭhapayitvā celakhaṇḍena rajo prasphoṭitavyo¹⁶⁾ dakānakam
 kalāciyam a(ā)varjetvā colakam dhovitvā niṣpiḍitvā upānahā

1) J. ca.

2) Metre: śloka.

3) J. dhātyā.

4) J. adhātyā°.

5) J. śikṣayāṇam.

6) J. vasmān.

7) J. bhāṣate. 8) Cf. Pali Dhp 389, GDhp 11, Patna Dhp 46, Uv XXXIII-63.

9) J. asmādanyo.

10) J. [sāriputro tasya]. 11) J. °kūlikasya.

12) J. tad api.

13) J. bhikṣu.

14) J. āharitvā.

15) J. pādopadhāvavanakam.

16) J. prasphoṭayitavyo.

nirmmādayitavyā // pe // yāva colakam niśpiđitvā thapetavyo / mā
prāṇakā jāyemu (J.160) nīlikāya¹⁾ vā bhavemu / bhikṣuṇāpi
tāva (35a7) ^(2..)pādām dhovantena^{..2)} ^(3..)dakṣinā(*nena*) hastena^{..3)}
udakam āśimcitatavyam / vāmena hastena pādām dhovitavyā vāmā
5 tāva jaṁghā dhovitavyā dakṣinā tāva jaṁghā dhovitavyā / vāmo
pādo dhovayitavyo dakṣiṇo pādo dhovayitavyo / upānahāyo
prasphoṭitvā samṛuṭikṛtvā ekasyopānahāye vaddhro⁴⁾ pocchitavyo
aparasya vaddhro⁵⁾ pocchitavyo / ekasya upānahāye talaṁ (35b1)
pocchitavyam / dvitiyasya upānahāye talaṁ pocchitavyam kūṇḍikāto
10 vā karakato vā kalācīye⁶⁾ ⁷⁾ udakam āvarjiya upānahā-
pocchanakam dhovitavyam / pīdiya ātape śoṣayitavyam / kalācīye
udakam āvarjiya hasta⁸⁾ dhovitavyā na kṣamati upānahāhi
ārdrapādena praveśayitum atha khalu yam kālam adhvātā bhavanti
/ tato praveśayitavyo / atha khalu dāni (35b2) sarvvasamghasya
15 pādadhovanikā bhavati / na kṣamati bhikṣuṇā jhallajhallāye pādām
dhovitum udakam echorayi(*riya*) omuddhikām⁹⁾ pādadhovanikām
karttum / atha khalu acchaṭikām karentena pādadhovanikāyām¹⁰⁾
praviśitavyam / yadi tāva koci bhikṣuḥ pūrvvapraviṣṭo bhavati /
āgamitavyam / yāva tehi / dhovitā pādā nti(*tti*) atha dāni
20 khaṇui(*khāṇu*)kāpādadhovanikā¹¹⁾ bhavati / trīṇi vācāyo^(12..)jalpayi-
ta(35b3)vyo(vyā)</>yo ko vṛddhatarako vṛddho(*ddhe*) nti(*tti*)^{..12)} /
yadi tāva koci vṛddhatarako bhavati / antaram dātavyam / yam
kālam tena pādā dhovitā bhavati / upaviśitavyam / atha dāni koci
vṛddhatarako na bhavati / evam pi upaviśitavyam / tato yadi tāva
25 dakṣinānte pādadhovanikā (J.161) bhavamti / dakṣinena

1) *J.* nīlakāya.2) *J.* omits.3) *J.* dakṣināhastena.4) *J.* ūrddho.5) *J.* ca ūrddho.6) *J.* kalacīye.7) *J.* adds vā.8) *J.* hastau.9) *J.* omuddhikām.10) *J.* °ghovanikāyām. 11) *J.* khalv ekā pādadhovanikā.12) *J.* jalpitavyo / yo ko vṛddhatarako vṛddhonti.

ante(haste)na udakam̄ āsiñcitavyam / vāmena hastena pādā
 dhovitavyā / (35b4) vāmā tāva jamghā dhovitavyā / dakṣiñena(ṇā)
 jamghā dhovitavyā / vāmo pādo dhovitavyo / dakṣiṇo pādo dhovitavyo
 / atha dāni vāmānte¹⁾ pādadhovanikā bhavati / vāmena hastena
 5 udakam̄ āsiñcitavyam / dakṣiñena hastena pādā dhovitavyā / nāpi
 dāni kṣamati tenaiva hastena udakam̄ āsiñcitum / atha dāni dve
 janā bhavanti / ekena ā(35b5)siñcitavyam / ekena dhovitavyam /
 dakṣiṇā tāva jamghā dhovitavyā / vāmā jamghā dhovitavyā /
 dakṣiṇo pādo dhovitavyo / vāmo pādo dhovitavyo upānahāyo
 10 samghā(pu)tīkariya²⁾ ekasya upānahāye vadhrō³⁾ pocchitavyo /
 dvitiyasya vadhrako³⁾ pocchitavyo / ekasya upānahāye talaṁ
 pocchitavyam / dvitiyasya upānahāye talaṁ pocchita(35b6)vyam /
 yadi tahiṁ koci bhikṣu bhavati navatarako so vaktavyo udakam̄
 15 āsiñcihi⁴⁾ nti(tti) / upānahāpocchanno⁵⁾ dhoviya pīḍiya tatraiva
 sthapitavyam / hastān nirmmādiyāṇam athā(dhvā)tāyām⁶⁾
 upānahāyām prakṣipitavyam / nāpi kṣamati / pādadhovanikāyām
 oguṇthitaśirṣena ohitahastena vā / <pādadhovanikāyā> upaviśitum
 / atha khalu ekāṁsī(J.162)kṛtena upaviśitavyam / nāpi dāni (35b7)
 kṣamati pādadhovanikāyām uddeśaprayuktena vā manasikāra-
 20 prayuktena vā middhāntaragatena vā nirodhasamāpattim⁷⁾
 cintantena āsitum / atha khalu pādehi dhovitehi utthiya gantavyam
 / dhūlī parivarjantena gantavyam / nāpi dāni kṣamati pādehi
 dhovitehi dīrghacāmkrāmaṇam cāmkrāmitum / atha dāni bhikṣuh
 svādhyāyām karoti / pādehi dhovitehi cāmkrāmanti bhūyo
 25 dho(36a1)vitavyā / atha dāni hemantakālo bhavati bhikṣuh paśyati
 ko bhūyo dhoviyatītī⁸⁾ / antamasato leñkaṭakhaṇḍena

1) J. vāmante.

2) J. samghātī kariya.

3) J. ūrddhvo.

4) J. āsiñcāhi. 5) J. upānahāpocchanako. Or pocchanno(nna)[kam̄].

6) J. atha tāyām.

7) J. adds [vā].

8) J. dhoviyatī iti.

vāmahastena vā āmarjiya¹⁾ praviśitavyam / evam pādā dhovitavyā
 / evam dhovitapādehi pratipadyitavyam / na pratipadyati /
 ābhisaṁacārikān dharmmān atikrāmati // ९ //

⁵ V. 7-8 Ms. 36a1 (J.162.11); Ch. 508c24

bhagavān rājagrhe viharati / vistareṇa nidānam kṛtvā jīvako
 kaumārabhṛtyo²⁾ bha(36a2)gavantam yācati / anujānātu bhagavān
 śrāvakānām jentākam vātapittaśleṣmakānām paya(phā)su
 bhaviṣyati / bhagavān āha / tena hi anujānāmi / eṣā evārthotpattiḥ
¹⁰ // ९ //

bhagavān śrāvastyām viharati / samghasya dāni jentāko te
 dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ / pratikṛtyeva gacchiya jentākam
 prajvāliya³⁾ dvāram ghaṭṭiya svedattā⁴⁾ āsanti / āgatā bhikṣū
 dvāram yāva(ca)nti (36a3) āyuṣmanto detha dvāram⁵⁾ / te dāni
¹⁵ āhamṣu / āgametum(ηtu)⁶⁾ / āyuṣmanto na tāva (J.163) jentāko
 tatto⁷⁾ bhavati / yaṁ kālam bhikṣu⁸⁾ sannipatitāḥ / tam kālam
 sarvvam tailam upayojiya sarvvam cūrṇam upayojiya sarvvam
 udakam echoriya sarvvam kāṣṭham agnau prakṣipiya jentākam
 apaduriya⁹⁾ nirddhāvitāḥ / āhamṣuḥ / praviṣantu āyaṣmanto
²⁰ jentāko tapto (36a4) te dāni bhikṣu¹⁰⁾ sītaprastāvyena sprṣṭāḥ /
 tvaritatvaritam praviṣṭā te dāni yaṁ kālam tehi āyuṣmantehi
 ṣaḍvarggikehi dvāram āghaṭṭiya bāhiravitaṇḍitam¹¹⁾ kṛtam / te
 dāni tailam mārgganti na labhanti cūrṇam mārgganti na labhanti
²⁵ / uṣṇena ca dhūmena ca¹²⁾ samtāpitāḥ / udakam na labhanti / te
 dāni dvāram¹³⁾ āgacchanti / yāva bāhiravitaṇḍitam kṛtam / te
 dāni āhamṣuḥ / (36a5) āyuṣman ṣaḍvarggikāḥ / osaratha dvāram

1) *J.* āmarjita.

2) *J.* kaumara°.

3) *J.* prajvāliya.

4) *J.* svedantā.

5) *J.* dāram.

6) *J.* āgamantu.

7) *Read as J.* tapto.

8) *J.* bhikṣu.

9) *J.* apaduriya.

10) *J.* bhikṣu.

11) *J.* vāhira°.

12) *J.* omits.

13) *J.* omits.

dhūmena ca uṣṇena ca marāma / te dāni hasanti ca vilekṣanti ca / te dāni āhaṁsuḥ / svedantu āyuṣmanto utpātagaṇḍapiṭakānāṁ vātapiṭṭaśleṣmikānāṁ phāsu bhaviṣyati / te dāni yam kālam dhūmena ca uṣṇena ca suṣṭhu samṭāpitāḥ / tam velam jentākasya
 5 dvāraṁ muktam te dāni uṣṇena ca santāpitāḥ / bāhyato pi (36a6) udakam mārgganti na labhanti te dāni āhaṁsu stokastokam āyuṣman<a> mātrāye upanetha udake pi mātrajñatā uktā bhagavatā etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣuḥ / bhagavān āha / śabdāpayatha ṣadvarggikām / te dāni śabdāpitāḥ / bhagavān
 10 āha / satyam bhikṣavo ṣadvarggikāḥ / evan nāma samghasya (1...jentāko tta(*tti*)...¹) / tad eva sarvam bhagavān vi(J.164)stareṇa pratyāro (36a7)cayati / yāva ete dāni bhikṣū uṣṇena ca dhūmena
 15 ca²) santāpitā nirdhhāvitā³ bāhyato pi udakam mārggayanti / na labhanti / yūyam dāni āhaṁsu stoka<m>stokam āyuṣman mātrāye upanetha udake pi mātrajñatā uktā bhagavatā⁴ / āhaṁsu / āma bhagavan bhagavān āha / duṣkr̥tam vo bhikṣavo ṣadvarggikāḥ /
 20 (5...nā(a)ham bhikṣavo ṣadvarggikāḥ⁵) / anekaparyāyena metram⁶ kāyakarmma⁷) vadāmi (36b1) sabrahmacāriṣu dhruvam pratyupasthāpayitavyam / āvi caiva raho ca maitram vācākarmmam maitram manokarmmam sabrahmacāriṣu dhruvam pratyupasthāpayitavyam / āvi caiva raho ca tatra nāma yūyam idam evamṛūpam pāpakarmmam akuśalan dharmmam adhyācariṣyatha⁸ /

tena hi evam snāne pratipadyitavyam / evam jentāke pratipadyitavyam kin ti dāni evam snāne pratipadyitavyam / evam (36b2) jentāke pratipadyitavyam / jentākam karentena vaṭṭito⁹ vā karttavyo caturasro vā vidiṣam dvāraṁ karttavyam / vātapiṇiyam vīthi¹⁰ karttavyā / atya(bhya)ntare viśālā bāhirato¹¹

1) *J.* jentakoti.2) *J.* omits.3) *J.* nirdhhāvitā.4) *J.* bhagavāntā.5) *J.* omits.6) *J.* maitram.7) *J.* kāryakarmmam.8) *J.* adhyacariṣyatha.9) *J.* vaṭṭhito.10) *J.* vīthi.11) *J.* vāhirato.

sam̄dyi(kṣi)ptā / ekāye vātad̄hā(pā)nīye vīthīye¹⁾ dvauvikā bhavati
 dvitīyā karttavyā bhūmi astaritavyā upalehi vā pakṣit̄tikāya²⁾ vā
 sudhāmr̄ttikālepo vā karttavyo / udviddhavīthī³⁾ karttavyā /
 bh[r]aṣṭikā⁴⁾ (36b3; J.165) karttavyā / yena dvārāheṣṭhato⁵⁾
 5 viśālāhi⁶⁾ upari sam̄kṣiptā udvedho nirghu(mu)ṣṭikā trayo hastā
 karttavyā vistāreṇa ni[r]muṣṭikā vā bhūmito ardhahasta-
 upastha(sthū)latarikā karttavyā / ulkabhramo karttavyo / yena
 bhraṣṭikā⁷⁾ samantena karttavyam̄ kapāṭam̄ karttavyam̄ / yadi
 tāva bhraṣṭikā⁸⁾ dakṣinato bhavati / vāmato kapāṭam̄ karttavyam̄
 10 / atha vā na(vā)mato bhraṣṭi(36b4)kā⁹⁾ bhavati / dakṣinato kapāṭam̄
 karttavyam̄ / na dāni kṣamati / sūcikabandhimam̄ karttum̄ / ghaṭikā
 bandhimam̄ karttavyam̄ / nāpi dāni kṣamati tada¹⁰⁾ karttavyam̄ /
 yathā sukhena tapyati / atha khalu tathā karttavyam̄ / yathā
 11... ya(ye)va phalamātreṇa^{..11)} lagga¹²⁾ bāhirato¹³⁾ cīvarakuṭī
 15 karttavyā / nāgadantakavīthī karttavyā yatāyetārthāyaiva¹⁴⁾
 bhavati jentākavārikā vā ārāmikā vā (36b5) tehi jentāke santānikā
 śāṭayitavyā / siñcitvā sammārjayitavyo / kāṣṭham̄ se(sa)jjetavyam̄
 / bhaṇḍā sajjayitavyā / ghaṭā vā sajjetavyā / kuṇḍā¹⁵⁾ jentāke
 pīṭhikā vā śuktikāyo vā dhovitavyā / kāṣṭham̄ bhraṣṭikāyam̄
 20 ājuhi(J.166)tavyam̄ gaṇḍī ākoṭetavyā / agnir dātavyo udakam̄
 āharttavyam̄ / te¹⁶⁾ dāni agni¹⁷⁾ datvā paścād gaṇḍī ākoṭetavyo
 agnir dātavyo / (36b6) udakam̄ āharttavyam̄ /^{18..}na dāni agnim̄
 datvā paścād gaṇḍī ākoṭetavyā /¹⁸⁾ atha khalu gaṇḍī¹⁹⁾ ākoṭetvā
 agnir dātavyo / mā evam eva kāṣṭham̄ dahyeya jentākasya gaṇḍī

1) *J.* vīthīye.2) *Or* pakṣi(kvi)t̄tikāya. *J.* pakṣit̄tikāya.3) *J.* °vīthi.4) *J.* bhasrikā.5) *J.* dvāra°.6) *J.* viśālā.7) *J.* bhasrikā.8) *J.* bhasrikā.9) *J.* bhasrikā.10) *J.* tathā.11) *J.* yavaphalamātreṇa.12) *J.* lagna.13) *J.* vāhirato.14) *J.* sam̄tāpentārthāyaiva.15) *J.* adds [vā].16) *J.* na.17) *J.* agnim̄.18) *J.* suggests to delete this sentence.19) *J.* gaṇḍī.

ākoṭitāje¹⁾ jānitavyā / kiṁ eso jentāko sarvvasāṁghiko²⁾ pārivenēiko
yathāyo(parṣāye /) yadi tāva paryā(rṣā)ye bhavati / ye tahiṁ
 paryā(rṣā)ye tahim³⁾ gantavyam / atha dāni parivenēiko⁴⁾ bhavati
 / ye tasmiṁ parivenēikā⁵⁾ samti tehi ga(36b7)ntavyam / atha dāni
 5 sarvvasāṁghiko bhavati tathā evam snāyantena cīvarakam
 sāharityā ekasthāne sthavitavyam⁶⁾ loḍhikena⁷⁾ vā patikāya vā⁸⁾
 cīvaraṁca(vam)še vā thapetavyo jentākapiṭhe vā praviśatena⁹⁾ na
 dāni kṣamati / bāhā bhrāmayantena praviśitum / atha khalu
 ekena hastena agrato praticchāditvā praveṣṭavyam / eko niṣkrāmati
 10 / eko praviśati / yo praviśati / tenāntaram dāta(37a1)vyam / na
 dāni āsa(J.167)nāni vā bhājanāni vā vr̄ddhatarakam vā bhikṣum
 lamghayantena gantavyam / samprajānanena gantavyam / yadi
 dāni upādhyāyo vā ācāryo vā praviṣṭako bhavati / na dāni bāhirato¹⁰⁾
 vikrośitavyam / snāyāmi ācārya snāyāmi upādhyāya nti(tti) atha
 15 khalu cīvarakāni sthāpitvā praviśitvā tasya tāva parikarmma¹¹⁾
 karttavyam / atha dāni anyasyāpi karttukāmo bhavati / āpṛcchitvā
 kartta(37a2)vyam / atha dāni so prakṛtyeva bhaṇito bhavati /
 asukasya¹²⁾ vā asukasya¹³⁾ vā parikarmma¹⁴⁾ kuryesi tti / kiñ cāpi
 anāpṛcchitvā kareti / anāpattih / yadi tāva agni bahalako¹⁵⁾ bhavati
 20 / navakehi agrato sthātavyam / agni prativāhentehi / atha dāni
 agnir mmando bhavati / vr̄ddhehi agrato sthātavyam /
 parikarmma¹⁶⁾ karentehi na dāni svedena vā malena¹⁷⁾ vā
 usphoṣetavyo¹⁸⁾ / uṣāntake(37a3)na snānena vā pratipannena vā

1) J. ākoṭitāpi.

2) J. sāghimko.

3) J. tehi.

4) J. pārivenēiko.

5) J. pārivenēikā.

6) J. sthāpetavyam.

7) J. loḍhikena.

8) J. yā.

9) J. praviśamtena.

10) J. vāhirato.

11) J. parikarmam.

12) J. amukasya.

13) J. amukasya.

14) J. parikarmam.

15) J. vahalako.

16) J. parikarmam.

17) J. mālena.

18) Or u(pra)sphoṣetavyo. J. usphoṣetavyo.

parikarmma¹⁾ karttavyam / antevāsikehi vā sārvve(*rddhe*)vi-hārikehi vā parikarmma²⁾ karentena na dāni apūrvvacarimam ubhayabāhā prasāretavyā / atha khalu ³⁾ hastena agrato praticchādayitavyam / apareṇa parikarmma⁴⁾ kārayitavyam / atha 5 dāni bhikṣuh prahāṇiko bhavati / na dāni kṣamati / tehi agni[m] prajuhitvā⁵⁾ udakam pravisiśitvā⁶⁾ (37a4) udakatamam bandhitvā dvāram pihitvā sālam bandhitvā prahāṇam āsitum / prasvedamtehi na dāni kṣamati tailena śosayitum / atha khalu minīya dātavyam / caṣakena vā karāṇḍikāya vā hastasamjñāya vā bhājanakena vā 10 (J.168) dātavyam / nāpi dāni kṣamati / cūrṇam rāsiya upanetum / minīya dātavyam / mānabhaṇde vā bhājanena vā hastasamjñāya vā piṇḍi(37a5)kam vā paṭṭiya⁷⁾ dātavyam / atha dāni dānapati⁸⁾ āhamṣuh⁹⁾ / yāvad artham bhadantā upanetum(*mtu*) / evam pi kṛtvā mātrāye / upanetavyam / jentakam praviśantena udakasya 15 pratyayo jānitavyo / katham diyati / yadi tāva mitakam¹⁰⁾ diyati / uṣṇodakam ghaṭena vā kuṇḍena vā tena tathā yeva grahetavyam / atha dāni prakṛtyeva āhamṣuh¹¹⁾ / yā(yo) pratibalo (37a6) bhavati udakam upasthāpetum / so praviśatu / yo pratibalo bhavati / udakam upasthāpetum tena praveṣṭavyam / atha dāni antevāsiko 20 [vā] sārvva(*rddhe*)vihāriko vā āhamṣu / upādhyāyācāryā praviśatha vayam udakam upasthāpayiṣyāmi tti // praveṣṭavyam evam pi kṛtvā mātrāye upanetavyam / upāsakā vā karmmakarā [vā] ārāmikā vā āhamṣu¹²⁾ / praviśantu āryami(37a7)śrāḥ vayam udakam dāsyāmah / praveṣṭavyam mātrāye upanetavyam / atha dāni ogho vā puṣkiriṇī 25 vā taḍāgo vā bhavati kiñ cāpi yāvad artham upanenti / anāpattiḥ / na kṣamati / abhyavakāše nagnasya nagnena parikarmma¹³⁾

1) *J.* parikarmam.2) *J.* parikarmam.3) *J.* adds [ekena].4) *J.* parikarmam.5) *J.* ājuhitvā.6) *J.* praviśiyyitvā.7) *J.* paṭṭhiya.8) *J.* dānapati.9) *J.* āhamṣu.10) *J.* sitakam.11) *J.* āhamṣuh.12) *J.* āhamṣuh.13) *J.* parikarmam.

karttum / atha dāni udakasya praticchannam bhavati nābhimātram
 vā udakam anāpattih / atha dāni jānumātram udakam bhavati /
 upaviṣṭena (37b1) karttavyam / yathā nābhipraticchannā bhaveya
 na kṣamati ātmano (J.169) cīvaraṇi gṛhnitvā parasya cīvarehi
 5 samākulikṛtvā sthāpetum / atha khalu yathāsthāne sthāpayitvā
 gantavyam / etam dāni jentākasya ārocitam bhavati / jānitavyam /
 kim ayam jentāko ekato sāṃghiko parṣayam¹⁾ pariveṇiko²⁾
 nimantritakānām ti yathā bhavati tathā gantavyam / yadi tāva
 10 ekato sāṃghiko bhavati / (37b2) sarvva<m>saṃghena gantavyam
 / atha dāni parṣaye bhavati / tehi gantavyam / pariveṇiko³⁾ bhavati
 / pariveṇikena⁴⁾ gantavyam / nimantritakānām bhavati /
 nimant[r]itakehi gantavyam / atha dāni ārocīyati / bhante yasyāsti
 tailam ca cūrṇam ca tato āgacchantu nti(tti) / tato yasyāsti
 tailam ca cūrṇam ca tehi gantavyam / atha dāni bhikṣu⁵⁾
 15 jarādurbalā vā vyādhidurbalā vā bhavanti / ⁶⁾ tasya⁷⁾ (37b3)
sarvve(sārddhe)vihārikā⁸⁾ bhavanti antevāsikā vā tehi vaktavyam /
 upādhyāyācāryā āgacchāhi⁹⁾ snāhi vayaṁ tailam vāsyāma / yadi
 snāyitukāmo bhavati gantavyam / atha dāni na snāyitukāmo bhavati
 / vaktavyam su(sa)gotrīmātā¹⁰⁾ gacchatha yūyam nāham
 20 snāpayisyāmi / atha dāni jentāko sāṃghiko bhavati dāyakadānapatī
 vā denti gaṇḍī āhani(37b4)tavyā / ārocayitavyam āyuṣman tailam
 bhaviṣyati / cūrṇam bhaviṣyati / udakam bhaviṣyati / [s]nāyamtu
 āyuṣmanto (J.170) yentākavārikā¹¹⁾ adhyeṣitavyāḥ / tehi jentāko
 prajvalitavyo¹²⁾ jentākapīṭhakāni praveśayitavyāni / tailam
 25 praveśayitavyam / cūrṇam praveśayitavyam / śuktiyo praveśa-

1) *J. parṣaye.*2) *J. pāriveniko.*3) *J. pāriveniko.*4) *J. pārivenikena.*5) *J. bhikṣū.*6) *J. adds ye. In Ms. je is cancelled.*   7) *J. nesam.*   8) *J. sardhe°.*9) *J. āgacchahi.*10) *J. sugotrāgatā.*11) *Read as J. jentāka°.*12) *J. prajvalitavyo.*

5   *yitavyo / udakam̄ tāpayitavyam̄ / yadi tāva alpam̄¹⁾ (37b5) tailam̄ cūrṇam̄ bhavati / mitakam̄ dātavyam̄ / tailam̄ ma(sa)m̄cayitavyam̄ / udakam̄ bhāvayitavyam̄ / atha dāni bahum̄ bhavati / samghasamvyavahārako vādā[m] nayati vā jalpati visvastā²⁾*
 10   *bhadantā snāyantu nti(*tti*) / evam̄ pi kariya tailamātrā jānitavyā navakehi bhikṣūhi sthavirāṇām̄ bhikṣūṇām̄ kāyaparicaryā karttavyā / nāpi dāni kṣamati / navakehi bhikṣūhi uccahantehi snā(37b6)yitum̄ / ^(3...)atha khalu³⁾ anyonyasya sagauravehi snāyitavyam̄ / sapratiṣehi snāyitavyam̄ / nāpi kṣamati / 15   *uccaśabdamahāśabdehi snāyitum̄ / atha khalu alpaśabdehi alpanirghoṣehi jentāke snāyitavyam̄ / atha dāni praśno sthāpiyatī / kiñ cāpi praghuṣṭena⁴⁾ svareṇa praśnā visarjenti / anāpattiḥ / yam̄ kālam̄ bhikṣū snātā bhavanti jentākavārikena tailam̄ śeṣam̄ bhavati / praveśayita(37b7)vyah / cūrṇam̄ śeṣam̄ bhavati 20   *praveśayitavyam̄ / jentākapiṭhikāni⁵⁾ dhoviya praveśayitavyāni / śuktiyo dhoviya praveśayitavyāyo yam̄ kāṣṭham̄ śeṣam̄ bhavati yathāsthāne sthāpetavyam̄ / atha dāni koci paścāt praviśati / āgacchantu⁶⁾ āyuṣmanto vayam etam̄ praveśayiṣyāma⁷⁾ nti(*tti*) / gantavyam̄ tehi praveśayitavyam̄ / mā ādīnavam utpādaye jentākam̄ siñciya sanmārjiya nā(a)m̄garā(38a1)⁸⁾ cāpiya jentākam̄ bāhira-ghaṭitam̄⁹⁾ kariya gantavyam̄ / evam̄ jentāke pratipadyitavyam̄ / evam̄ (J.171) snāne pratipadyitavyam̄ na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥***

25   V. 9   Ms. 38a1   (J.171.3); Ch. 509b14

bhagavān śrāvastyām viharati / pañcārthavaśām vistareṇa nidānam̄ kṛtvā yāva adrākṣid bhagavām̄ pañcāhikām̄

1) *J.* anyam̄.

2) *J.* viśvastā.

3) *J.* omits.

4) *J.* praghrṣṭena.

5) *J.* °piṭhakāni.

6) *J.* gacchantu.

7) *J.* praveśayiṣyāma.

8) *J.* vāṃgarāni.

9) *J.* vāhira°.

vihāracārikā<ṁ>m anucamkramanto anuvicaranto vihārakehi
 bhaṇḍam¹⁾ ujjhitāvakirṇṇē²⁾ (38a2) tiṣṭhati sthāliyo pīṭharikā
 adhotakā³⁾ anupaliptā nakūlamuśikehi⁴⁾ ālupyamānā⁵⁾
 odanamānikāyo hastā⁶⁾ kākaśakuntehi nikkhodiyantā⁷⁾ dṛopīyo
 5 udvāyo⁸⁾ pariyo bhaktapīṭhikā māṇikam camgeriyo śuṣyāyo⁹⁾
 paṭalakām¹⁰⁾ / bhagavām jānanto yeva pr̄cchati / kim iyam¹¹⁾ bhiksavo
 bhāṇḍam ujjhitaprakirṇṇam tiṣṭhati /

tena hi evam bhaṇḍe¹²⁾ pratipadyitavyam / (38a3) kin ti dāni
 evam bhaṇḍe¹³⁾ pratipadyitavyam / etam dāni samghasya anugraho
 10 bhavati nityapavanā vā uddisitavyā / māsavāriko vā daśāhavāriko
 vā tatra uddisitavyo / paṃcāhavāriko vā tena samghasya anugraho
 sādhayitavyo bhikṣusamgho pariveśāpayitavyo / yam kālam
 bhikṣusamghena bhuktam bhavati yam tatra bhaṇḍam¹⁴⁾ bhavati
 lo(38a4)hikā (J.172) vā kaṭāhakā vā sthālī vā pīṭharikā¹⁵⁾ vā
 15 māsavārikehi^{16...16)} pakṣavārikehi vā ...¹⁶⁾ kalpiyakāram śabdāviya¹⁷⁾
 liptopaliptam kariya omuddhikā sthapitavyā / sūryādi(bhi)mukham
 yam kālam śuṣkā bhavanti / kalpiyakuṭīm¹⁸⁾ praveśiya
 sthāpayitavyāni¹⁹⁾ / yathāsthānam yam tatra bhavati /
 dugdhaghaṭā²⁰⁾ vā dadhīghaṭā²¹⁾ vā vyāñjanagolakā vā te sudhotām
 20 (38a5) suprakṣalitām kārāpayiya²²⁾ ātape sthāpayitavyāḥ / yam
 kālam śuṣkā bhavati tato kalpiyakuṭīm praveśiya sthāpayitavyāḥ
 / yam tatra bhavati śatapotanako²³⁾ vā tāmrapātrā vā lohapātrā

1) *J. bhāṇḍam.*2) *J. ujjhitaprakirṇṇam.*3) *J. udhotakā.*4) *J. nakulamusikehi.*5) *J. ālapyamānā.*6) *J. vdhistā.*7) *J. nikyodiyantā.*8) ? *J. baddhāyo.*9) *J. śuṣkāyo.*10) *J. paṭalakā.*11) *J. ayam.*12) *J. bhāṇḍe.*13) *J. bhāṇḍe.*14) *J. bhāṇḍam.*15) *J. pīṭharikā.*16) *J. [vā pakṣavārikehi vā], which seems to indicate the deletion.*17) *J. śabdāpiya.*18) *J. °kuṭīm.*19) *J. sthāpayitavyāni.*20) *J. dugdhaghaṭam.*21) *J. dadhīghaṭam.*22) *J. kārāpiya.*23) *Or śatapo<ta>nako.*

vā kaṭacchukā vā taddukā¹⁾ vā caṣakā vā palinakā vā <palinakā vā> nirmmāditā kārāpiya kalpiyakuṭīm praveśiya yathāsthāne praveśayitavyāni²⁾ / etā bhavanti (38a6) māṇikā vā khāṇukā³⁾ vā durvā vā kaṇḍahastā vā karkkaṭakā vā prasphoṭiya sudhotām 5 suprakṣalitām kariya ātape śoṣayitavyā / yan̄ kālam śuṣkā bhavanti / tato kilakehi ollayitvā⁴⁾ sthapitavyā yathā na khajjeya / ukkasiya sthapetavyā ete khajjakacāṅgerīyo vanaphalacaṅgerīyo harītakicaṅgerīyo vā prasphoḍiya suprakṣalitām kariya ekamante sthapetavyāḥ⁵⁾ / ete bhavanti / (38a7) vastrābharaṇakā vā 10 pariśrāvaṇā vā caturasrakā vā sāharitvā kīṇa(la)kehi ollayitvā⁶⁾ sthapayitavyā⁷⁾ / yathā (J.173) na [kha]dyem̄su / etā bhaiṣajyapiṣaṇikā śilā na dāni kārya[m] kṛtvā yathā yeva pratiliptikā sthapetavyā⁸⁾ / atha khalu sudhovitvā yathāsthāne sthāpayitavyā / nāpi dāni kalpikakuṭī adhyupekṣitavyā / oddriṇṇakā 15 vā prala(lu)ggikā⁹⁾ vā acaukṣā vā / apratisaṁskṛtā vā / atha kha(38b1)lu kālena kālam yadi tāva ṭṛṇacchannā bhavati ṭṛṇapulako dātavyo / gomayakārṣī dātavyā / abhīksṇam sanmārjayitavyam / atha dāni ṭṛṇapraveśikā bhavanti / ekānte sthāse(pe)tavyam / evam̄ yat kiñcit samghasya bhāṇḍam̄ yo yatra¹⁰⁾ 20 abhiyukto bhavati / tena tam̄ pratisāmetavyam / ete bhavanti raṅgagolakā vā raṅgaghaṭakā vā raṅgakuṇḍakā¹¹⁾ vā raṅgakaṭa(tā)hakā¹²⁾ vā māśavārikasya¹³⁾ vā / (38b2) pakṣa[vārika]syā¹⁴⁾ vā adhīnam̄ bhavati / eṣo bhikṣu dhovanikā vā karttukāmo bhavati / māśavāriko vā pakṣavāriko vā yācitavyo / atha dāni dve janā

1) *J.* tadukā.2) *J.* sthāpayitavyāni.3) *J.* khāṇukā.4) *J.* olāmvitvā.5) *J.* sthāpetavyā.6) *J.* olamvitvā.7) *J.* sthāpayitavyā.8) *J.* sthāpetavyā.9) *J.* pralurgikā.10) *J.* tatra.11) *J.* ḫuṭakā.12) *J.* ḫaṭahakā.13) *Read as J.* māsa°.14) *J.* yatkasya.

yāmca(*caṇ*)<*ra*>tīti tena vṛddhatarakasya jñātavyam¹⁾ atha dāniṁ²⁾ vṛddhatarakasya cirakālo bhavati navatarakasya itvarakālikam bhavati / navatarakasya dātavyam / atha dāni ubhayeśām itvarakālikam vṛddhatarakasya dātavyam
 5 ubhaye(38b3)śām cirakālikam bhavati / vṛddha(J.174)tarakasya dātavyam / tena dhovanikā vā rajaṇikā vā kariya na kṣamati tathā yyeva upamakṣitam vā ramgarakṣitam vā adhotakam vā anupaliptakam vā dayitum <na kṣamati> / atha khalu sudhotam suprakṣalitam suliptam suśuktam kariyāṇam cīvararajūm³⁾ na
 10 dāni cīvaraṁ ramjetvā na tathā yeva vitanikā ujjhitvā gantavyam / atha kha(38b4)lu sāharitvā yathāsthāne sthāpayitavyam / vadḍhakibhaṇḍam⁴⁾ bhavati / nāsite vā dāni yā vā viśālikā vā sūtrātha⁵⁾ olambiko⁶⁾ dhovitvā ekānte sthāpetavyā⁷⁾ / takṣāṇam bhāṇḍam bhavati / kuṭhāro vā vāsiyo vā viharāṇako vā nikhādanako
 15 vā aṭṭilā⁸⁾ vā ekānte sthapetavyā / etā bhavanti vāsiyo vā kuddālakā vā niśreṇiyo vā (38b5) na dāni tathā yeca(va) mṛttikā praliptikā sthapetavyā / atha khalu bodhi(*dho*vi)<*sa*>tvā yathāsthāne sthāpayitavyo / tac cevaṁ cāturddiśam⁹⁾ sāṁghikam¹⁰⁾
 20 ma(*bhā*)ṇḍakam¹¹⁾ rikta paribhogam na dāni kāryam kṛtvā vihāre gopitvā¹²⁾ sthāpetavyam / purokṛtyam sukham bhaviṣyati / atha khalu yasyaivam (J.175) kāryam bhavati / tasyaivan dātavyam / evam bhāṇḍe pratipadyitavyam / (38b6) na pratipadyati // ābhisaṁacārikān dharmmān atikrāmati // ॥ //

25 V.10 Ms. 38b6 (J.175.3); Ch. 509c9

bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa nidānam kṛtvā

1) *J.* dātavyam.2) *J.* dāni.3) *J.* °raktam.4) *J.* °bhāṇḍam.5) *J.* sūtram vā.6) *J.* olambiko.7) *J.* sthapetavyā.8) *J.* addhilā.9) *J.* cāturdeśam.10) *J.* sādhikam.11) *J.* bhaṇḍakam.12) *J.* gopetvā.

aparehim¹⁾ vihārake sambahulā bhikṣū pratisaṃkramati²⁾ / so dāni vihārako uppeḍanako³⁾ aparo ca bhikṣuh⁴⁾ / virātre uśvāsa(ccāra)kārako⁵⁾ vā praśvāsa(srāva)kārako⁶⁾ vā nirddhāvito⁷⁾ bhavati / sa cīvaraṁ cīvara<m>vamśāto hū(kū)siyāṇam⁸⁾ patito /

5 e(38b7)vam bhūmīye patito tam dāni ekena ākrāntam dvitīyena ākrāntam tṛtīyenākrāntam sarvvam karddamehi anupraviṣṭam cīvarakonako avaśiṣṭo so dāni aparejjukāto kalyata⁹⁾ eva nivāsiya prāvariya cīvarakam mārggati na labhati / tena dāni mārggantena so cīvarakonako drṣṭo tam dāni tahim cīvarakarṇṇake gr̄hniya

10 acchiyam caṭanti samca(rvam) phāṭitam / e(39a1)tam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣuh¹⁰⁾ / bhagavān āha / śabdāpayatha tam bhikṣum / so dāni śabdāpito / bhagavān āha / evam ca tvam bhikṣuh¹¹⁾ cīvarakam cīvarakonake gr̄hniya acchosi ca caṭanti sarvvam phāṭitam

15 tena hi evam cīvare pratipadyitavyam / kin ti dāni evam cīvare pratipadyitavyam / ete dāni sambahulā <sambahulā> bhikṣuh¹²⁾ / ekahi vihārake pratikramanti / yadi / (39a2) tāva so uppeḍanako¹³⁾ vihārako (J.176) bhavati / nāpi kṣamati bhikṣūhi muktakam cīvaraṁ sthapayitum¹⁴⁾ / atha khalu cīvarakāni <sa>sāharitāni¹⁵⁾ kāriya

20 antaramukha duguṇāntaram kariya cīvaravamše sthapetavyāni¹⁶⁾ tato paṭṭikāye vā loḍhakena¹⁷⁾ vā rejrukāye¹⁸⁾ vā bandhitavyāni / upādhyāyasya [vā] ācāryasya vā cīvaraṁ sāharitvā abhyantara parikarmma¹⁹⁾ dviguṇante / (39a3) agrato karttavyo / antarapiḍito na dāni upādhyāyasya vā ācāryasya [vā] cīvarehi ātmano cīvaraṁ

-
1) <i>J.</i> apare hi.	2) <i>J.</i> pratisaṃkramanti.	3) <i>J.</i> upyeḍanako.
4) <i>J.</i> bhikṣu.	5) <i>J.</i> uśvāsakārako.	6) <i>J.</i> praśvāsakārako.
7) <i>J.</i> nirdhāvito.	8) <i>J.</i> hr̄siyāṇam.	9) <i>J.</i> kalyato.
10) <i>J.</i> ārocayemṣu.	11) <i>J.</i> bhikṣu.	12) <i>J.</i> bhikṣuh.
13) <i>J.</i> upyeḍanako.	14) <i>J.</i> sthāpayitum.	15) <i>J.</i> samāharitāni.
16) <i>J.</i> sthāpetavyāni.	17) <i>J.</i> loḍhakena.	18) <i>J.</i> rajjukāye.
19) <i>J.</i> parikarmam.		

vedhayitavyam¹⁾ / atha khalu ātmano cīvarehi upādhyāyācāryāṇām
 cīvarā vedhayitavyāḥ²⁾ / evam̄ sarvvehi bandhiya thapetavyāni /
 atha dāni bhikṣu virātrakāle uśvāsa(ccāra)kāro³⁾ vā
 praśvāsa(srāva)kāro⁴⁾ vā nirddhāvatī / cīvaravamśakāto / (39a4)
 5 cīvarāṇi muṃciya ekam dvitīyam vā tṛtīyam vā lka(kū)ṣiyāṇām⁵⁾
 bhūmiyam patitam / ⁽⁶⁾ekena [ā]krāntam⁽⁶⁾ dvitīyena ākrāntam
 tatraiva sarvvam̄ bhūmiye anupraviṣṭo bhavati / aparejjukāto
 bhikṣū⁷⁾ kalyato yeva nivāsiya prāvarya cīvarakāṇi mārggati so
 mārgganto na paśyati / tasya cīvarakasya koṇakam̄ nāpi kṣamati /
 10 tahim̄ cīvarakonā(39a5)ke gṛhniya dranti⁸⁾ acchitum̄ / mā
 cīvarakonako bhavatu / mā cīvarako ti / atha khalu tato koṇakāto
 prabhṛti sukhākam̄ mocayitavyam / cīvarakam̄ dhoviya
 vihārakonako⁹⁾ [tha]payitavyo¹⁰⁾ tam̄ cīvarakam̄ yam̄ kālam̄ śuṣkam̄
 bhavati tato paribhuñjayitavyam / atha dāni bhikṣuh¹¹⁾ /
 15 upādhyāyasya vā ācāryasya vā cīvarāṇi upari sthāpayita(39a6;
 J.177)vyāni / atha dāni so uppamṣulako¹²⁾ vihārako bhavati / nāpi
 kṣamati upādhyāyasya vā ācāryasya vā cīvarakāni upari
 sthāpayitum̄ / ātmano cīvarakāni heṣthe sthapayitu[m̄]¹³⁾ / atha
 khalu upādhyāyasya vā ācāryasya vā¹⁴⁾ heṣthe sthapayitavyāni¹⁵⁾
 20 / ātmano cīvarāṇi upari sthāpayitavyāni / nāpi kṣamati grīsmakā
 bhavati rajo vātarajo vā ukkani(39a7)kā cīvaraṇ vināseti nedāni¹⁶⁾
 upādhyāyācāryāṇām cīvarakehi ātmano cīvarā vedhayitavyā¹⁷⁾ /
 atha khalu ātmano cīvarehi upādhyāyācāryāṇām cīvarā
 vedhitavyā¹⁸⁾ / na dāni kṣamati / vihāro adhyupekṣitum̄ /

1) *J.* veṭhayitavyam.2) *J.* veṭhayitavyam.3) *J.* uśvāsakāro.4) *J.* praśvārakāro.5) *J.* hr̄ṣiyāṇām.6) *J.* ekenākrāntam̄.7) *J.* bhikṣu.8) *J.* omits.9) *J.* °koṇake.10) *J.* [tha]pitavyo.11) *J.* bhikṣu.12) *J.* upyamṣulako.13) *J.* sthāpayitum̄.14) *J.* adds [cīvarāṇi].15) *J.* sthāpayitavyāni.16) *J.* na dāni.17) *J.* veṭhayitavyā.18) *J.* veṭhitavyā.

uppamsulo¹⁾ vā acaukṣo²⁾ vā / atha khalu kālam siñcitvā
 sanmārjitavyam / gomayakārṣī dātavyā / vamghorikā dātavyā / na
 kṣa(39b1)mati / cīvareṇāprasannam gr̄hnitum / khetakaṭāham vā
 uccārakaṭāhakam³⁾ vā prasrāvakumbhakam vā saṃkāram vā
 5 ujjhitum / upānahā gr̄hnitum / gomayāni vā uccinitum⁴⁾ / na
 kṣamat / cīvaraṇ adhyupekṣitum / cikkanam vā apratisamskṛtam
 vā omayilamayilam vā pāṭitavipāṭitam vā / atha khalu kālena
 kālam dhovitavyam / ramjītavyam / sīvitavyam / yathā cchavi evam
 cīvare pratipadyi(39b2)tavyam / na pratipadyati // ābhisaṃcārikān
 10 dharmmān atikrāmati // ॥ //

(J.178) uddānam //

^(5..) evam aranye pratipadyitavyam /^{..5)}

^(6..) evam grāmāntike pratipadyitavyam /^{..6)}

15 evam jā(pā)niye pratipadyitavyam /

evam paridhovaniye⁷⁾ pratipadyitavyam /

evam pādā dhovitavyā /

^(8..) evam pādadhovanike pratipadyitavyam /^{..8)}

evam snāne pratipadyitavyam /

20 evam jentāke pratipadyitavyam /

evam bhaṇḍe⁹⁾ pratipadyitavyam /

evam cīva(39b3)re pratipadyitavyam // ॥ //

// pañcamo varggah // ॥ //

(Yoshiyasu YONEZAWA / Hidetoshi YOSHIZAWA)

1) *J.* upyamsulo.

2) *J.* acaukṣā.

3) *J.* °kaṭāham.

4) *J.* uccanitum. 5) *Cf. Ms.* 31a2 evam ārānyake vihāre pratipadyitavyam; *Ch.* 阿練若比丘應如是(510a6).

6) *Cf. Ms.* 31a2 evam grāmāntike vihāre pratipadyitavyam; *Ch.* 聚落比丘應如是(510a6). 7) *Cf. Ms.* 32b4 pādadhovaniye.

8) *Cf. Ms.* 33b6, 36a1 evam dhovitapādehi pratipadyitavyam.

9) *J.* bhāṇḍe.

VI. 1 Ms.39b3 (J.179.1); Ch.511b16

bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto ṣadvarggikā
 kalyata¹⁾ eva vihāracaraṇakāni nivāsanāni nikṣipiyāṇam
 5 nagnaprāvṛtā grāmapraveśanikāni²⁾ nivasanāni mārgganti /
 gocarāto nirddhāvitā grāmapraveśanikāni nivāsanāni nikṣipiyāṇam
 nagnaprāvṛtā vihāracaraṇakāni nivāsa(39b4)kā(nā)ni mārgganti /
 ete(tam) prakaraṇam bhikṣūhi³⁾ śrutam bhikṣū bhagavato
 ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha ṣadvarggikām te dāni
 10 śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam bhikṣavo ṣadvarggikāḥ⁴⁾ /
 evam nāma yūyam kalyata⁵⁾ eva utthiya vihāracaraṇakāni
 cīvarakāni nikṣipitvā nagnaprāvṛtāḥ⁶⁾ / grāmapraveśanikā[ni]
 nivasanāni mārggatha gocarāto (39b5) nirddhāvitāḥ⁷⁾ /
 grāmapraveśanikāni nivāsanāni nikṣipitvā nagnaprāvṛtāḥ⁸⁾ /
 15 vihāracara[nā]kāni⁹⁾ ni<r>vāsanāni mārggatha / āhaṁsu āma /
 bhagavan

bhagavān āha / tena hi evam nivāsitavyam / kin ti dāni evam
 nivāsatityavam¹⁰⁾ / bhikṣuṇā tāva kalyata⁵⁾ evotthitvā gocaram
 (J.180) praviśamtena na kṣamati / grāmapraveśanikam nivāsanam
 20 anupahastam kr(39b6)tvā vihāracaraṇakam nivasanam¹¹⁾
 nikṣipitum / atha khalu prakṛtyeva tāva grāmapraveśanakam
 upahastam karttavyam / tato grāmapraveśanam ca nivāsanam
 āvelliyatavyam vihāracaraṇakam nivāsanam ucce<ta>la-
 25 yitavyam¹²⁾ / kāyabandhanam bandhayitvā cīvaravāṇi pravāritvā¹³⁾
 gocaram praviśatavyam / gocarāto nirddhāvitena nāpi kṣamati

1) J. kalyito.

2) J. grāmapraveśikāni. 3) J. bhikṣuhi.

4) J. ṣadvargikā.

5) J. kalyato.

6) J. nagnaprāvṛtā.

7) J. nirddhāvitā.

8) J. nagna prāvṛtā.

9) J. vihāracaraṇāni.

10) J. nivāsitavyam.

11) J. nivāsanam.

12) J. udvelliyatavyam.

13) J. prāvaritvā.

vihāracaraṇam¹⁾ nivāsanam / anupaha(39b7)stam kariyānam
 grāmapraveśanakam nivāsanam nikṣipitum / atha khalu prakṛtyeva
 tāva vihāracaraṇakam nivāsanam²⁾ upahastam karttavyam / tato
 vihāracaraṇakam nivāsanam āvellayitavyam / grāmapra-
 5 veśanakam ca nivāsanam uccelhayitavyam³⁾ / te bhikṣū uddhārakam
 karttukāmā bhavanti / upalepanam vā sammārjanam vā bhavati /
 snānaśāṭakam vā leñkaṭakhaṇḍakam vā nivāsi(40a1)ya snātukāmo
 bhavati / nāpi kṣamati nivāsanam nikṣipitvā snānaśāṭakam vā
 10 leñkaṭakhaṇḍakam⁴⁾ nivāsayitum / atha khalu nivāsanam
 uccellayitu(tavya)m³⁾ / snānaśāṭikā vā leñkaṭakhaṇḍakam
 āveḍhayitavyam⁵⁾ nivāsanam uccellayitavyam³⁾ nāpi kṣamati
 snānena samānena nivāsanam nivāsayitvā kāmabhoginā yathā
 uparimēṇa nivāsanasya snānaśāṭikām utkṣipitum nāpi kṣamati /
 he(40a2)ṣṭhena snānaśāṭikām vā leñkaṭakhaṇḍakam vā
 15 osārayitum / calanakam yathā / atha khalu nivāsanam (J.181)
 occellayitavyam⁶⁾ / snānaśāṭakam vā leñkaṭakhaṇḍakam vā
 uccellayitavyam³⁾ / eso bhikṣu vikāle pratikramati / nāpi kṣamati
 nivāsanam nikṣipitvā nagnaprāvṛtena rātriprāvaraṇa⁷⁾
 20 nivāsinam⁸⁾ mārggitum / atha khalu pratikṛtyeva tāva
 rātriprāvaraṇakam⁹⁾ nivāsanam upa(40a3)hastikarttavyam / tato
 nivāsanam uccellayitavyam¹⁰⁾ / rātriprāvaraṇam nivāsanam ca
 āvellayitavyam / evam nivāsane pratipadyitavyam / na pratipadyati
 // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ४ //

25 VI. 2 Ms.40a3 (J.181.7); Ch. 511b27

bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto
 ṣadvarggikā gocarāye prasthitā vihāracaraṇakāni cīvarakā[ni]

-
- 1) *J.* vihāracaraṇakam. 2) *J.* nivāsanam. 3) *J.* udvelayitavyam.
 4) *J.* adds vā. 5) *J.* āveḍhayitavyam. 6) *J.* āvellayitavyam.
 7) *J.* rātiprāvaraṇa[kam]. 8) *J.* nivāsanakam. 9) *J.* rātri°.
 10) *J.* udvelayitavyam.

nikṣipiya eka(40a4)nivasanā¹⁾ grāmapraveśanikāni²⁾ cīvarakāni
 mārgganti / gocarāto nirddhāvitā grāmapraveśanakāni cīvarāṇi
 nikṣipitvā ekanivāsanakā vihāracaraṇakāni cīvarakāni mārgganti
 / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣūhi śrutan̄ / bhikṣū bhagavato ārocayem̄su
 5 / bhagavān̄ āha / śabdāpayatha ṣaḍvarggikān̄ / te dāni śabdāpitāḥ
 (40a5) bhagavān̄ āha / satyam̄ bhikṣavo ṣaḍvarggikāḥ / evan
 nāma yūyam̄ kalyato yeva gocarāya³⁾ prasthitā / vihāracaraṇakāni
 cīvarāṇi nikṣipiya ekanivasanā grāmapraveśanakāni cīvarāṇi
 mārggatha / gocarāto nirddhāvitā / grāmapraveśanikāni cīvarāṇi
 10 nikṣipitvā ekanivasanakā⁴⁾ vihāracīvarakāni⁵⁾ mārggatha / āham̄su
 ā(40a6)ma bhagavan̄

(J.182) bhagavān̄ āha / tena hi evam̄ prāvaritavyam̄ / kin ti
 dāni evam̄ prāvaritavyam̄ / eso dāni bhikṣuh / kalyato yeva gocarāye
 prasthito bhavati / nāpi kṣamati vihāracaraṇakāni cīvarakāni
 15 nikṣipiya ekanivasanakena⁶⁾ grāmapraveśanikāni cīvarāṇi
 mārggitum̄ / atha khalu pratikṛtyeva⁷⁾ tāva grāmapraveśanakam̄
 cīvaraṇ upahastaṇ karttavyam̄ prāvarantena grāma<ṁ>-
 (40a7)praveśanakam̄ cīvaraṇ ācellayitavyam̄⁸⁾ vihāracaraṇakam̄
 cīvaraṇ uccellayitavyam̄⁹⁾ / gocarāto nirggatena nāpi kṣamati /
 20 grāmapraveśanakam̄ cīvaraṇ nikṣipitvā ekanivasanakena¹⁰⁾
 vihāracaraṇakam̄ cīvaraṇ mārggita(tu)m̄ / atha khalu
 prakṛite(tye)va tāva vihāracaraṇakam̄ cīvaraṇ upahastikarttavyam̄ /
 prāvaramāṇena vihāracaraṇakam̄ cīvarakam̄ ācellayitavyam̄⁸⁾ /
 grāmaprave(40b1)śanakam̄ cīvaraṇ uccellayitavyam̄⁹⁾ / evam̄
 25 ārāmacaraṇakam̄ vā ācellayitavyam̄¹¹⁾ / vihāracaraṇakam̄ vā

1) J. °nivāsanā. 2) J. grāmapraveśakāni. 3) Ms. gocarāya(ye cancelled).

4) J. eka nivāsanakā. 5) J. vihāra[caraṇakāni] cīvarakāni.

6) J. ekanivasanena. 7) J. prakṛtyeva. 8) J. āvellayitavyam̄.

9) J. udvellayitavyam̄. 10) J. ekanivasanena. 11) J. āvellayitavyam̄.

uccellayitavyam¹⁾ / prasphoṭayitvā sāharitvā ekānte sthapayitavyam²⁾ / etan dāni samghasya utṭhānakāni³⁾ bhavanti / cchādanikā vā lepanikā vā sammārjanako vā bhikṣu cīvarakāṇām dayārtham⁴⁾ / anyam leñkaṭakhaṇḍam prāvaritukāmo bhavati nāpi
 5 kṣamati / cīvarakam nikṣipiyāṇam ekanivasana(40b2)kena leñkaṭakhaṇḍam mārggitum / atha khalu prakṛtyeva tāva upahastikarttavyam ekam ca āvelliayitavyam dvitiyam uccellayitavyam¹⁾ / evam prāvaritavyam / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥ //

10

VI. 3 Ms.40b2 (J.183.1); Ch. 511c7

(J.183) bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā gocaram praviśantā⁵⁾ cīvaraṁ kamḍhamta⁶⁾ praviśanti / kaṇṭakaśākhāhi lagnam bhavati / dranti acchanti / jhāde⁷⁾ vā vr̥(40b3)kṣaśākhāyām vā lagnam dranti kadhanti⁸⁾ / naiva dhūlim parihaaranti / na kardamam parihaaranti / sambādharathyāhi⁹⁾ sudhāpāṇḍulepanā bhinti(tti)yo ghasantā gacchanti tān api dāni cīvarakāni / omaīlāmailāṇi¹⁰⁾ pāṭitavipāṭitāni kriyanti teṣān dāni sārddhevihārikā ca antevāsikā ca odhyāyanti / vayam
 20 yeca(va)¹¹⁾ tāva cīvarakāni dhoventā siventā¹²⁾ ramjentā¹³⁾ talavilayam gacchāmaḥ¹⁴⁾ (40b4) ime pi na jānanti / katham antaraghare praviśantehi cīvarehi pratipadyitavyam / etaṁ prakaraṇam bhiksūhi śrutam / bhiksū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandanāḥ(m) / te dāni
 25 śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam bhikṣavo nandanopanandanā

1) *J. udvelliayitavyam.*2) *J. sthāpayitavyam.*3) *J. udvānakāni.*4) *J. dayārtham.*5) *J. praviśanti.*6) *J. kaṭantā.*7) *J. sāḍe.*8) *J. kaṭanti.*9) *J. samvādhā°.*10) *J. omaīlāmailāṇi.*11) *J. pi ca.*12) *J. sīventā.*13) *J. ramjantā.*14) *J. gacchāma.*

evam nāma yūyam⁽¹⁾ antaram gham⁽¹⁾ praviśantā cīvarakāni
 kaḍḍhantā⁽²⁾ / gacchatha ta(40b5)d eva sarvam bhagavān vistareṇa
 pratyārocayati / yuṣmākam̄ sarve(sārddhe) vihārikā antevāsikā
 odhyāyanti // vayam̄ yeva⁽³⁾ tāva cīvarakāni dhovam̄tā sīvantā
 5 rañjentā talavilayam̄ (J.184) gacchāmah⁽⁴⁾ / ime pi na jānanti /
 katham̄ antaragharam̄ praviśantehi cīvarake⁽⁵⁾ pratipadyitavyam̄ /
 āhaṁsu / āma bhagavan

bhagavān āha / tena hi evam̄ antaragharam̄ praviśa(40b6)ntena cīvare pratipadyitavyam̄ / kin ti dāni evam̄
 10 antaragharam̄ praviśantena cīvare pratipadyitavyam̄ / nāyam̄ tāva
 kṣamati bhikṣuṇā antaragharam̄ praviśantena cīvaraṁ kaḍḍha-
 ntena⁽⁶⁾ praviśitum̄ yahim̄ lagnam̄ tahi⁽⁷⁾ lagnam̄ yahim̄ pāṭitam̄
 tahim̄ pāṭitam̄ / atha khalu yadi tāva grīsmakālo bhavati / dūre ca
 15 grāmo bhavati / sīrṣe⁽⁸⁾ vā skandhe vā cīvaraṁ kṛtvā gantavyam̄ /
 yadā grāmamūlaga(40b7)to bhavati / yadi tahim̄ ogho vā taḍāgam̄
 vā bhavati puṣkiriṇī⁽⁹⁾ vā tahim̄ pādām̄ prakṣālitvā cīvaraṁ
 prāvaritvā gaṇṭhipārśvam̄ ābandhitvā⁽¹⁰⁾ praviśitavyam̄ / atha dāni
 udakam̄ na bhavati / patraśākhāya vā ṭṛṇakehi vā pādā jamghā pra-
 20 sphoṭitvā prāvaritvā praveṣṭavyam̄ / atha dāni hemanto bhavati /
 prāvaritvā gantavyam̄ / parimāṇḍalam̄ cīvaraṁ prāvaritvā
 antaragharam̄ praviśita(41a1)vyam̄ / parivarjitvā / bhrānto vā aśvo
 bhrānto vā hastī⁽¹¹⁾ bhrānto vā ratho-aśva vaṭavā⁽¹²⁾ cā(vā) ohara
 pāra(parā)yuktam̄⁽¹³⁾ kanṭakaśākhā parivarjantena sudhāpāṇḍula(le)-
 panāyo parivarjantena praviśitavyam̄ / atha dāni bhikṣusya

1) *J.* antaragharam̄.2) *J.* kaṭantā.3) *J.* pi ca.4) *J.* gacchāma.5) *J.* cīvarehi.6) *J.* kaṭantena.7) *J.* tahim̄.8) *J.* sīrṣe.9) *J.* puṣkariṇī.10) *J.* āvandhitvā.11) *J.* hastī.12) *J.* vaṭavā.13) *J.* pārayukta.

yatnam karentasya cīvaraṁ dhūlīye¹⁾ pūritam bhavati / prasphoṭayitavyam / karddamena vā vināśita<vyā>m bhavati / dhotitavyam / kaṇṭakaśākhāyām vā lagnam bhavati / (J.185) na dāni mā cīva(41a2)ram mā kaṇṭakaśākhā nti(tti) / udranti acchitavyam
 5 / atha khalu stokastokam mocayitavyam / suvā(dhā)pāṇḍulepanā bhittī bhavati varjayitavyā / atha dāni śambāva(dha)rathyā²⁾ bhavati / susamvṛtena paśyillakena atikrāmitavyam / evam antaragharam praviśantena cīvare pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhismācārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

10

VI. 4 Ms.41a2 (J.185.6); Ch. 512a1

bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa ni(41a3)dānam kṛtvā te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā antaragharam praviṣṭā samānā mañcā⁽³⁾ “caryāṇam ca mā(sā)pāśrayā⁽³⁾” ca dārakadārikehi pādehi mardditaparimardditā / dhūlīya karddamena makṣitaparimakṣitā tehi prajñaptehi upavimśa(sām)ti / cīvarāṇi vināśayanti / sudhāpāṇḍulepanāyo bhittīyo ghasamṛtā⁴⁾ upavimśa(sām)ti teṣām sarvve(sārddhe)vihāri(41a4)kā antevāsikā odhyāyanti / (J.186) vayam yeva tāvā cīvarāṇi dhoventā sīventā
 20 rañjentā talavilayam gacchāmaḥ / ime pi na jānanti katham antaragharam praviṣṭehi cīvarehi pratipadyitavyam / eva(ta)m prakaraṇam bhikṣūhi śrutam bhikṣu bhagavato ārocayenm / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandanām / te dāni śabdāpitā / bhagavān āha / sa(41a5)tyam bhikṣavo nanda
 25 nopianandanā evam nāma yūyam antaragharam praviṣṭā samānā dārakadārikāhi mañcañ ca / piṭhañ ca trepaśyaka⁵⁾ ca pādehi marditavimarditā / dhūlīye kardamehi vināśitakehi prajñaptehi

1) *J.* dhūliye.2) *J.* samvādha°.3) *J.* ca piṭham ca trepañyakā. Cf. Ms. 41b2.4) *J.* ghamsamṛtā.5) *J.* trepañyakā.

niśidatha sudhāpāṇḍulepanāhi¹⁾ bhittīhi ghasamtā praviśatha cīvarāṇi vināśayanti yuṣmākam sārddhevihārikā antevāsikā odhyāya(41a6)nti / paśyatha bhaṇe vayaṁ yeva²⁾ cīvarakāni dhowantā sīvantā rañjentā talavilayam gacchāmaḥ / ime na jānanti 5 / katham³⁾ antaragharam praviśtehi cīvarehi pratipadyitavyam / āhamṣu / āma bhagavan

bhagavān āha / tena hi-y-evam⁴⁾ antaragharam praviśtehi cīvare pratipadyitavyam / kin ti dāni evam antaragharam praviśtehi cīvare pratipadyitavyam / eṣo dāni bhikṣuh / antara-10 gha(41a7)ram praviśto āsanena nimantriyati / āsanam jānitavyam / yadi tāva āsanam bhavati dhūliye vā mrakṣitam karddamena vā vināśitakam⁵⁾ / omaīlamaīlam⁶⁾ vā prajñaptakam bhavati / na kṣamati tahiṁ upaviśitum / yadi tāva bhikṣusya visrambha-(J.187) kulam⁷⁾ bhavati / vaktavyam / bhaginīyo āsanam prajñapetha mā 15 cīvarakāni vinaśiyan ti / yaṁ kālam tahiṁ prajñaptam bhavati / āmilā vā astari(41b1)kā vā kocako vā kalantarako paṭa vā tato niśiditavyā / atha dāni aśrāddhakulam bhavati / bhikṣusya vā avisrambhakulam bhavati tato ca stūpikam vā sāṃghikam vā kāryam adhīnam bhavati / nāpi kṣamati / tathā yeva niśiditum / 20 atha khalu leñkātakhanḍena rajoharaṇakena vā / prasphoṭiya kasam(*ῆσα*)kalikam prajñapiya upaviśitavyam / atha dāni evam pi na bhavati / anta(41b2)masato hastenāpi prasphoṭiya āmarjiya upaviśitavyam / nāpi kṣamati / antaraghare praviśtena sudhāpāṇḍu<ṁ>lepanā bhittīya⁸⁾ [gha]sa[ṁ]tena atikramitum / 25 na kṣamati / sāpāśrayam vā opāśrayam vā omayilosmayilam vā ^(9...)pañḍaram vipāñḍaram^{..9)} apāśrayitum / atha dāni bhikṣuh / jarādurbalo vā vyādhidurbalo vā bhavati / vaktavyam bhaginī

1) *J.* sudhā pāṇḍalepanāhi. 2) *J.* pi ca. 3) *J.* has katham after praviśtehi.

4) *J.* hi evam.

5) *J.* vināśitakam.

6) *J.* omailosmayilam.

7) *J.* viśrambhakulam.

8) *J.* bhittīyo.

9) *J.* pañḍaravipañḍaram.

prajñapehi kuḍḍasmi¹⁾ yahim apāśra(41b3)yitavyam /
 yam kālam tahiṁ biṁbohanam²⁾ vā amilā vā astarikā vā kocako
 vā sāṭako vā prajñapto bhavati / tato apāśrayitavyam / atha dāni
 aśrāddhakulaṁ bhavati / na vā bhikṣusya viśrambhakulaṁ
 5 bhavati³⁾ / antamasato saṃkacchikā pi skandhe datvā
 apāśrayitavyam / na kṣamati / (J.188) antaragharam praviṣṭena
 cīvarakena praticchitum / sarppikhajjakam (41b4) vā tailakha-
 jjakam vā ukkhinakā⁴⁾ vā taṇḍulā⁵⁾ praticchitum / klinnakāni
 vā puṣpāni praticchitum / kṣudrapākāni vā phalāni praticchitum /
 10 vikṣuṇṇam vā pātraṁ gṛhnitum / cikkannā vā hastān nirmāditum /
 / mālyam vā klinnakam cikkāna vā oṣṭhāni nirmādayitum /
 labhyā dāni cīvarāntarikāya khakkhaṭāni⁶⁾ phalāni gṛhnitum /
 badarāṇi vā kolakāni vā āmalakā(41b5)ni vā hārītakī vā taṇḍulāni
 vā anokṣinakā vā mālyam vā āklinnakam śimbaṭīyo⁷⁾ vā atha
 15 dāni bhikṣusya yatnam karentasya cīvaraka⁸⁾ karḍdamena vā
 nāsitam bhavati dhovitavyam / dhūliye vā otaritam bhavati /
 prasphoṭayitavyam / pāṭitam vā vipāṭitam bhavati sīvitavyam /
 evam antaraghare praviṣṭena cīvare pratipadyitavyam / na
 pratipadyati // ābhi(41b6)samācārikān⁹⁾ dharmmān atikrāmati
 20 //॥//

VI. 5-6 Ms.41b6 (J.188.13); Ch. 512a2

bhagavān śrāvastyām¹⁰⁾ viharati / āyuṣmato nandanasya
 upanandano nāma bhrātā so dāni tasya sārvye(rddhe)vihārikasyāha
 / ehi āyuṣmam grāmam praviṣyāmaḥ¹¹⁾ / aham ca tatra kiñcid eva
 25 akalpīyam adhyācariṣyāmi / (J.189) mā kasyaci ācikṣesi /

1) *J.* kuḍḍasmi.2) *J.* viṁvohanam.3) *J.* omits.4) *J.* ukyenakā.5) *J.* adds [vā].6) *J.* khakayaṭāni.7) *J.* śimvaṭīyo.8) *J.* cīvarakam.9) *J.* ābhisaṁcārin.10) *J.* śrāvāstyām.11) *J.* pravi[śi]śyāmaḥ.

aham khalu te pitṛyako¹⁾ bhavāmi / so dāni āha / pi[tṛ]yako¹⁾
 bhavāhi / mātulako bhavāhi / (41b7) yadi tvam tatra kiṃci
 akalpiyam / adhyācarisyasi / ācakṣiṣyāmi²⁾ / aham so dān āha /
 ācikṣiṣyasi³⁾ āha / ācikṣiṣyam / so dāni āha / āgacchāham tava
 5 śeṣayiṣyam⁴⁾ / te dāni mahāntāni kulāny upasamkramanti
 nimantriyanti / ārya bhaktakṛtyam karetha purebhaktikam karetha
 khajjakam khādatha vanaphalam bhakṣatha / yathā prati-
 bhānakam⁵⁾ karetha so dāni na kahīṃci adhivāsayati / (42a1)
 paśyati mā imasya⁶⁾ dātavyam bhaviṣyatīti yam kālam paśyati
 10 naiva eṣo pratibalo piṇḍāya aṇṭhitum⁷⁾ / na ca pratibalo jeta-
 vanam saṃbhāvayitum ti / tato āha / āyuṣman<a> gaccha tvam
 na me twayā sārvva(rddha)m phāsu bhavati kathāya vā niṣadyāya
 vā ekasyaiva mama phāsu bhavati / so dāni śuṣkena mukhena
 (J.190) pāṇḍarehi⁸⁾ oṣṭhehi tvaritatvaritam⁹⁾ nirddhāvati / kālam
 15 nidhyāyamāno so (42a2) dāni tato yeva anuparivarttiya
 mahātmehi¹⁰⁾ kulehi ipsitānnāti(ni) bhuktā tasyaiva anupadam eva
 nirddhāvito ye dāni bhikṣū jetavanasyārāmadvārakoṣṭhakasamīpe
 sthāna¹¹⁾ caṃkramasthānaniṣadyāyogam¹²⁾ anuyuktā viharanti /
 te dāni tam paśyanti / upaśuṣkena mukhena pāṇḍarehi⁸⁾ oṣṭhehi
 20 tvaritatvaritam nirddhāvitam kālam nidhyāyantam teṣām bhavati
 / yathā ayam / u(42a3)paśuṣkena mukhena pāṇḍarehi⁸⁾ oṣṭhehi
 tvaritatvaritam nirddhāvati / kālam nidhyāyamāno bhavitavyam
 ayam vipralabdho / te dāni tam uccagghanti āyuṣman snigdho khalu
 te su(mu)khavarṇo pilipilāyanti / oṣṭhā suṣṭhu khalu
 25 nirddhāpiyati¹³⁾ / yathāpi dāni nagarakulopakena pitṛyakena¹⁴⁾

1) *J.* pitṛyako.2) *J.* ācikṣiṣyāmi.3) *J.* ācikṣiṣyāsi.4) *J.* śekhayiṣyam.5) *J.* pratimānakam.6) *J.* ityasya.7) *J.* āśitum.8) *J.* pāṇḍurehi.9) *J.* tvaritam tvaritam.10) *J.* mahāntehi.11) *J.* sthāne.12) *J.* caṃkramasthāne niṣad°.13) *J.* nirddhāviyanti.14) *J.* pitṛyakena.

sārddham praviṣṭasya ipsitānnāni bhojanāni bhu(42a4)ktāvisyā so
 dāni āha / āyuṣman kuto me ipsitānnāni bhojanāni bhuktāni
 evam ca evam cāsmi vipralabdho etam prakaraṇam bhikṣū⁵
 bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha upana-
 ndanam so dāni śabdāpito bhagavān āha / satyam upanandana
 evam nāma tvam nandanasya sārvve(rddhe)vihārim jalpasi / ehi
 āyuṣman (42a5) grāmaṇi praviṣṭyāmaḥ / aham ca tatra kiñci
 akalpiyam adhyācariṣyāmi // mā khalu kasyaci a(ā)cikṣiyasi /
 aham khalu te pitṛyako bhavāmi / tad eva (J.191) sarvam bhagavān
 10 vistareṇa pratyārocayati / yāva so dāni āha / āyuṣman kuto me
 ipsitānnāni bhojanāni bhuktāni evam ca evam cāsmi vipralabdho
 āha / āma bhagavan /

bhaga(42a6)vān āha / duṣkṛtam te upanandana tena hi evam
 pureśramaṇena pratipadyitavyam / evam paścācchramaṇena
 15 pratipadyitavyam / ^(1...)kin ti dāni evam pureśramaṇena pratipadyitavyam / evam paścācchramaṇena pratipadyitavyam / ^(...1)
 nāyam tāva kṣamati / bhikṣuṇā paścācchramaṇo praveśitum yo
 na pratibalo tasya ca ātmano ca vṛttim saṃvibhajitum / atha
 khalu yo pratibalo tasya ca (42a7) ātmano ca vṛttim saṃvibhajitum
 20 / tena paścācchramaṇo praveśayitavyo / eso dāni bhikṣu
 upādhyāyasya vā ācāryasya vā paścācchramaṇo gacchatī / nāpi
 kṣamati tena dūram pṛṣṭhato gantum / nāpi kṣamati / khureṇa
 khuram hanantena / atha khalu nātyātidūram²⁾ nātyāsannaṇam
 gantavyam / tenāpi dāni pureśramaṇena nāpi kṣamati / ghāḍena³⁾
 25 yathā odditāye⁴⁾ grī(42b1)vāye gantum / atha khalu yugamātram
 nidhyāyantena gantavyam / anekāye bhrānto vā hasti āgaccheya
 bhrānto vā aśvo bhrānto vā ratho caṇḍo vā śvāno caṇḍo vā goṇo

1) J. omits.

2) J. nātyāvidūram.

3) J. śāḍena.

4) J. udditāye.

(¹...āgaccheya nti(tti)¹⁾ / yadi tāva dakṣiṇenāntenāgacchati / vāmenāntena uccanti(tti)tavyam²⁾ / vāmenāntenāgacchati³⁾ / dakṣiṇenāntena uccattitavyam⁴⁾ / atha dāni duścakṣuko bhavati / jarādurbalo vā vyādhidurbalo vā / (**42b2**) paścācchramanena
 5 vaktavyam / upādhyāyo vā ācāryo vā vāmahastikam vā dakṣiṇahastikam vā⁵⁾uccatta nti(tti)⁵⁾ / atha dāni na paśyati hastena gṛhniyāṇam ekato vā ekato vā uccattayitavyo⁶⁾ / eso ca dāni bhikṣusya sārddhevihāri⁷⁾ vā ante(J.192)vāsi⁸⁾ vā paścācchra-
 10 va(ma)ṇam praveṣenti / yadi tāva pratibalo bhavati tasya ātmano ca vṛttim samvibhajayitum / praveśayitavyo / atha dā(**42b3**)ni na pratibalo bhavati / praveśito ca tena bhavati / paścācchramanō kālena kālam visarjayitavyo / tathā karttavyam yathā pratibalo bhavati piṇḍapātam vā aṇṭhitum / vihārakam vā gantum /
 atha dāni bhikṣuh śirām vindā(ddhā)payitukāmo⁹⁾ bhavati /
 15 bāhuśirām vāṅgulyaśirām vā nilāṭīm vā yadi tāva pratibalo bhavati / paścācchramanasya (**42b4**) ātmano ci(vi)ttam¹⁰⁾ samvibhajitu[m] vaktavyam / āsa tvam sahitakām¹¹⁾ bhumiyya nirddhāviṣyāmaḥ / yam kālam śirāviddhā¹²⁾ bhavati / ubhayehi bhuñjiya nirddhāvitavyam / atha dāni na pratibalo bhavati / kālena
 20 kālam visarjayitavyo / vaktavyam suvihita gantavyam / āgamiṣyam aham / yena vā tena¹³⁾ sārddhaṁ tenāpi dāni piṇḍacārikam vā aṇṭhiyāna¹⁴⁾ vihāram (**42b5**) vā gacchiya āhāram kṛtvā / nāpi dāni kṣamatī / dinnā mama ānantikā ti / adarśanena¹⁵⁾ priyam karttum / atha khalu bhuktam na bhuktan ti / anyasya
 25 haste pātram datvā tahim gantavyam / yadi tāva na viddhā¹⁶⁾ śirā

1) *J.* āgacchiyanti.2) *J.* udvarttitavyam.3) *J.* °gacchanti.4) *J.* udvartitavyam.5) *J.* udvarttatti.6) *J.* udvarttayitavyo.7) *J.* sārdhevihāri.8) *J.* antevāsi.9) *J.* vindyāpayitukāmo.10) *J.* vṛttim.11) *J.* sahitaka.12) *J.* śirā vindyā.13) *J.* adds [vā].14) *J.* aṇṭiyāṇa.15) *J.* ādarśanena.16) *J.* vindyā.

bhavati glānasya anu(J.193)kālyam āhāram datvā sahitakehi
 nirddhāvitavyā / atha dāni dūragocaro samghārāmo bhavati
 bhikṣusya ātmano (42b6) āhāraparyeṣṭim¹⁾ paryetha(sha)mānasya
 vikālo bhavati / evam pi kariya gantavyam / yadi tāva so śirāviddho²⁾
 5 eva nirddhāvati / ayam praviṣṭo bhavati / rathyāntaram vā paśyati
 / tato yyeva nivarttayitavyam / nagaradvāre paśyati nagaradvārato
 nivarttitavyam³⁾ / panthe paśyati / panthāto nivarttitavyam /
 yato eva paśyati / tato eva nivarttitavyam / atha dāni koci vandati
 vaktavyam / (42b7) amuko vandati / atha dāni nimantreti
 10 upalakṣitavyam / paścācchramaṇena yato nirggato bhavati / tato
 ārocayitavyam / amukena upādhyāyo nimantrito amukena vā
 antaraghare bhumjati / pureśramaṇo na pratibalo bhavati dakṣiṇām
 ādiśitum / āhamṣu / ādiśa dakṣiṇām na dāni paścācchramaṇena
 15 vaktavyam / yathā yeva agrāsanam agrodakam agra-
 piṇḍa(43a1)pātam paribhuñjas tathā yeva dakṣiṇām ādiśāhi /
 atha khalu ādiśitavyam paścācchramaṇena / evam pureśramaṇena
 pratipadyitavyam / evam paścācchramaṇena pratipadyitavyam /
 na pratipadyati // ābhisaṁacārikān dharmmān atikrāmati // ॥

20 VI. 7-8

Ms.43a1 (J.193.16); Ch. 512a19

bhagavān śrāvastyam viharati / apareṇa⁴⁾ dāni bhikṣuṇā
 bhikṣu⁵⁾ adhyeṣṭā āyuṣman icchāmi piṇḍapātam nikkāliya-
 mā(43a2)nam so dāni āha / ānehi pātram so dāni bhikṣu
 piṇḍapātasya kr̥tena praviṣṭo ayam pi deśakālam dantakāṣṭham
 25 gṛhītvā ārāmacārikām⁶⁾ caṃcūryati / (J.194) so dāni bhikṣu
 piṇḍapātam gṛhnitha⁷⁾ / āgato / yāva paśyati so vihārakam
 ghaṭṭitakam so dāni muhūrttakam āgamiyāṇam yadā nāgacchatī

1) *J.* °paryepti.2) *J.* śirā viddhā.3) *J.* nivarttavyam.4) *J.* aperaṇana.5) *J.* bhikṣū.6) *J.* ārāmacārikā.7) *J.* gr̥hṇiya.

vihārakasya dvāramūle piṇḍapātakam¹⁾ thapiya gato tam dāni
 <ā(43a3)ha> apareṇa āgacchiyāṇam utkṣiptam so dāni bhiksuh /
 vihāram āgatvā āgameti / idānīm pi eṣyati muhūrttam pi eṣyati
 yāva akālibhūtam te dāni ka(ga)tyāha(ya)m kālasya ubhaye
 5 samāgatā so dāni tasya jalpati / a(ā)yuṣman sādhu tam pātrakam
 pi labhema / so dāni āha / āyuṣman kasya pātram kuto pātram so
 dāni ā(43a4)ha / āyuṣman na tvam māyā adhyeṣṭo icchāmi
 piṇḍapātam nikkāliyamānam / so dāni āha / āyuṣman yadā so
 mayā piṇḍapātako²⁾ vihārasya purato nikṣipto / so dāni āha /
 10 āyuṣman evam ca tvam śūnyake vihārake pātram nikṣipiya gacchasi
 / so dāni āha / āyuṣman etam ca tvam mama piṇḍa-
 pātanīhāra(43a5)kam adhyeṣitvā adarśanena priyam karesi / te
 dāni vivaditā / bhagavato mūlam gatāḥ³⁾ /

bhagavān āha / nāyam tāva kṣamati nīhārikapiṇḍapātena
 15 piṇḍapātanīhārakam adhyeṣitvā adarśanena priyam karttum / nāpi
 kṣamati / piṇḍapātanīhārakena piṇḍapātam ānayitvā śūnyake
 vihārake osariya gantum / tena hi evam (43a6) piṇḍapā-
 te(ta)nīhārakena pratipadyitavyam / evam nīhārapiṇḍapātakena
 pratipadyitavyam / (J.195) etam dāni sarvvasamghasya anta-
 20 raghare nimantranam bhavati / bhikṣu jarādurbalo vā
 vyādhidurbalo vā bhavati / na pratibalo gantum / piṇḍa-
 pātanīhārako adhyeṣitavyo / vaktavyam āyuṣman icchāmi piṇḍa-
 pātam nikkāliyantam ti vaktavyam / āyuṣman mā kha(43a7)lu
 adarśanam gamiṣyasi / tena adhyeṣṭena samānena duve pātrāṇy
 25 ādāya praviṣitavyam / yadi tāva hemantakālo bhavati / laghukālo
 atikramati / dāyakadānapati vaktavyāḥ / detha glānasya
 piṇḍapātam / yadi tāva dāyakadānapati⁴⁾ jalpanti / bhante
 paṭipāṭikāya gṛhnatha vaktavyam / dīrghāyu bhagavatā /

---

1) *J.* piṇḍapātrakam.

2) *J.* piṇḍapātrako.

3) *J.* gatā.

4) *J.* dāyakadānapati.

anekaparyāyeṇa glāno pari(43b1)di(tti)to lahum ca kālo
 atikrāmati / yadi tāva denti dve piṇḍapātakā gr̄hnitavyā ātmano
 ca tasya ca śiktad̄ditakam¹⁾ kṛtvā vihārakam ḍagantavyam // atha
 5 dāni gr̄īsmo vā varṣārātro²⁾ vā kālo bhavati cireṇa kālo atikramati
 / paṭipāṭikāya gr̄hnitavyam / śiktad̄ditakam³⁾ kṛtvā vihārakam
 gantavyam / yadi tāvad yāvadartham bhaktam dīyati⁴⁾ / prakṛtyeva
 ātmano bhaktato tasya pātram pūretavyam / (43b2) anubhāgo
 ātmano gr̄hnitavyo / atha dāni so dāni⁵⁾ patitittiṇo bhavati /
 10 yattakam dīyati⁴⁾ tattakam gr̄hnitavyam / na dāni apratyagram
 gr̄hnitavyam / ekānte⁶⁾ yūya(śa)m⁷⁾ sākavyañjanam vā
 gr̄hnitavyam / nāpi dāni adhotakehi hastehi aprayatehi
 gr̄hnitavyam / atha khalu (J.196) prakṣālitvā nirmmādayitvā
 gr̄hnitavyam/<atha khalu prakṣālitvā nirmmādayitvā gr̄hnitavyam
 / > yadi uppakkhaṭo kālo bhava(43b3)ti / na dāni tena bhuñjantena
 15 āsitavyam / atha khalu ubhaye piṇḍapātā niharttavyā⁸⁾ / tena
 gacchantena kālo nidhyāpayitavyo yadi jānanti / śakyam sakālena
 saṃbhāvayitum / gantavyam gacchitvā tasya upanāmetavyam /
 atha paśyati upakkhaṭo⁹⁾ kālo antāntiko na śakyam sakāle
 20 saṃbhāvayitum / mā¹⁰⁾ dāni ubhaye cchinnabhaktā bhaviṣyāma
 tena (43b4) paribhuñjitavyam / nāpi kṣamatī nihārapiṇḍapātenāpi
 adhyeṣṭo mayā piṇḍapātanīhārako ti adarśanena priyam karttum
 / atha khalu prakṛtyeva tāva dantakāṣṭham khādayitavyam / hastā
 nirmmādayitavyā / pāṇiyam parisrāvayitavyam / kuṇḍikām
 paripūriyāṇam vihārasya prahāṇake dve āsanāni prajñapiya

1) J. śaktiṭhitakam.

2) J. varṣārātrā.

3) J. śiktat̄hitakam.

4) J. dīyate.

5) J. omits.

6) J. ekāntena.

7) J. sūpam.

8) J. nīhartavyā.

9) J. upakyāṭo.

10) J. so.

adhiṣṭhānāṁ¹⁾ pratigrāhāpiya āsitavyam / yam kālam (43b5) āgato bhavati upaviṣyāṇam sahitakehi bhumjītavyam / atha dāni so jalpati / āyuṣman bhumja tvam bhuktam mayeti cchandayitavyo vaktavyo ūnakam pūrehi yam te rucyati tam khādehi yadi tāva
5 ākāṃkṣati / upaviṣyāṇam yam rucyati tam khāditavyam / atha dāni na kāṃkṣitavyam / āyuṣman bhumja tvam nāham bhumjīsyam /

atha dāni dūragocaro samghārāmo (43b6) bhavati / piṇḍapātānīhārako ca cireṇa²⁾ āgacchatī kālo ca stokāvaśeṣo bhavati
10 (J.197) nīhārakapiṇḍapātēna hastā nirmmādiyāṇam pāniyasya kuṇḍikām³⁾ pūriyāṇam panthe pratyudgacchitavyam / yatra yeva tam paśyati / tatra yeva panthāto⁴⁾ uccattiyāṇam sahitakehi bhuñjītavyam⁵⁾ / atha dāni nīhārakapiṇḍapātō na pratyudgacchati kālo ca atikramati piṇḍapātānīhārakena tvaritatvarita(43b7)m⁶⁾
15 āgantavyam / atha dāni dūre samghārāmo bhavati piṇḍapātānīhārakena yatraiva pāniyam paśyati / tatraiva bhumjītavyam/ mā dāni vayaṁ ubhayeva bhaktacchedam kariṣyāma evam piṇḍapātāhārakena pratipadyitavyam / evam nīhārapiṇḍapātēna pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān
20 atikramati // ॥ //

VI.9 Ms.43b7 (J.197.9); Ch. 512b1

bhagavān śrāvastyam viharati / te dāni bhikṣū piṇḍāya ca(44a1)ramāṇo antaraghare yāva utṭhāṇāto⁷⁾ nirghoṭenti / jano dāni odhyāyanti / paśyatha bhaṇe śramaṇakāḥ / yāva utṭhāṇāto
25 nirghoṭenti / naṣṭam bhraṣṭam kuto imeṣam śrāmaṇyam etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

1) *J.* adhiṣṭhānā.

2) *J.* cireṇa.

3) *J.* kuṇḍikrām.

4) *J.* panthāno.

5) *J.* bhujjītavyam.

6) *J.* tvaritam.

7) *J.* utṭhānato.

bhagavān āha / samyag bhikṣavo jano odhyāyati / tena hi
 evam piṇḍāye caritavyam / ^(1..)kin ti dāni evam piṇḍāye caritavyam
 /...¹⁾ nāyam tāva kṣamati piṇḍacārikena yā(44a2)va utṭhānāto
 nirghoṭayitum / nāpi adarśanapathe sthātum / atha khalu udeše²⁾
 5 sthātavyam / darśanaśravaṇapathe nedāni³⁾ vaktavyam /
 piṇḍapātam mahāpuṇye dehi / atha khalu tuṣṇikena⁴⁾ uddeše
 sthātavyam / na dāni ito vā ito vā¹⁾ nidhyāyantena āsitavyam /
 mā paśyemṣu / corā vā ocorakā (J.198) ⁵⁾ bhavanti / atha khalu
 ṣadāyatanaṁ manasikarentena sthāta(44a3)vyam / cakṣur anityā
 10 yāva mano anityan ti sthātavyam / eṣā⁶⁾ strī dhānyam ohananti
 yadi tāva kuṇḍikāpūrakam⁷⁾ ukkaḍḍhiya⁸⁾ occarakam praviśati
 jānitavyam / dāsyati eṣā ti / atha dāni parivartiyāṇam bhūyo
 nidhyāyati jānitavyam / na eṣā dāsyati gantavyam / eṣā strī
 15 dhārām vā piṣayati / tilam vā / mudgam vā kalāyām vā dalenti⁹⁾
 yadi (44a4) tāva śilāpūrakām piṣiyāṇam occarakam praviśati
 jānitavyam / eṣā dāsyati / atha dāni parivarttiya nidhyāyati /
 jānitavyam / eṣā na dāsyatī / eṣā strī karpāsam kartteti yadi
 tāvantuka¹⁰⁾ nikṣipiyāṇam uttheti / jānitavyam / dāhiti eṣā nti(tti)
 / ^(1..)atha dāni bhūyo prasārayati jānitavyam / na dāhiti eṣā
 20 nti(tti) /...¹⁾ eṣā strī upaviṣṭikā ā(44a5)sati / bhiksūn<a> paśiyāṇam
 uttheti jānitavyam / dāsyati eṣā nti(tti) / atha dāni utthiyāṇam bhūyo
 upaviśati jānitavyam / na eṣā dāsyati / eṣā strī bhikṣum
 paśiyāṇam occarakam praviśati jānitavyam / dāsyati eṣā nti(tti) /
 atha dāni riktā nirddhāvati / jānitavyam / eṣā na dāsyati gantavyam
 25 / eṣā strī kāṁsabhbhājanam mārjati¹¹⁾ bhikṣu¹²⁾ paśyi(44a6)yāṇam

1) *J. omits.*2) *J. uddeše.*3) *J. na dāni.*4) *J. tuṣṇikena.*5) *J. adds [vā].*6) *J. eṣā.*7) *J. kuṇḍikāpūrakam.*8) *J. ukkaṭṭaya.*9) *J. daleti.*10) *J. tāva[ta]ntukam.*11) *J. mārgati.*12) *J. bhikṣu.*

hastām¹⁾ dhovati / jānitavyam dāsyati eṣā tti / atha dāni ābharaṇāni
vā ucchāreti jānitavyam / na eṣā dāsyatīti / mahātmanām²⁾
manuṣyāṇām gṛhā bhavanti / tahiṁ kundā ujjhitaprakīrṇnā
bhavanti / sāṭakā vā paṭakā vā hārā vā arddhahārā vā hiranyam
5 vā suvarṇam vā na dāni tahiṁ aśabdakarṇīkāye nirggantavyam
/ atha khalu prati(J.199)saṃviditena nirggantavyam / (44a7) evam
yam yam kārmamām³⁾ cchindiyāṇām occarakam praviśati dātukāmā
bhavati / na tena gantavyam / evam piṇḍāya caritavyam / na
pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥

10

VI.10 Ms.44a7 (J.199.4); Ch. 512b26

bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa nidānam kṛtvā te dāni
niśrayakaraṇīyā piṇḍāya caranti / teṣām upādhyāyācāryā sneham
sthapenti / khajjakhaṇḍakāni thapenti / paśyanti yam kālam
15 ā(44b1)gatā bhavanti / tato teṣām saṃvibhajiṣyāmaḥ / te pi dāni
bāhyena bāhyam pratikramanti / te dāni teṣām upādhyāyācāryā
odhyāyanti vayam yyeva tāva imeṣām kṛtena sneham thapemah /
khajjakakhaṇḍakāni sthapemah / jānāma vayam yam kālam āgatā
20 bhaviṣyanti / tato saṃvibhajiṣyāmaḥ / ime pi bāhyena bāhyam
pratikramanti / etam prakaraṇam bhikṣūhi śrutam bhikṣū
bhagavato ārocayemṣu /

bhaga(44b2)vān āha / tena hi evam piṇḍacārikena
pratipadyitavyam / kin ti dāni evam piṇḍacārikena prati-
padyitavyam / eso dāni bhikṣu niśrayakaraṇīyo bhavati / nāpi
25 dāni kṣamati piṇḍāya cariṇām bāhyena bāhyam pratikramitum /
/ nāpi upādhyāyācāryāṇām vā bhumjantānām nedāni⁴⁾ uṣṭhihitvā
āsitavyam / imehi śaknoma / piṇḍacārikehi mukhe kavalam
prakṣipitum / atha khalu darśa(44b3)nopavicāre⁵⁾ āsitavyam / atha

1) J. hastā.

2) J. mahāntānām.

3) J. kāryam.

4) J. te dāni.

5) J. darśanopacāre.

khalu piṇḍacāram aṇṭhiyāṇam¹⁾ upādhyāyasya vā ācāryasya vā
 allīpayi(J.200)tavyam / yadi tāva labdham bhavati upādhyāyena
 vā ācāryeṇa vā samgraho karttavyo / śaktukā stokā bhavanti /
 śaktukā dātavyā / sneho dātavyo / khajjakhandaṇakāni samvibhāgo
 5 karttavyo / atha dāni upādhyāyasya vā ācāryasya vā
 pi(44b4)ṇḍapātako bhavati / ayam ca piṇḍāya caritvā āgato bhavati
 / sahitakehi paribhuñjitavyam / lūham ca pranītam ca ekañ ca
 aparam ca / atha dāni so pranītabhojanasya mahārhasya pūraṇ
 pātraṇ gṛhniyāṇam āgacchat / āha / upādhyāyācārya pari-
 10 bhumjāhi nti(tti) / suvihita kuto imam ti pṛcchitavyo / yadi tāva
 āha / upādhyāyācārya²⁾ ^(3..)asukā(44b5)ye cetikāye³⁾ dinnam /
 asukāye caṇḍavidhavāye dinnam / asukena⁴⁾ paṇḍakena dinnam /
 asukāye sthūlakumāriye dinnam / asukāye pāpabhikṣunīye dinnam /
 / asukāyo⁵⁾ pāpaśrāmaṇerīye dinnam / vaktavyam suvihita
 15 apratigrāhyo eso jano mā bhūyo eteṣām tena pratigrhnīhasi / atha
 dāni āha / upādhyāyācārya / asu(44b6)kasya(kāye) me vāṇijasya
 sārthavāhasya parikathā kṛtā / buddhavacanam jalpitam / tena
 me eso prasannena āhārako dinno vaktavyam suvihita karohi
 dhūmaṇ mā ca punaḥ / āmiṣacakṣuh / atha dāni āha / (J.201)
 20 upādhyāyācārya bhuñjāhi / yadi tāva ⁶⁾paribhuñjitavyam / atha
 dāni na kāṃkṣati vaktavyam suvihita paribhu[m]ljāhi tvam nāham
 paribhuñjiṣyan ti / yaṁ kālam upādhyāyena vā ā(44b7)cāryeṇa vā
 25 anujñā dinnā bhavati / tato paribhuñjitavyam / yadi koci nimantreti
 / yadi arthiko bhavati praticchitavyam / atha dāni piṇḍa-
 cāram aṇṭhitvā tato eva nadīkule⁷⁾ vā udupānakule⁸⁾ vā puṣki-
 riṇīkule⁹⁾ vā āhāram kṛtvā pātraṇ nirmmādayitvā āgacchat /
 anāpattih / evam piṇḍacārikena pratipadyitavyam / na pratipadyati

1) *J. aṇṭhiyāṇam.*2) *J. °yācāryā.*3) *J. asukācetikāye.*4) *J. amukena.*5) *J. asukāye.*6) *J. adds [kāṃkṣati].*7) *J. nadīkule.*8) *J. udupānakule.*9) *J. puṣkarīṇīkule.*

/ ābhisaṁācārikān dharmmān atikrāma(45a1)ti // ॥ //

uddānam

evam nivāsitavyam /

5 evam prāvaritavyam /

[evam antaragaram praviśantena cīvare pratipadyitavyam]¹⁾

evam antaraghare praviṣṭena cīvare pratipadyitavyam /

evam pureśramaṇena pratipadyitavyam /

evam paścācchramaṇena pratipadyitavyam /(J.202)

10 evam piṇḍapātahārakena pratipadyitavyam /

evam nīhārapiṇḍapātena pratipadyitavyam /

evam piṇḍāya caritavyam /

evam piṇḍacārikena pratipadyitavyam //

15 ṣaṣṭho varggah // ॥ //

(Yasuo MATSUNAMI)

---

1) J. omits. See Ms. 40b5-6, Ms. 41a2.

VII. 1 Ms.45a1 (J.203.1); Ch.512c11

bhagavān śrāvatyām vi(45a2)harati vistarena nidānam kṛtvā te dāni bhikṣū andhakāre prahāṇe upavimśā(śam)ti / ⁽¹⁾ukkhalantā prakkhalantā^(..1) etam prakaraṇam / yāva bhagavān āha / tena hi 5 dīpo nāma karttavyo / āyuṣmanto nandanopanandanā dīpavārikā te dāni prahāṇatō⁽²⁾ utthitā capeṭikāye dīpam nirvvāpenti / cīvarakoṇenāpi nirvvāpenti / yogacārā bhikṣū gandhena vyāvahanti / eva(ta)m prakaraṇam bhikṣū bhagavato (45a3) ārocayemṣu /

10 bhagavān āha / tena hi evam dīpe pratipadyitavyam / kin ti dāni evam pradīpe pratipadyitavyam / eso dāni samghārāmo purimam paścimam prahāṇam pratijāgriyati / dīpacā(vā)rikā uddiśitavyā / eko vā dvayo vā yattakā⁽³⁾ vā abhisambhuṇanti⁽⁴⁾ navakāntena vā paṭipāṭikāye vā yasya vā prāpuṇati / tehi 15 prakṛtyeva tāva dīpa(45a4)varttikāyo varttitavyāyo dīpakoṭikāni sajjayitavyāni tailam sajjayitavyam / agni pratijāgṛtavyo / tuṣeṇa vā karṣeṇa vā gomayapiṇḍikā vā paṭipāṭikāye⁽⁵⁾ sthapetavyā / yathānupūrvvena gaccheya bhaktaśālāyām vā paṭipāṭikāye sthapetavyā (J.204) dīpavārikena dīpam ādīpentena⁽⁶⁾ prathamānam eva^(..6) bhagavato śarīraku(45a5)tikāyām dīpo ādīpitavyo yadā cetiyam vanditam bhavati / tato niṣkāsiya sthapetavyo mā ādīnavam⁽⁷⁾ utpādayeṣyā yam^(..7) kālam prahāṇasya jarjaro āhato bhavati / yadi tāva so dvibhūmikā samghārāmo bhavati / prathamam tāva sopānamaggulīye⁽⁸⁾ dīpako jālayitavyo⁽⁹⁾ / catuhi 20 25 prāsādasya koṇe koṇe dīpako pra(45a6)jvālayitavyah / varccakuṭiyām dīpako prajvālayitavyo / paścāt prahāṇasālāyām

1) J. ukyalantā prakyalantā. 2) J. prahanatā. 3) J. yattako.

4) J. abhisambhuṇati. 5) J. paṭipāṭikāye. 6) J. prathamām tāva.

7) J. utpādayeyya yam. 8) J. sopānamanḍaliye. 9) J. jvālayitavyo.

dīpako prajvālayitavyo / yaṁ kālam bhikṣusamgho prahāṇe
 upaviṣṭo bhavati / tato dīpavārikena dīpako vārayitavyo / mā
 tarhi¹⁾ koci pracalāyatīti / yadi tāva koci²⁾ pracalāyati acchatikam
 kariya utthāpayitavyo vaktavyam āyuṣman<a> tava dīpo
 5 prāpuṇatīti / tena (45a7)^(3...)sa cārayitavyo⁽³⁾ iminā upaviśitavyam
 / atha dāni bhikṣusya upādhyāyo vā ācāryo pracalāyati / na
 kṣamati / so ’dhyupekṣitum / atha khalu^(4...)so pi⁽⁴⁾ acchatikāye
 upasthapetavyo vaktavyam / upādhyāyācārya tatra⁵⁾ dīpo
 prāpuṇatīti / āsa tvam̄ ā(a)ham̄ cārayiṣyan ti / tena cārayitavyo
 10 / (J.205) atha dāni bhikṣu śrāddhako bhavati / āha / suvidita⁶⁾
 āsa tvam̄ / aham̄(45b1) cārayiṣyan ti / dātavyo / nāpi kṣamati /
 tena upārambhaṇābhīprāyeṇa dīpo cārayitum / tehi
 dīpacā(vā)riko(ke)hi na kṣamati / aghāto vā pravedayitum / atha
 khalu cittam utpādayitavyam vinīvaraṇam nau⁷⁾ karenti tti yaṁ
 15 kālam prahāṇasya⁸⁾ yathāsukham̄ kṛtam bhavati / tato
 prahāṇaśālāto dīpako⁹⁾ ukkaḍhitavyo¹⁰⁾ / nāpi kṣamati / capeṭi-
 kātha(ye)¹¹⁾ vā mukhavātena vā cīvarako(45b2)ṇena vā dīpam̄
 nirvvāpayanta(tu)m̄¹²⁾ / atha khalu tulikāye nisnehiya dīpavartti
 okaḍḍhiya¹³⁾ kulikā¹⁴⁾ taile nirvvāpayitavyam / atha dāni navakā
 20 bhikṣū prahāṇaśālāyām̄ pratikramanti / na kṣamati
 prahāṇaśālāyām̄ dīpam̄ nirvvāpayitavyam¹⁵⁾ / atha khalu bahi
 prāsādakonehi dīpakā nirvvāpayitavyā / sopānamagguliyam̄¹⁶⁾
 prāsādakuṭiyam̄ dīpako nirvvāpayitavyo vibhavo (45b3) bhavati /

1) J. tahiṇ.

2) J. adds [pi].

3) J. prajvālayitavyo.

4) J. sopi.

5) J. tava.

6) J. suvhita.

7) J. tau.

8) J. omits.

9) J. dīpo.

10) J. utkaṭitavyo.

11) J. capaṭikāya.

12) J. nirvvāpayitum̄

13) J. okaṭtiya.

14) J. tūlikā.

15) J. nirvvāpayitum̄.

16) J. sopānamañḍaliyam̄.

sarvvarātrīm¹⁾ varccakuṭīyañ ca prasrāvakuṭīyam²⁾ dīpako
 prajvālayitavyo / atha dāni vibhavo na bhavati / yadā bhiksū
 pratikrāntā bhavamti³⁾ / tato varccakuṭīyam dīpo^(4...) nirvvāpayitavyo
 / varccakuṭīyam⁽⁴⁾ nirvvāpayitvā racchādīpo (J.206) nirvvāpa-
 5 yitavyo racchāyām nirvvāpayitvā sopānaśirše nirvvāpayitavyāḥ⁵⁾
 / sopānaśirše nirvvā(45b4)payitvā prahāṇaro(sā)lāyām dīpo
 nirvvāpayitavyo / na dāni sahasākārasya apratisaṁviditvā
 nirvvāpetavyā / atha khalu āyuṣmanto prajñapetha śayyāyo dīpam
 gopayiṣyan ti / tato hastena tāva ovārayitavyo / tato vaktavyam /
 10 mā⁶⁾ āyuṣman eṣo nirvvāpayiṣya ti / na dāni kṣamati /
 mukhavātēna vā cīvarakonēna vā capeṭi(45b5)kāya vā
 nirvvāpayitum / yadi dipavartti / dagdhikā bhavati / palikhātir
 vvā okaddhitavyo⁷⁾ nirvvāpito bhavati / agni gopayitavyo / tuṣehi
 vā karṣehi vā buṣena⁸⁾ vā buṣikāya⁹⁾ vā / yam kālam paścime
 15 yāme prahāṇasya jharjjharo¹⁰⁾ āhato bhavati / tato dīpavārikehi
 sopānamagguliyam¹¹⁾ tāva¹²⁾ dīpo prajvālayitavyo / nāpi
 kṣamati prahā(45b6)naśālāyām sahasā dīpakam praveśayitum /
 mā navakā bhiksū¹³⁾ sahasā viprakaṭa[m] utthihāṃsna(su) nti(tti)
 / atha khalu vaktavyam / āyuṣmantam¹⁴⁾ dīpo praveśyatiti / dīpo
 20 praveśayati nti(tti)¹⁵⁾ / yam kālam prahāṇasya yathāsukham kṛtam
 bhavati / prahāṇaśālāyān tāva prathamam dīpako nirvvāpayitavyo
 / atha dāni na^(16...)tāva nirbhāti⁽¹⁶⁾ na kṣamati nirvvāpayitum /
 yam kālam vibhātam bhavati (J.207) / ākā(45b7)śam¹⁷⁾ kṛtam
 bhavati / tato varccakuṭīye prasrāvakuṭīye ca dīpako

1) *J.* sarvarātri.2) *J.* adds [ca].3) *J.* bhanti.4) *J.* omits.5) *J.* nirvvāpayitavyo.6) *J.* so.7) *J.* okatṭitavyo.8) *J.* vṛṣena.9) *J.* vṛṣikāya.10) *J.* jarjjaro.11) *J.* sopānamanḍaliyam.12) *J.* yāva.13) *J.* bhiksū.14) *J.* āyuṣmanto.15) *J.* praveśyatitti.16) *J.* vibhāviyati.17) *J.* ābhāsam.

nirvvāpayitavyo¹⁾ / tailam śeṣam bhavati / sāhariyāṇam
 ghaṭikāyām nā(vā) bhājane vā sthāpayitavyaṁ / dīpakotikāyo
 ekasthāne sthāpayitavyā²⁾ / dīpavarttīyo niṣpediyāṇam³⁾ ekam hi
 koṇake sthāpetavyā / yo evam̄ devaśikam̄ dīpo jvālayitavyo / evam̄
 5 dīpe pratipadyitavyaṁ / na pratipadyati // (46a1) ābhisaṁcārikān
 dharmmān atikrāmati // ॥ //

VII.2 Ms.46a1 (J.207.7); Ch.513a5

bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni bhikṣuh⁴⁾ prahāne
 pracaṭāyam̄ti⁵⁾ / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣū⁶⁾ bhagavato ārocayem̄su
 10 / bhagavān āha / tena hi yaṣṭī nāma cārayitavyā⁷⁾ / yaṣṭīyam̄
 tāva bhikṣuṇā kārāpayamāṇena aṣṭahastāyāmena karttavyā /
 muṣṭimātri⁸⁾ sthūlatvena ubhayehim̄ antehi lohakena bandhitavyā /
 / navakāntena vā paṭipāṭikā(46a2)ya vā yasya vā punah̄ prāpuṇati
 eṣā evārthatpattih // ॥ //

15 bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto
 ṣadvargikah⁹⁾ / yaṣṭī cārentāyo yeca(va) bhikṣu pracaṭāyati /
 tam̄ yeva kṣiprāye yaṣṭīye ure¹⁰⁾ vā āhanati pāde vā a(ā)hanati
 te dāni bhikṣu¹¹⁾ vihaṭhiyantā ārāvam̄ muñcati¹²⁾ / āyuṣmam̄
 hato smi hato smīti / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣū bhagavato
 20 ārocayem̄su / (J.208) bhagavān āha (46a3) tena hi evam̄ yaṣṭīye
 pratipadyitavyaṁ / kin ti dāni evam̄ yaṣṭīye pratipadyitavyaṁ /
 yaṣṭī kārayantena karttavyaṁ / vamśasya vā nalasya vā namglasya
 vā rohiṣasya vā daśa-aṣṭahastām̄ dīrghatvena^{13... ubhayato agre}
 yottakhaṇḍehi^{...13)} veṭhayitavyā¹⁴⁾ / navakāntato cāretavyā yaṣṭī dāni
 25 cārentena na dāni oguṇṭhitashirṣeṇa vā cāretavyā

1) J. nirvāpiyitavyo.

2) J. sthāpayitavyaṁ.

3) J. niṣpediyāṇam̄.

4) J. adds [o].

5) J. pracaṭāyati.

6) J. bhikṣu.

7) J. kārayitavyo.

8) J. muṣṭimātro.

9) J. ṣadṛgikah.

10) J. śire.

11) J. bhikṣū.

12) J. muñcanti.

13) J. agrayoto [loha-]khaṇḍehi.

14) J. veṭhayitavyā.

ohita(46a4) hastena vā upānahārūḍhenā vā yaṣṭi cāretavyā / atha khalu ekāṁsikṛtena¹⁾ cārayitavyā nāyam tāva kṣamati bhikṣuṇā yaṣṭīm²⁾ cārentena kṣiprāye yaṣṭīye āhanitum / nāpi kṣamati viheṭhanābhīprāyeṇa yaṣṭī³⁾ cārayitum / atha khalu maitracittena
 5 yaṣṭā(stī) cārayitavyā / vṛddhāntato navakāntam / ete dāni bhikṣuh pracaṭayanti nāpi kṣama t i a (46a5) dhyupekṣitum / nāpi kṣamati kṣiprāye yaṣṭīye āhanitum / rajagvasma⁴⁾ viya / atha khalu pārśve sthitvā^(5)...trikkhatto purato...5) yaṣṭī kārayitavyā / yadi na budhyati / acchaṭikā karttavyā / yadi vāmena sthitako bhavati / dakṣiṇena
 10 jānukehi samghaṭṭetavyo⁶⁾ / yadi dakṣiṇato sthito bhavati / vāmajānukena tena cchanti(tti) / pratyupasthitavyam / ghaṭī(46a6)tavyā⁷⁾ utthāpiyāṇam vaktavyam āyuṣman tava yaṣṭī prāpuṇati / cārehi tena cāretavyam / iminā upaviśitavyam / na dāni kṣamati / oguṇṭhitaśīrṣena vā // pe // yāva atha khalu
 15 (J.209) ekāṁsikṛtena cīvaraṇam kṛtvā gr̥hnitavyam⁸⁾ / tena cāretavyam / atha dāni bahu pracaṭayanti⁹⁾ / na dāni te sarvve valivandā¹⁰⁾ viya utthapetavyā / yo tatra navakataro bhavati / tasya yaṣṭī dātavyā / (46a7) atha dāni bhikṣu upādhyāyācāryā pracaṭayanti¹¹⁾ na kṣamati adhyupekṣitum / atha khalu acchaṭikāye
 20 utthāpiyāṇam vaktavyam upādhyāyācārya tava yaṣṭī prāpuṇati tena dharmmagauraveṇa pratyutthāya gr̥hitavyam na kṣamati yaṣṭī tasya dātum / atha khalu vaktavyam / āsa tvam / aham^{(12)...cārayiṣya te(ti)} / na yeva yaṣṭī¹²⁾ cāretavyam / na dāni tena otāraprekṣīnā cāretavyā / atha^{(13...)kha(46b1)lu} ṣaḍāya[ta]na manasikarentena¹³⁾

1) J. ekāṁsikṛtena.

2) J. yaṣṭi.

3) J. yaṣṭīm.

4) J. ajagvaśva.

5) J. pūrato.

6) J. samghaṭṭitavyo.

7) J. ghaṭṭitavyā.

8) J. gr̥hnitavyam.

9) J. pracaṭayanti.

10) J. ajagvaśva. 11) J. pracaṭayanti. 12) J. cārayiṣyamti tatheva ṣaḍāya.

13) J. rava --- lu śraddhājātena. Cf. Ms. 47a1.

cāretavyā yadi koci pracālayati tasya dātavyā / te pi dāni tahim
na āghāto bandhitavyo / atha khalu cintetavyam / bahukaro eṣo
asmākam ci(vi)nivaraṇam karoti / tena tāva cāretavyā / atha dāni
śraddhako bhikṣur¹⁾ bhavati / āha / sagotrīmātā²⁾ āsa tvam /
5 aham cārayiṣyāmi / dātavyā evam tāva cāretavyam / yāva
prahāṇasya yathāsukham kr(46b2)tam³⁾ bhavati nāpi⁴⁾ kṣamati
tehi bhikṣūhi yaṣṭī cāre(J.210)ntehi⁵⁾ cittam pradūṣita(tu)m / atha
khalu cittam utpādayitavyam / vinivaraṇam⁶⁾ me karentīti / evam
yaṣṭiyam pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān
10 dharmmān atikrāmati // ॥ //

VII.3 Ms.46b2. (J.210.4); Ch.513a24

bhagavān śrāvastyām viharati / vistareṇa nidānam kṛtvā te
dāni bhikṣum(kṣū) prahāṇasmiṁ yaṣṭīm cārayantā⁷⁾ sītena
15 kilammati⁸⁾ / etam prakaraṇam bhikṣū bhagava(46b3)to
ārocayemṣu / bhagavān āha / tena hi genḍukam⁸⁾ nāma karttavyo
/ genḍukam⁸⁾ dāni bhikṣuṇā kārāpayamāṇena⁹⁾ kārāpayitavyo /
tṛṇānām vā palālānām vā leṇka[ṭa]kakhaṇḍakānām¹⁰⁾ vā sūtrasya
vā ulāya vā bāhyena¹¹⁾ paṇena nattakena veṣṭayitvā sūtrakena
20 veṣṭayitavyo / nāpi kṣamati / khakkhaṭam karttum nāpi kṣamati /
atīśithilam / atha khalu (46b4) tādṛśo karttavyo / yo bhūmiyam
āpiṭito yugamāṭram uppāṭati¹¹⁾ so cārayitavyo / navakāntena vā
paṭipāṭikāya vā yasya vā puna prāpuṇati/ eṣā evārthotpattiḥ// ॥ //

(J.211) bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto
25 ṣadvargikāḥ / genḍukam⁸⁾ cārayamta iṣṭakhaṇḍam leṇka-

1) *J.* bhikṣu.

2) *J.* sugotrāgātā.

3) *J.* kṛtvam.

4) *J.* nāyam.

5) *J.* cāreyantehi.

6) *J.* vinivaraṇam.

7) *J.* (* * * * * * *).

8) *J.* genḍukam.

9) *J.* kārāpayamāṇe(-na evam genḍukam-).

10) *J.* leṇkaṭakha°.

11) *J.* daśena (sūtrakena cāsyantā * * * [L.4] * * * yugamāṭram * * *).

takakhaṇḍena¹⁾ veṣṭayitvā cārenti / ^(2...)yo yeva pracālayati / tam
(46b5) yeva^{...2)} kṣipreṇa genḍukena³⁾ urasi vā tāṇḍeti⁴⁾ /
 pārśvasmi⁵⁾ vā āhananti / te dāni bhikṣū viheṭhayamānā⁶⁾ ārāvam
 muñcanti / āyuṣman<a>⁷⁾ hato smi hato smi / etāṁ prakaraṇam
 5 bhikṣū bhagavato ārocayemṣu / ⁸⁾nāpi kṣamati / ⁹⁾āghātacittena
 vā duṣṭacittena vā genḍukām³⁾ cārayitum / atha khalu maitracittena
 hitacittena genḍuko¹⁰⁾ caritavyo¹¹⁾ / nāpi **(46b6)** kṣamati /
 genḍukam³⁾ cārayantasya cittam̄ pradūṣayitum / atha khalu cittam̄
 pragopayitavyam̄ / vinīvaraṇam̄ so¹²⁾ karenti tti / eso dāni bhikṣuh
 10 pracālayati / na kṣamati kṣipreṇa genḍukena³⁾ āhanitum / atha
 khalu bhūyo genḍukam³⁾ āsthapayitvā acchaṭikāye utthāpayitavyo
 / vaktavyam̄ āyuṣmān tava genḍuko³⁾ prāpuṇati / ^(13...)utthehi cārehi
nti(tti) / imena cārayitavyo imena^{..13)} (J.212) upa**(46b7)**viśitavyam̄
 / atha dāni bhikṣusya / upādhyāyō vā ācāryo vā pracālayati / na
 15 kṣamati / so pi adhyupekṣitum / atha khalu trayo ^(14...)vā vārā
 genḍukām^{..14)} purato ^(15...)abḥāmayitvācchaṭikāye^{..15)} utthāpayitavyo
 / vaktavyam̄ upādhyāyācārya tava genḍuko³⁾ prāpuṇati / tenāpi
 dāni dharmmagauraveṇa pratyutthāya puṇoti¹⁶⁾ / niśīditavyam̄ /
 na dāni tena¹⁷⁾ otāraprekṣinā āsitavyam¹⁸⁾ / atha kha**(47a1)**lu
 20 şadāyatanaṁ manasikarentena āsitavyam¹⁹⁾ / atha dāni āha / āśa
 tumam̄ aham̄ cārayiṣyan ti²⁰⁾ / tena yeca(va) cārayitavyo / atha
 dāni śrāddhako bhikṣur bhavati / āha sagotrīmātā²¹⁾ āsa tvam̄
 aham̄ cārayiṣyan ti / dātavyam̄ / evam̄ tāva cārayitavyo / yāva

1) <i>J. leñkaṭakhaṇḍena.</i>	2) <i>J. tam cārentā.</i>	3) <i>J. genḍū°.</i>
4) <i>J. tāṇḍeti.</i>	5) <i>J. pārśvasmiṁ.</i>	6) <i>J. viheṭhayamānā.</i>
7) <i>J. āyuṣmān.</i>	8) <i>J. adds [bhagavān āha].</i>	9) <i>J. adds [bhikṣuṇā].</i>
10) <i>J. genḍukam̄.</i>	11) <i>J. cārayitavyam̄</i>	12) <i>J. me.</i>
13) <i>J. (* * * * * *).</i>	14) <i>J. vā(-rām̄ genḍukam̄).</i>	
15) <i>J. (abhabhitvā [uc]chaṭikāya).</i>		16) <i>J. omits.</i>
17) <i>J. omits</i>	18) <i>J. cāretavyam̄.</i>	19) <i>J. kārentena.</i>
20) <i>J. cārayiṣyāmi.</i>	21) <i>J. sugotrāgataā.</i>	

prahāṇasya yathāsukham kṛtam¹⁾ bhavati / na kṣamati so genduko²⁾
 adhyupekṣitum³⁾ / pāṭītavipāṭitā⁴⁾ / atha khalu kālena kālam
 siñcayitavyo⁵⁾ / kā(47a2)lena kālam prakṣalitavyo / evam genduke²⁾
pratipadyitavyam / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān
 5 atikrāmti // ॐ //

VII.4 Ms.47a2 (J.212.14); Ch. 513b17

bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa niśānam kṛtvā te
 dāni āyuṣmanto ṣadvarggikāḥ prahāṇa āgatā samānā skandhāto⁶⁾
 10 niśānam / (J.213) otāriyānam^(7...) koṇe koṇe gr̥hitvā vaṭa-vaṭa
nti(tti) / prasphoṭayitvā^(7...) prajñapayitvā niśadanti⁸⁾ / ya[m] kālam
 prahāṇasya yathā(47a3)sukham kṛtam bhavati / tato niśānam
 koṇe koṇe gr̥hitvā^(9...) vaḍa-vaḍā nti(tti)^(9...) prasphoṭiya sāharitvā
 skandhe kṛtvā gacchanti / yogācārām bhikṣum¹⁰⁾ śabdena vyā-
 15 hara(vaha)nti¹¹⁾ / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /
 bhagavān āha / tena hi evam niśidane pratipadyitavyam / kin
 ti dāni evam niśidane pratipadyitavyam / nāyam tāva kṣamati /
 bhikṣuṇā^(12...) prahāṇam (47a4) okastena^(12...) niśānam kone kone
 gr̥hitvā^(9...) vaḍa-vaḍā nti(tti)^(9...) / prasphoṭayitum / atha khalu
 20 vihārake vā bāhyato vā^(13...) niśāna prasphoṭayānam^(13...) dviguṇam
 kṛtvā prahāṇam okasitavyam / ātmano pratisandhismi¹⁴⁾ sukhākam
 niśānakam¹⁵⁾ pīṭhake prajñapayitavyam / tathā karttavyam yathā
 ānantarikam na vyāvahati / nāpi kṣamati yathāsukhe kṛte utthiya
 niśānam¹⁶⁾ (47a5) koṇe koṇe gr̥hitvā^(9...) caṭa-caṭa nti(tti)^(9...)
 25 praphoṭayitum / atha khalu sukhākam utthitvā dviguṇikṛtvā

1) J. kṛtyam.

2) J. gendū°.

3) J. adhyumekṣitum.

4) J. pāṭītavipāṭitam.

5) J. siñcayitavyo.

6) J. mañcāto.

7) J. omits.

8) J. niśidanti.

9) J. vaḍavaḍanti.

10) J. bhikṣu.

11) J. vyāvaharanti.

12) J. prahāṇe upaviṣṭena.

13) J. niśānam prasphoṭiyānam.

14) J. pratisandhi.

15) J. niśānam.

16) J. niśānam.

skandhe kṛtvā ca gantavyam / atha dāni bhikṣuh paśyati dvitīye
 prahāne / avitakam bhaviyatī / rātriñ ca śayyāsanam (J.214)
 yathāprajñaptakam āsatī nāpi kṣamati niśidanaṁ yathā-
 prajñaptakam kṛtvā gantum / atha khalu yathā-<khalu>
 5 prajñaptakam dviguṇikṛtvā tato gantavyam (47a6) dvitīyasya
 prahāṇasya jarjare āgate otaritavyam / nāpi kṣamati prahāṇam
 okastena¹⁾ niśidanaṁ koṇe koṇe gr̄hitvā⁽²⁾ vaḍa-vaḍā nti(tti)⁽²⁾ /
 prasphoṭayitum / atha khalu yathā sāhaṭasya niśidanaṁ dvitīyo
 anto udveliya prajñapayitavyo / tato niśiditavyam / nāpi kṣamati /
 10 prahāṇasya yathāsukhe kṛte niśidanaṁ koṇe koṇe gr̄hitvā⁽²⁾ vaḍa-vaḍā nti(tti)⁽²⁾ / prasphoṭayitum³⁾ / atha (47a7) khalu
 samprajānam⁴⁾ sāharitvā skandham⁵⁾ kṛtvā gantavyam / nāpi
 kṣamati / niśidanaṁ adhyupekṣitum / omayilomayilam
 pāṭitavipāṭitam⁶⁾ / atha khalu kālena kālam dhovitavyam / kālena
 15 kālam simcitavyam / evam niśidane pratipadyitavyam / na
 pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥

VII.5 Ms.47a7 (J.214.12); Ch. 513b8

bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto
 20 saḍvarggikāḥ / prahāṇa o[ka]sta(47b1)kāḥ⁷⁾ / samānā āsanehi
 upaviśiyāṇam upānahā nikkhāsiya⁸⁾ eka⁹⁾ pi ekena hastena
 pārṣṇikāvaddhrakasmi¹⁰⁾ gr̄hitvā dvitīyam (J.215) dvitīyena hastena
 pārṣṇikāvaddhrakam¹⁰⁾ gr̄hitvā caṭa-caṭa nti(tti) prasphoṭanti
 yogacārām¹¹⁾ bhikṣūm śabdena vyāvahanti / etam prakaraṇam
 25 bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

bhagavān āha / tena hi evam upānahāye pratipadyitavyam /
 kin ti dāni evam upānahāye pra(47b2)tipadyitavyam / nāyam

1) J. okasantena.

2) J. vaḍavadanti.

3) J. prasphoṭayitum.

4) J. samprajānakam.

5) J. skandhe.

6) J. pāṭitam vipāṭitam.

7) J. okasakāḥ.

8) J. niśkāsiya.

9) J. ekam.

10) J. pārṣṇikābaddhakam. 11) J. yogacārā.

tāva kṣamati bhikṣuṇā¹⁾ prahāṇa upaviṣṭena upānahā nikkhosiya²⁾
 ekam pi ekena hastena pārṣṇivaddhrake³⁾ gṛhniya dvitīyam
 dvitīyena hastena pārṣṇivaddhrake³⁾ gṛhniya caṭa-caṭa nti(*tti*)
 prasphoṭayitum / atha khalu bhikṣuṇā pratikṛtyeva tāva
 5 pādadhovanikāye upānahāyo pocchiya prahāṇasya jarjare⁴⁾
 otaritavyam / yadi tāva prahāṇaśālāyām bhūmyastāro kṛtako
 bhavati / (**47b3**) na kṣamati sopānahena pādena prahāṇam
 upaviśitum / atha khalu upānahikāyo dvāramūle nikkhāsiya⁵⁾
 praviśitvā vṛddhānte añjalim kṛtvā yathāvṛddhikāye upaviśitavyam
 10 / atha dāni⁽⁶⁾-bhikṣu paśyati⁽⁶⁾ / anekāyo upānahikāyo mūṣikena⁷⁾
 vā khajjemu / bhikṣu vā jānanto vā ajānanto vā gṛhitvā gaccheyanti
 kim karttavyam sampūṭikariyānam vāmakena ha(**47b4**)stena
 gṛhniya nikuṭitakena⁸⁾ osārayitvā samprajānam gṛhniyānam
 gantavyam / pratisandhismi⁹⁾ tathā yeva sampūṭikṛtikāyo āsanasya
 15 heṣṭhe sthapitavyāyo sthapitvā prahāṇam upaviśitavyam / yam
 kālam prahāṇasya yathāsukham kṛ[tam] bhavati / bhikṣuṇā¹⁾
 upasthapitvā upānahāyo¹⁰⁾ tathā yeva sampūṭikṛtikāyo¹¹⁾ (**J.216**)
 gṛhitvā nikuṭitakena vāmābāhām osāriya samprajānam
 nirddhā(**47b5**)vitavyam / atha dāni akṛto bhūmi-astāro bhavati
 20 sa-upānahena prahāṇaśālām praviśitavyam / vṛddhānte upānahāyo
 pārṣṇivaddh[r]ake osāriya praṇāmaṇi karttavyam / abhi-
 nikuṭitakena¹²⁾ prāñjalikṛtena gantavyam / yāvat prati-
 sandhiniśidānam prajñapayitvā upānahāyo nikkhāsitvā¹³⁾
 paryamkena niṣiditavyam / prahāṇasya yathāsukhe kṛte
 25 āgamayitavyam / bhikṣuṇā (**47b6**) yāva vṛddhatarakā nirddhāvitā
 paścad utthayitvā upānahāyo ābandhiya gantavyam / atha dāni

1) *J. bhikṣuṇā.*2) *J. nikkhāsiya. Cf. Ms. 23b1 nikhosiya.*3) *J. pārṣṇibaddhake.*4) *J. omits.*5) *J. niṣkāsiya.*6) *J. bhikṣu paśyanti.*7) *J. mūṣikena.*8) *J. nikaṭitakena.*9) *J. pratisandhismiṁ.*10) *J. upānahāye.*11) *J. kṛtikāye.*12) *J. avinikuṭitakena.*13) *J. niṣkāsitvā.*

vṛddhatarakā āsanti / bhikṣū ca āgantukāmo bhavati / upānahāyo
ābandhiya navakānte samprajānam gantavyam / nāpi kṣamati
samghamadhye bhaktāgre ta<pa>rpaṇāgre¹⁾ (2...) vā samīcīyam^{...2)}
vā sa-upānahena niśiditum³⁾ / nāpi kṣamati / upādhyāyasya vā
5 ācāryasya vā agrato sa-upānahena niśiditum³⁾ / atha kha(47b7)lu
upānahikāyo nikkhāsiyāṇam⁴⁾ pranāmam kṛtvā upaviśitavyam /
atha dāni bhikṣu glāno bhavati kiñ cāpi sa-upānaho upādhyāyasya
vā ācāryasya vā mūle upaviśati / anāpattiḥ / nāpi kṣamati bhikṣunā
10 pādām dhovantena (5...) upānahāyo vaḍa-vaḍa nti(tti)^{...5)} praspho-
ṭayitum / atha dāni bhikṣuh / adhvānam āgato bhavati / upānahāyo
ca pāmsunā opūritā bhavanti / nadikūle vā puṣkiriṇīkūle vā (48a1;
J.217) pādām dhoviya prasphoṭeti / anāpattiḥ / ta⁶⁾ pi dāni na
kṣamati / vṛddhatarakasya vā anuvātam prasphoṭayitavyam⁷⁾ /
nāpi kṣamati upanahā adhyupekṣitum / odrinṇakā vā paluggakā⁸⁾
15 vā / atha khalu kālena kālam ghaṭayitavyam⁹⁾ / kālena kālam
pratyagrałakā¹⁰⁾ dātavyāḥ / evam upānahāye pratipadyitavyam /
na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikramati // ॥ //

VII.6 Ms.48a1 (J. 217.6); Ch. 513b25

20 bhagavān śrāvastyam viha(48a2)ratī / te dāni āyuṣmanto
śaḍvargikāḥ prahāṇam upaviṣṭāḥ / auddhatyābhīprāyā muktehi
pārśvehi / khala-khala nti(tti) kāsanti / (11...) yogācārām bhikṣum^{...11)}
śabdena vyāvahanti / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato
ārocayemṣuh /

-
1) <i>J.</i> tarpamāgre.	2) <i>J.</i> omits.	3) <i>J.</i> niśidatūm.
4) <i>J.</i> niśkāsiyāṇam.	5) <i>J.</i> upanahāyo vaḍavaḍanti.	6) <i>J.</i> te.
7) <i>J.</i> prasphoṭayitum.	8) <i>J.</i> palugarkā.	
9) <i>J.</i> dhovayitavyam.	10) <i>J.</i> pratyagrałakā.	
11) <i>Read ... bhikṣum.</i> Cf. <i>Ms.</i> 47a3; <i>Ms.</i> 47b1, 48a6, 48b5. <i>J.</i> yogācārā bhukṣū.		

bhagavān āha / tena hi evam kāsitavyam / kin ti dāni evam
 kāsitavyam / nāyam kṣamati bhikṣuṇā prahāṇam upaviṣṭena
 auddhatyābhīprāyeṇa muktehi pārśvehi^{(1..)khulu-khulu nti(tti)..1}
 kāsitum / atha (48a3) dāni bhikṣusya kāso āgacchati / hastena
⁵ ^(2..)grīvā parimarditavyā..2) / atha dāni na pāreti vinodayitum
 samprajānakam kāsayitavyam / atha dāni bhūyo bhūyo kāso⁽³⁾
 (J.218) āgacchati / bāhirato⁴⁾ nirdhāpiya⁵⁾ kāsitavyam /
 prahāṇasya vā āmantriya gantavyam / nāpi kṣamati bhaktāgre vā
 tarpaṇāgre vā sāmāyikāye⁶⁾ vā auddhatyābhīprāyeṇa muktehi
¹⁰ pārśvehi / kha-kha-kha (48a4) nti(tti) kāsitum / atha dāni bhikṣusya
 kāsikā āgacchati / samprajānam kāsitavyam / atha dāni bhūyo
 bhūyo ukkāsikā āgacchati / antariko vaktavyo / āyuṣman mama
 tāva piṇḍapātam ukkadṛ̥heti(si)⁷⁾ / tathā(to) gantavyam / nāpi
¹⁵ kṣamati dharmmaśravaṇikena upaviṣṭe auddhatyābhīprāyeṇa
 muktehi pārśvehi kha nti(tti) kāsitum / atha dāni bhikṣusya kāso
 āgato bhavati / (48a5) grīvā⁸⁾ marditavyā / atha dāni na pāreti
 vinodayitum / samprajānam kāsitavyam / atha dāni puno puno
 kāsāvīyatī / dharmmaśravaṇasya āmantriya gantavyam / nāpi
²⁰ kṣamati / upādhyāyasya vā ācāryasya vā agrato vriddhatarakānām
 vā auddhatyābhīprāyeṇa muktehi pārśvehi kha-kha-kha nti(tti)
 kāsitum / atha dāni bhikṣusya ukkāsikā āgacchati / samprajānam
 kāsitavyam (48a6) ekatamamte⁹⁾ āgacchiya kāsitavyam / evam
 kāse pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān
 dharmmān atikramati // ॥ //
²⁵

VII.7 Ms.48a6 (J. 218.16); Ch. 513c3

bhagavān śrāvastyam viharati / te dāni āyuṣmanto

1) J. khalakhalanti.   2) J. grīvāyam marditavyā.   3) J. kāso.

4) J. vāhirato.   5) J. nirdhāviya.   6) J. sāmāpikāye.

7) J. ukkahesi. Cf. Ms. 48b2, 48b7.   8) J. grīvām.   9) J. ekamante.

śaḍvarggikāḥ prahāṇam upaviṣṭāḥ / auddhatyābhīprāyāḥ
 kulikāye¹⁾ nakkam vijjhanti / sūtrakam pi vaṭṭiyāṇam²⁾ nakke
 prakṣipanti / te dāni sarvveṇa kanṭhenā hacchīyanti / te (J.219)
 dāni ^(3..)yogācārām bhikṣūm^(3..) śabdena vyāvahanti / etam
 5) praka(48a7)raṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

bhagavān āha / tena hi evam kṣipitavyam / kin ti dāni evam
kṣa(kṣi)pitavyam / nāyam tāva⁴⁾ kṣamati / bhikṣuṇā prahāṇam⁵⁾
 upaviṣtena auddhatyābhīprāyēṇa tulikāya vā nakkam vijhitum /
 sūtram⁶⁾ vaṭṭiya nakkasmin prakṣipitum / nāpi kṣamati / sarvveṇa
 10) kanṭhenā hā nti(tti) kṣipitum // atha dāni bhikṣusya anābhogenā
 kṣīvikā⁷⁾ āgacchatī vinodayitavyam / nirālam⁸⁾ parimarditavyam
 / nakkā vā (48b1) parimarditavyā / atha dāni na pāreti vinodayitum /
 / samprajānam kṣīvayitavyam⁹⁾ / yathā anantarikasya¹⁰⁾ na
 vyāvaheyyā / kheṭena vā simghāṇakena vā / atha dāni puno puno
 15) kṣīvikā¹¹⁾ āgacchatī¹²⁾ prahāṇasya āmantriya gantavyam / nāyam
 tāva kṣamati bhikṣuṇā bhaktāgre vā tarpaṇāgre vā upaviṣtena
 auddhatyā[bhi]prāyēṇa sarvveṇa kanṭhe[nā] kṣīvitum¹³⁾ / atha dāni
 bhikṣusya kṣīvikā¹⁴⁾ āgacchatī / vinodayitavyā / a(48b2)tha dāni
 na pāreti vinodayitum / samprajānam kṣīvitavyam¹⁵⁾ / yathā
 20) ānantarikasya na vyāvaheyyā / kheṭenā(na vā) simghāṇakena¹⁶⁾ vā
 / atha dāni bhikṣusya puno (J.220) puno kṣīvikā¹⁷⁾ āgacchatī /
 ānantarikasya vaktavyam / āyuṣmam mama piṇḍapātām
 ukkaḍdhesi¹⁸⁾ tato gantavyam / nāpi kṣamati / dharmmaśravaṇe

1) Read tulikāye. Cf. Ms. 45b2; 48a7, 48b7. J. tūlikāye. 2) J. adds evam.

3) J. yogācārā bhikṣū. 4) J. tāvat. 5) J. prahāṇa.

6) J. adds [vā]. 7) J. kṣipikā. 8) J. nilāṭam.

9) J. kṣipayitavyam. 10) J. ānanta°. 11) J. kṣipikā

12) J. āgacchatti. 13) J. kṣipitum. 14) J. kṣipikā.

15) J. kṣipitavyam. 16) J. simghāṇakena. 17) J. kṣipikā.

18) J. ukkaṭesi.

sarvveṇa kaṇṭhena kṣīvitum¹⁾ / atha dāni bhikṣusya kṣīvikā²⁾
āgacchati vinodayitavyam / atha dāni (48b3) na pāreti vinodayitum
/ saṃprajānam kṣīvitavyam³⁾ / atha dāni bhikṣusya puno puno
kṣīvikā⁴⁾ āgacchati / dharmmaśravaṇasya āmantriya gantavyam /
5 nāpi kṣamati sāmāyikāyām vā / upādhyāyācāryānām
vṛddhatarakānām vā agrato auddhatyābhiprāyeṇa sarvveṇa
kaṇṭhena kṣīvitum⁵⁾ / atha dāni bhikṣusya kṣīvikā⁶⁾ āgacchati
vinodayitavyam / atha dāni na pāreti vi(48b4)nodayitum /
ekamate⁷⁾ gacchiya kṣīvitavyam⁸⁾ / yadi tāva koci kṣīvati⁹⁾ / na
10 dāni vaktavyam / jīva ti¹⁰⁾ / atha khalu yadi vṛddhatarako bhavati
/ vaktavyam / vandāmi tti / atha dāni navako kṣīvati¹¹⁾ / āroceti¹²⁾
vaktavyam / evam kṣīvitavyam¹³⁾ / na pratipadyati // ābhi-
samācārikān dharmmān atikrāmati // ॥ //

15 VII.8 Ms.48b4 (J. 220.13); Ch. 513c20

bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto
śaḍvargikāḥ¹⁴⁾ prahāṇam u(48b5)paviṣṭāḥ¹⁵⁾ samānā śarka-
rāyam¹⁶⁾ pi śa[ka]likāyam¹⁷⁾ pi aṅgam¹⁸⁾ kharakaca-kharakaca
mti(tti) kāṇḍūyanti¹⁹⁾ / yogācā[rā]n bhikṣūn śabdena vyāvahanti /
20 etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu / (J. 221)

bhagavān āha / tena hi evam sa(ka)ṁdūṣitavyam²⁰⁾ / kin ti
dāni evam [kam]dūṣitavyam²¹⁾ / na kṣamati bhikṣuṇā²²⁾ prahāṇa
upaviṣṭena auddhatyābhiprāyeṇa śarkarāye vā aṅgam kharakaca-

1) J. kṣīpatum.

2) J. kṣīpikā.

3) J. kṣīpitavyam.

4) J. kṣīpikā.

5) J. kṣīpitum.

6) J. kṣīpikā.

7) Read ekamante. J. ekānte.

8) J. kṣīpitavyam.

9) J. kṣīpati.

10) J. jīvāti.

11) J. kṣīpati.

12) J. ārogeti.

13) J. ksīpitavyam.

14) J. śaḍvargakāḥ.

15) J. upaviṣṭā.

16) J. śarkarakāya.

17) J. śaṅkalikāya.

18) J. aṅga.

19) J. kaṣṭūyanti.

20) J. kāṇḍūyitavyam.

21) J. kaṣṭūyitavyam.

22) J. bhikṣuṇā.

kharakaca nti(*tti*) kaṇḍūyitum / a(48b6)tha ca dāni bhikṣu
 prahāṇam upaviṣṭako khajjati / aṅguṣṭhadareṇa vā hastatalena vā
 sukhākam¹⁾ / uccaṭṭayitavyam / atha dāni bhūyo bhūyo khajjati
 khajjanako bhavati prahāṇasyāmantriya gantavyam / nāpi kṣamati
 5 / bhikṣuṇā bhaktāgre vā / tarpaṇāgre vā samāvāpi(*yi*)kānām²⁾ vā
 auddhatyābhīprāyeṇa sa<ṁ>kalikāya vā śarkkarakāya vā³⁾
 kharakaca-kharakaca nti(*tti*) kaṇḍūyitum / atha dāni bhikṣu⁴⁾
 bhaktāgre vā tarpa(48b7)ṇāgre vā upaviṣṭako bhavati / koci so⁵⁾
 pradeśo khajjati / ^(6..)hastāvase kalpiyā^{..6)} bhavanti / kiñ cāpi
 10 bhikṣuh kulikāya⁷⁾ vā kāṣṭhagatena⁸⁾ vā sakalikāya⁹⁾ vā kaṇḍūyati
 / anāpattiḥ / tam pi tathā dāni kaṇḍūyitavyam / yathā
 ānantaryakam¹⁰⁾ śabdena [na] vyāvahati / atha dāni bhikṣuh
sa(kha)jjanako bhavati / puno puno kaṇḍūyati / ānantarikasya
 pātram dātavyam / āyuṣman¹¹⁾ mama piṇḍapātam ukkaṭhesi¹²⁾ /
 15 ta(49a1)to gantavyam / na kṣamati / upādhyāyācāryāṇām
 vr̥ddhatarakānām vā agrato auddhatyābhīprāyeṇa aṅgam¹³⁾
 kharakaca-kharakaca nti(*tti*) (J.222) kaṇḍūyitum / nāpi kṣamati
 osariya indriyāṇi vuktanti¹⁴⁾ kaṇḍūyitum / atha dāni bhikṣusya
 koci pradeśo khajjati / aṅguṣṭhadā(da)rena¹⁵⁾ vā hastatalena vā
 20 parimardditavyam / atha dāni [na]¹⁶⁾ pāreti vinodayitum / punah
 punah khanati¹⁷⁾ / ekatamamte¹⁸⁾ gacchiya kaṇḍūyitavyam / evam
 kaṇḍūye (49a2) pratipadyitavyam / na pratipadyati¹⁹⁾ //
 ābhisaṁācārikān dharmmān atikrāmati // ४ //

1) *J.* sukhyakam.2) *J.* sāmāpikānām.3) *J.* omits.4) *J.* bhikṣū.5) *J.* pi.6) *J.* hastatale kalpikā.7) Read as *J.* tulikāya. Cf. Ms. 45b2; 48a6, 48a7. 8) *J.* kanṭheṇa.9) *J.* saṁkalikāya.10) *J.* ānantarimkam.11) *J.* āyuṣmān.12) *J.* ukkaṭtesi. Cf. Ms. 48a4, 48b2. 13) *J.* aṅga. 14) *J.* vukunti.

15) See Ms. 48b6.

16) See Ms. 48b3.

17) *J.* khajjati.18) *J.* ekamamte.19) *J.* pratipadhati.

VII.9 Ms.49a2 (J. 222.6); Ch. 513c11

bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto
 ṣaḍvarggikāḥ prahāṇam upaviṣṭāḥ / auddhatyābhīprāyā
 jambhayanti / aṅgāni bhañjayanti / paṭa-paṭāva¹⁾ phoḍenti /
 5 amāḍam maḍamaḍam yathā sīhā vā vyāghrā vā / evam jambhayanti
 / yogācārām bhiksūn śabdena vyāvahanti / etam prakaraṇam bhiksū
 bhagavato ā(49a3)rocayen̄su /

bhagavān āha / tena hi evam jambhayitavyam / ⁽²⁾kin ti dāni
 evam jambhayitavyam / ⁽²⁾nāyam tāva kṣamati bhiksūṇā prahāṇam
 10 upaviṣṭena auddhatyābhīprāyeṇa osaritvā indriyāṇi maṭamaṭā³⁾
 aṅgā[ni]⁴⁾ bhañjantena yathā sīhena vā vyāghreṇa vā
 unnadantena⁵⁾ evam bhañjayitavyam⁶⁾ / atha dāni bhiksusya
 prahāṇam upaviṣṭasya vijṛmbhikā āgacchati / na dāni aṅgāni
 tāṭṭa-tāṭṭa nti(tti)⁷⁾ (49a4) phoṭantena (J.223) mukham vivaritvā
 15 jambhayitavyam / vinodetavyā ni<la>lāṭam⁸⁾ vā parimarditavyam
 / nāsā vā parimarditavyā atha dāni na pāreti vinodayitum /
 samprajānaṁ mukham pithitvā jambhayitavyam / tathā
 karttavyam⁹⁾ yathānantarikam śabdena na vyāvahati / atha dāni
 bhiksusya vijṛmbhikā¹⁰⁾ puno puno āgacchati nirddhāviya
 20 vijṛmbhitavyam¹¹⁾ / prahāṇasya vā āmantriya gantavyam / (49a5)
 nāpi kṣamati prahāṇam upaviṣṭakena maṭa-maṭāya¹²⁾ aṅgāni
 bhañjitum / atha dāni bhiksusya aṅgāni duḥkhāyanti / ekā tāva
 bāhā¹³⁾ sukhākam prasārayitavyā yam kālam viśrānto bhavati /

1) Read paṭapaṭāya. 2) J. omits.

3) Read maṭa-maṭāya. See Ms. 49a5, 49a7, 49b1. J. bhaṭa-bhaṭāya.

4) See Ms. 49a5, 49a7, 49b1. 5) J. unnādantena.

6) Read bhañjayitum(?) 7) J. tāṭtamṭāṭṭanti. 8) Cf. Ms. 33a5, Ms. 42b3.

9) J. kattarvyam. 10) J. vijṛmmikā. 11) J. vijṛnbhitavyam.

12) J. bhaṭabhaṭāya. 13) J. vāhā.

tām¹⁾ sanmiñjiya²⁾ dvitīyā sukhākam̄ prasārayitavyā / eko pādo sukhākam̄ prasārayitavyo / tam̄ sanmiñjiya³⁾ dvitīyo sukhākam̄ prasārayitavyo / na kṣamati bhikṣuṇā⁴⁾ bhaktāgre vā ta(49a6)rpaṇāgre vā sāmāyikam⁵⁾ vā dharmmaśravaṇe vā aṅgāni bha[m]jantena vijṛmbhayitum⁶⁾ / atha dāni bhikṣusya vijṛmbhikā āgacchati / yadi cīvaracīrṇa(*kona*)kena mukham̄ pidhiya sukhākam̄ vijṛmbhitavyam̄ / atha dāni bhikṣusya vijṛmbhikā puno puno āgacchati / yadi tāva bhaktāgre vā upaviṣṭako bhavati / anantarikasya⁷⁾ pātram̄ datvā gantavyam̄ / dharmmaśravaṇe<na> vā upaviṣṭako bhavati / dharmmaśravaṇasya āmantri(49a7)ya gantavyam̄ / nāpi kṣamati bhikṣuṇā gocaram̄ vā praviśantena antaragharam (J.224) [vā] praviśtena maṭa-maṭāye⁸⁾ aṅgāni bha[m]jantena vijṛmbhitum̄ / atha dāni bhikṣusya bhūyo bhūyo vijṛmbhikā āgacchati cīvarakoṇena mukham̄ pidhiya samprajānena⁹⁾ vijṛmbhāyitavyam¹⁰⁾ / atha dāni bhikṣusya antaraghare vā upaviṣṭasya puno puno vijṛmbhikā āgacchati / utthiya gantavyam̄ / na kṣamati / upādhyāyācāryānām vṛddhatarakānām (49b1) vā agrato maṭa-maṭāye¹¹⁾ amgāni bhamjantena vijṛmbhitum̄ / atha dāni bhikṣusya vijṛmbhikā āgacchati / ekamatam¹²⁾ gatvā evam̄ vijṛmbhitavyam̄ / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥

VII.10 Ms.49b1 (J. 224.9); Ch. 513c26

(13..)bhagavān samyaksambuddho yadarthaṁ samudāgato

25 tadarthatam abhisambhāvayitvā śrāvastyām viharati śāstā devānāñ ca manusyānāñ ca satkr̄to gurukṛto mānitah pū(49b2)jitatāḥ /

1) *J. tam̄.*2) *J. samiñjiya.*3) *J. samiñjiya.*4) *J. omits.*5) *J. sāmāpikam̄.*6) *J. vijṛmbhiyitum̄.*7) *J. ānantarikasya.*8) *J. bhaṭabhaṭāye.*9) *J. samprajānanam̄.*10) *J. vijṛmbhiyitavyam̄.* 11) *J. bhaṭabhaṭāye.*12) *J. ekamatam̄.*

13) Cf. BhiV pp. 2-4. Mv I. p.34.1-14, II. p.418.6-p.419.15.

apacāyito lābhāgrayaśograprāpto lābhī cīvarapiṇḍapātaśayyāsanaglānapratyayabhaiṣajyapariṣkārāṇām¹⁾ tatra ca anupaliptah padmam iva jalena puṇyabhāgīyām satvām puṇyehi niveśayamāno phalabhāgīyān satvām phalehi pratiṣṭhāpayamāno vāsanābhāgīyān²⁾ satvān<ā> vāsanāyām avasthāpayamāṇo amṛtam analpakena devamanuṣyām saṃvibhajanto prāṇikoṭī (J.225) ni(49b3)yutaśatasahasrāṇi amṛtam anuprāpayanto anavarāgrajātijarāmaraṇasamṣārakāntāranarakavidurggān mahāprapātato abhyuddharitvā kṣeme same śive sthale abhaye nirvāṇe 10 pratiṣṭhāpayamāno āvarjayitvā aṅga-magadha-mallī³⁾-varji-kāsi-kośala-kuru⁴⁾-pañcala-ceti-vatsa-matsa-śūrasena-śivi-daśārṇṇā-aśvaki⁵⁾-avanti jñāne dṛṣṭaparākra(49b4)mo svayambhū divyehi vihārehi brāhmehi⁶⁾ vihārehi āryehi vihārehi āniṁjyehi⁷⁾ vihārehi sātatyehi vihārehi buddho buddhavihārehi jino jinavihārehi / jānakō 15 jānakavihārehi sarvvajñō sarvvajñavihārehi cetovaśiparamapāramiprāptā⁸⁾ punar bbuddhā bhagavanto yehi yehi vihārehi ākāmkṣanti tehi tehi vihārehi viharanti^{...13)} /

te dā(49b5)ni āyuṣmanto ṣaḍvargikāḥ / auddhatyābhiprāyeṇa śvetamayena saktukām⁹⁾ kulmāśām ca mardiyāṇām ātape 20 śosayanti / yaṁ kālam śuṣkā bhavanti / tato śvetamayena yeva khādanti / bilvāni¹⁰⁾ khādanti / svātakopanatāni phalāni khādanti / kalāpā(yaṁ vā)¹¹⁾ satilapallavām khādanti / yaṁ kālam prahāṇasya jarjaro āhato bhavati / tato prahāṇāśālām gacchiya caturdiśām (49b6) niśidanti / yaṁ kālam bhikṣusamṛgho upaviṣṭo bhavati / 25 eko tāva pūtivātakarmmam¹²⁾ karoti aparo gacchanti / aparo dhara-

1) *J. cīvarapiṇḍapāta*°.2) *J. vāsanābhāgīyān*.3) *J. malla*.4) *J. kurū*.5) *J. aśvake*.6) *J. brahmehi*.7) *J. ānemjyehi*.8) *J. catovaśiya*° for *cetovaśi*°.9) *J. saknukām*.10) *J. vilvāni*.11) *J. kulmāśakalāpām*. See Ms. 50a1.12) *J. prativātakarmmam*.

đha[ra] nti(tti)¹⁾ / (J.226) aparo āha / sādhv āyuşmam̄ kim etam̄ samvatsarikam̄ pratikarmmam̄ aṣṭaśatenāpi kho vātam̄ na iccheyyā aho manojño śabdo anukūlam̄ karoti / ānantarikānām paddamamuṣṭikām²⁾ jighrāpenti / āha / jighrāyusman aho mṛṣṭo gandho aho
 5 sobhano ga(49b7)ndho yogācārān bhiksūn³⁾ śabdena vyāvahanti / etam̄ prakaraṇam̄ bhiksū bhagavato ārocayemṣu⁴⁾ / (J.226.19) bhagavān āha / śabdāpayatha ṣaḍvarggikān // ॥ // yāvad āma bhagavan

bhagavān āha / tena hi evam̄ vātakarmme pratipadyitavyam̄
 10 / kin ti dāni evam̄ vātakarmme pratipadyita[vya]m̄ / nāyam̄ kṣamati / (J.226.19)⁵⁾ bhikṣuṇā audhattyābhi(J.227)prāyeṇa śvetamayena kulmāśān vā śaktukān⁶⁾ vā mardiyāṇam̄ ātape śoṣayitvā śveta(50a1)mayena yeva khāditum̄ / nāpi kṣamati / bilvāni vā madanaphalāni vā tatkālakāni phalāni khāditum̄ / kalāyam̄ vā
 15 satilapallavam⁷⁾ vā // atha dāni bhikṣu^(8...piṇḍacāram aṇṭhanto...8) parapratibaddhāye jīvikāye śvetamayena kulmāśān vā śaktumardditakān⁹⁾ labhati / vātakopakānī¹⁰⁾ vā phalāni / kiñ cāpi khādeti¹¹⁾ / anāpattiḥ / na kṣamati prahāṇam upaviṣṭena audhattyābhiprāyeṇa vā ḍhara-ḍha(50a2)rāye¹²⁾ vāna(ta)-karmma¹³⁾ karttuh(m)¹⁴⁾ / atha dāni bhikṣusya prahāṇāśālāyām upaviṣṭasya vātakarmma¹⁵⁾ āgaccati / na dāni osaritvā indriyāni karttavyam̄ / atha dāni ārśavyādhiko bhavati / saṃprajānā¹⁶⁾ ekam̄ phicacakam¹⁷⁾ utkṣipiyāṇam̄ hastena vivaritvā vātakarmma¹⁸⁾

1) *J.* ḍaraḍaranti.2) *Read baddhamuṣṭikām(?)*. *J.* padmamuṣṭikām.3) *J.* bhikṣun.4) *J.* ārocaryesu.5) *J.* has puno puno ... karttavyam̄ (50a5-7) here.6) *J.* śatkukān.7) *J.* satilapallava.8) *J.* piṇḍacāramaśnanto.9) *J.* śaktumārditakān.10) *J.* °pakvāni.11) *J.* khādati.12) *J.* ṭaraṭarāye.13) *J.* vātakarmmam̄.14) *J.* karttum̄.15) *J.* vātakarmmam̄.16) *J.* saṃprajānām̄.17) *J.* pocchakam̄.18) *J.* vātakarmmam̄.

karttavyam / tathā karttavyam yathā ananta[ri]kam¹⁾ śabdena
 na vyāvahati / tam pi dāni na kṣamati / yena vṛddhatarako tena
 piccakam²⁾ u(50a3)tkṣipitum / atha khalu yena navakatarako
 tena phiccakam³⁾ utkṣipitavyam / atha dāni vṛddhatarako ca
 5 navakatarako ca ekasthāne dhukkakam bhavati / nāyam kṣamati
 samghanavakena yena samghasthaviro tena phiccakam⁴⁾
 utkṣipitum / kiñ cāpi yena vṛddhatarako tena phiccakam⁵⁾ utkṣipati
 / anāpattiḥ / (J.227.16) atha dāni bhikṣu na pāreti samprajāna⁶⁾
 vātakarmma⁷⁾ (50a4) karttum / nirddhāviyāṇam vātakarmma⁸⁾
 10 karttavyam / atha dāni bhikṣusya puno puno vātakarmma⁹⁾
 āgacchati / prahāṇasya āmant[r]iya gantavyam / nāpi kṣamati
 bhaktāgre (J.228) vā tarpaṇāgre vā auddhatyābhīprāyeṇa
 vātakarmma¹⁰⁾ karttum / atha khalu eka¹¹⁾ pī(phi)ccakam¹²⁾
 utkṣipiya vātakarmma¹³⁾ karttavyam / atha dāni bhikṣusya
 15 vātakarmma¹⁴⁾ puno āgacchati anantarikasya¹⁵⁾ pātram (50a5)
 datvā gantavyam / nāpi kṣamati / dharmmaśravaṇe vā
 sāmāyikāyām¹⁶⁾ vā auddhatyābhīprāyeṇa¹⁷⁾ vā phara-
 pharasya(rāya)¹⁸⁾ vātakarmma¹⁹⁾ karttum / atha khalu ekaṁ
 phiccakam²⁰⁾ utkṣipitvā vātakarmma²¹⁾ karttavyah(m) / atha dāni
 20 bhikṣusya²²⁾ (J.226.8) ⁽²³⁾ puno puno vātakarmma²⁴⁾ āgacchati /

1) *J.* ānanta[ri]kam.

2) *J.* pocchakam. *Read* phiccakam(?) *Cf. following lines.*

3) *J.* pocchakam.

4) *J.* pocchakam.

5) *J.* pocchakam.

6) *J.* samprajānam.

7) *J.* vātakarmam.

8) *J.* vātakarmam.

9) *J.* vātakarmam.

10) *J.* vātakarmam.

11) *J.* ekaṁ.

12) *J.* pocchakam.

13) *J.* vātakarmam.

14) *J.* vātakarmam.

15) *J.* ānantarikasya.

16) *J.* sāmayikām.

17) *J.* oddhatyābhīprāyeṇa.

18) *See Ms.* 50a6.; *J.* pharapharasya. 19) *J.* vātakarmam. 20) *J.* pocchakam.

21) *J.* vātakarmam. 22) *J.* omits atha dāni bhikṣusya.

23) *J.* moves puno puno ... (*Ms.* 50a7) ... karttavyam before.

24) *J.* vātakarmam.

dharmmaśravaṇasya āmantriya gantavyam¹⁾ / nāpi kṣamati /
 upādhyāyam vā ācāryam vā āmantrayitvā gantum / nāpi (50a6)
 kṣamati antaragharam niṣaṇṇena auddhatyābhiprāyeṇa phara-
 pharāya vātakarmma²⁾ karttum / atha khalu ekanṛ phiccakam³⁾
 5 u[t]kṣipitvā samprajānan vātakarmma⁴⁾ karttavyam / atha dāni
 bhikṣusya puno puno vātakarmma⁵⁾ āgacchati / ekamantam
 āgacchiya karttavyam / nāpi kṣamati / upādhyāyasya vā ācāryasya
 vā vrddhatarakasya vā agrato auddhatyābhiprāyeṇa
 pharapharāya⁶⁾ vātakarmma⁷⁾ karttum / atha⁸⁾ (50a7) dāni
 10 bhikṣusya vātakarmma⁹⁾ āgacchati / ekamantam gacchiya
 karttavyam / nāpi dāni kṣamati / anuvātam karttum / mā gandhena
 vyāvaheyyā / apavātam karttavyam / vātapatnam muñcitvā /
 (J.226.18) atha dāni bhikṣusya sārddhe(rthe)na sārddham
 15 gacchantasya samudācāro bhavati / na dāni sārthena agrato sthitvā
 vātakarmma¹⁰⁾ karttavyam / (J.228.6) atha dāni ārśavyādhiko
 bhavati / hastena vivaritvā mārggato udvarttitvā samprajānam
 ka(50b1)rttavyam / yathā sārtham gandhena na vyāvaheyyā /
 vātapatnam mocayitvā karttavyam / evam vātakarmme
 20 pratipadyitavyam / na pratipadyati¹¹⁾ // ॥ // ābhisaṁcārikān
 dharmmān atikramati // ॥ //

uddānam

25 [evam] pradīpe pratipadyitavyam /
 [evam] yaṣṭiyam prātipadyitavyam /]¹²⁾

1) *J. gantum.*2) *J. vātakarmam.*3) *J. poccakam.*4) *J. vātakarmam.*5) *J. vātakarmam.*6) *J. pharapharāya.*7) *J. vātakarmam.*8) *J. atra.*9) *J. vātakarmam.*10) *J. vātakarmam.*11) *J. pratipadyiti.*12) *J. omits.*

evam ḡenḍuke¹⁾ pratipadyitavyam /
 evam niṣidane pratipadyitavyam /
 evam upādhyā(nahā)ye²⁾ pratipadyitavyam /
 evam kāsitavyam /
 5 evam kṣīvitavyam³⁾ / (J.229)
 evam kaṇḍūvitavyam /
 evam jaṁbhāvayitavyam / (**50b2**)
 evam vātakarmma⁴⁾ pratipadyitavyam /

10

(J.230) antaroddānam
 samghasthaviro ca śayyāsana⁵⁾ kaṭhina⁶⁾ āgantukā ca āraṇyakā⁷⁾
 nevāsikā ca pradipo ca⁸⁾ saptavarggāḥ⁹⁾ prakāśitāḥ¹⁰⁾ // ॥ //

15

ābhisaṁacārikāḥ¹¹⁾ samāptāḥ // -८ । ३- //

āryamahāsāṁghikānāṁ lokottaravādināṁ madhyuddeśa-
 pāṭhakānāṁ¹²⁾ pāṭheneti // ॥ //

20

ye dharmmā hetuprabhavā
 hetun teṣān tathāgato hy avadat /
 teṣāñ ca (**50b3**) yo nirodha¹³⁾
 evamvādī mahāśramaṇāḥ // ॥ //

(Takashi MAEDA / Koshin SUZUKI)

1) <i>J. genḍuke.</i>	2) <i>J. upādhyāye.</i>	3) <i>J. kṣīpitavyam</i>
4) <i>J. vātakarme.</i>	5) <i>J. śayyāsanam.</i>	6) <i>J. kaṭhinaṁ.</i>
7) <i>J. āraṇyako.</i>	8) <i>J. omits.</i>	9) <i>J. saptavargā.</i>
10) <i>J. prakāśitā.</i>	11) <i>J. ābhisaṁacārikā.</i>	
12) <i>J. madhyadeśapāṭhakānāṁ.</i>		13) <i>J. nirodho.</i>

Key Map

ā	Op+a	ī	Op+y	ū	Op+w	ṛ	Op+k
ř	Op+r	ł	Op+l	ṁ	Op+m	ṁ	Op+,
ḥ	Op+h	ṁ	Op+Sh+k	ł	Op+Sh+l	ÿ	Op+`, U, y
ঁ	Op+`, U, v						
Ā	Op+Sh+a	Ī	Op+Sh+i	Ū	Op+Sh+w	ର	Op+Sh+R
ର	Op+e, E	ଲ	Op+i, E	ମ	Op+Sh+M	ହ	Op+Sh+h
ମ	Op+Sh+n						
ତ	Op+t	ଦ	Op+d	ନ	Op+b	ନ	Op+j
ନ	Op+n, n	ସ	Op+s	ସ	Op+s		
ତ	Op+Sh+t	ଦ	Op+Sh+d	ନ	Op+Sh+b	ନ	Op+Sh+j
ନ	Op+n, N						
ି	Op+Sh+,	ି	Op+Sh+/	ି	Op+Sh+y	ି	Op+`, I
ঁ	Op+f						

* Op : Option Key

Sh : Shift Key